

DRAKKAR

Č. 47 | PROSINEC 2014

OBSAH 47. ČÍSLA

Comics

3 Bezejmenný hrdina

Redakce

VII. a VIII. díl

Recenze

4 Čerstvě dočteno

„Skenderax“

Dve minirecenzie stolných RPG: Mindjammer a Aether Sea.

Historie a realita

7 Středověké reálie pro tvorbu fantasy světů

Ecethelion²

V tomto článku se pokusím o shrnutí vybraných středověkých reálií, které by mohly posloužit jako inspirace pro vaše vlastní hry a tvorbu fantasy světů. Byly sbírány hlavně pro potřeby hráčů, kteří se stali vládci panství (v rámci tématu Středověk a reálie na RPG fóru), a obsahují údaje, jež by měly pomoci s jejich správou. Pokud stojíte o „více středověkou atmosféru“ ve vašich hrách, tento článek je určen právě vám.

Literatura

13 Sci-fi – o co tenkrát šlo v tom Zlatém věku a po něm

Argonantus

Tentokrát není třeba – na rozdíl od příběhů o strašidlech nebo u historické fikce – prodírat se neprobádanými pustinami, protože o sci-fi bylo napsáno plno odborných pojednání, a dokonce i knih. Například Ondřej Neff jich sepsal několik podstatně lepších a zajímavějších než je jeho vlastní umělecké psaní. Klasická sci-fi je známá, sepsaná a ocedulkovaná, převázaná mašlí a uložená do police. Vězte, že to, kam se dnes vydáváme, je prohlídka muzea.

Povídky

21 Zrcadlo

Zdislava Pavlůsková

Do vánočního čísla zařazujeme také speciální povídku od třináctileté autorky, hrdinskou fantasy s alenkovskými motivy o (ne)splněných přáních.

24 Za Černou řekou

Robert Ervin Howard

Proč v Drakkaru vychází tato conanovská povídka? Odpověď hledejte v příštím čísle!

ÚVODNÍ HAIKU

**Studený sníh,
vítězně vikingové
vrací se z války**

Drakkar je internetový sborník článků o RPG hrách, založený na jaře 2007. Každé dva měsíce vyzýváme vás, čtenáře, abyste nám posílali své články. K těm poté dostanete komentáře od dvou různých spolupracovníků časopisu a budete mít čas jejich návrhy zapracovat, pokud to uznáte za vhodné. Nakonec finální verze článků podrobíme korekturám, zasadíme do slušivého kabátku a vydáme jako PDF dokument.

Na tomto místě bychom chtěli poděkovat všem z vás, kteří jste kdy přispěli vlastním článkem. Bez vás by se tento projekt nemohl nikdy uskutečnit.

Uvažujete-li o tom, že byste také začali v Drakkaru publikovat, srdečně vás zveme do našich organizačních diskusí.

připravila redakce

Comics

BEZEJMENNÝ HRDINA

Díl VII. Mlha

Díl VIII. Bolestné vzpomínky

napsal Skenderax

Recenze

ČERSTVĚ DOČTENO

Krátko recenzie dvoch stolných RPG.

Mindjammer

Pod názvom MINDJAMMER nájdete nielen pravidlá sci-fi RPG, ale aj samostatnú novelu od Sarah Newton. A k jej menu sa nevzťahuje len literárna tvorba, ale aj autorstvo vynikajúcich fantasy RPG pravidiel FATE LEGENDS OF ANGLERRE.

Najprv som sa pustil do knihy. Nie je to síce najlepšia sci-fi, ktorú som kedy čítal, ale je dostatočne dobrá na to, aby dokázala vtiahnuť do herného prostredia a vybudovať základ, na ktorom sa ľahko uchytiť pravidlá.

Po prečítaní knihy som otvoril pravidlá. Sú postavené na FATE CORE a tak tí, ktorý sú v nich zbehlí preletia prvých sto strán rýchlosťou svetla. Odporučil by som sa však pozastaviť nad rasami a povolaniami, ktorým je venovaná jedna kapitola. Je tam tiež návod, ako si vytvoriť vlastnú rasu.

Okrem aspektov, vedomostí a trikov, získavajú postava i tzv. extras. Tie môžu byť psychické, rasové, v závislosti od techu alebo kultúry. Extras je niečo, čo postava dokáže i napriek tomu, že by bolo za iných okolností pre ňu nemožné. Nie je to však zadarmo: platí sa za ne určitým množstvom trikov, vedomostí, alebo aj

kombináciou trikov a aspektov. V texte hry som napočítal 52 príkladov extras, a ako zarytého fanúšika Call Of Cthulhu som nedokázal odolať Chápadlám (Tentacles).

„Stoja jeden aspekt a jeden trik. Môžu byť mechanické alebo prirodzené. Ich výhoda sa prejavuje hlavne v boji nablízko a nevýhoda v tom, že sú ľahko viditeľné.“

Autorka sa veľmi pekne vyhrala s poslednou kapitolou určenou pre hráčov – s Technológiami, ktoré indexovala od 0 po 11+. Na prvý pohľad to vyzeralo trochu kostrbato, ale potom som otočil stránku a našiel som takmer 300 príkladov technológii od zbraní, brnení, vylepšení a zlepšení, až po Mindjammer a obchodnú loď. Všetko toto je hráčom k dispozícii po dohode s Rozprávačom.

Extras i technológia sú určite jedna z vecí, s ktorými sa dá pekne pohrať pri tvorbe i hraní postavy. Myslím, že ak by bolo možné venovať úvodné sedenia len tvorbe postáv, bola by to určite zábava pre všetkých zúčastnených (vrátane Rozprávača).

Hráčom je teda venovaných niečo vyše 160 strán. A ako som spomínal, od FATE CORE sa pravidlá líšia len veľmi málo. Trochu ich upravujú na hranie sci-fi, a trochu ich rozširujú o Extras a Technológie.

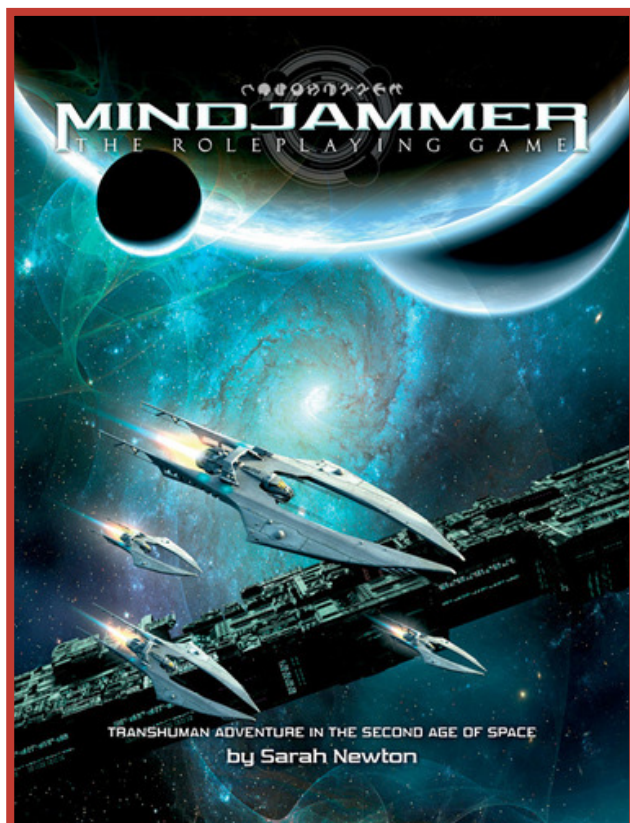
Zvyšná časť knihy je venovaná prevažne Rozprávačovi. Je to 340 strán, na ktorých je obsiahnuté ak nie všetko, tak aspoň veľmi veľa z toho, čo by GM pri hraní sci-fi mohol potrebovať.

Ihneď prvá kapitola po pokece ako viesť hru, sa venuje Mindscape (nie mindspace!). Mindscape je kolektívny komunikačný kanál a každý je vybavený implantátom na jeho používanie. Takmer každý. Je to neobmedzené úložisko dát, externá pamäť i virtuálna sieť. Dajú sa v nej hľadať informácie, útočiť na ľudí i stroje. Je to virtuálny svet, ktorý má jednu zvláštnu nevýhodu. Informácie sa v ňom pohybujú maximálne rýchlosťou svetla. Ak vesmírna loď cestuje z lokality do lokality rýchlejšie ako svetlo, tak nastáva nesynchronný stav. Tento jav odstraňujú špeciálne lode – Mindjammers – ktoré neustále cestujú medzi svetmi a synchronizujú stav Mindscapu. Takto podaný virtuálny svet mi trochu svojim settingom pripomína Matrix zo SHADOWRUNU. To dáva príležitosti na hackovanie, boj s virtuálnymi sentinelmi, falšovanie dát, získavanie zabezpečených údajov a podobne.

Svoje nesporné miesto v sci-fi majú vesmírne lode i pozemné stroje. Niekoľko kapitol sa venuje ich vytvoreniu podľa predstáv hráčov alebo GM – aspekty, triky, výzbroj, rýchlosť, priestor, cestovanie v N-priestore, 2-priestore i 3-priestore (zoradené podľa rýchlosti). Pravidlá tiež obsahujú niečo menej ako 70 pekne rozpísaných príkladov i s obrázkami a mapami lodí i pozemných strojov ako roboti a tanky, ak by tvorba lodí bola mimo hrácke záujmy. Samozrejmosťou je i popis súboja medzi nimi. Takto má družina nielen možnosť sa previesť medzi planétami, ale i zažiť skutočný súboj lodí, zahrať si obchodné kampane, či špionážne alebo pirátske misie, a to podľa dizajnu lode. Pre-

kvapením sú ukážky v príkladoch: nájdete tam bunker, vzdušné mesto a podobne.

Ďalšiu krásnu kapitolu tvoria organizácie. Ich tvorba, ich manévry, konflikty i súboje. Organizácie získavajú podľa svojej veľkosti istý

Mindjammer

Sarah Newton, 2014

- [stránka hry](#)
- [ukážka zdarma](#)
- [recenzia od Game Geeks na Youtube](#)

počet bodov schopností (skill points), ktoré si potom rozdelia medzi vedomosti (19 na výber), triky (každá vedomosť má aspoň 1–2 triky) a samozrejme extras, ktorých som napočítal 21. Hranie na organizácie, či už sú hrdinovia ich členmi, alebo sa len dostali s nejakou do sporu, môže výrazne skrášliť príbeh, dodať mu náboj i atmosféru. A aby som nezabudol, organizácie majú vzhľadom na veľkosť i svoje armády.

Čo by to bolo za medzihviezdne dobrodružstvo, keby v ňom chýbali slnečné sústavy, exotické tvory, rasy a rôznorodosti dobrodružstiev. RPG MINDJAMMER sa venuje i tomuto a poskytuje Rozprávačovi veľké množstvo pomocných tabuliek a príkladov. Rovnako tak radí i v tom, ako zahrať rôzne žánre od obchodných až po napríklad cyberpunk.

Poslednou vecou v pravidlách, o ktorých sa len okrajovo zmienim, je Commonality. Je to príklad príklad sci-fi prostredia pre dobrodružstvá, v ktorom bola písaný román Mindjammer. Pravidlá sú však popísané dostatočne užitočne na to, aby v nich bolo možné odohrať aj iné druhy sci-fi prostredí. Viem si hravo predstaviť Asimovu Nádáciu, Warhammer 40 000, Vesmírnych Vikingov, Starcraft, či Hviezdne vojny...

Pravidlá MINDJAMMERU sú skutočne masívne a dajú sa čítať niekoľkokrát, pričom vždy nájdete nové a nové inšpirácie pre dobrodružstvá. Dá sa z nich však vypichnúť niekoľko strán, použiť pripravené príklady lodí, strojov, zbraní, planét a organizácii, a dobrodružstvá môžu začať. Ako je dobrým zvykom u FATE CORE, grafické spracovanie je veľmi pútavé, pravidlá sú spraco-

vané prehľadne a všetky tabuľky sú zhrnuté na konci knihy.

Aether Sea

V gréckej mytológii je aithér zosobnenie čistého „horného vzduchu“, ktorý dýchajú bohovia.

AETHER SEA je herné prostredie pre FATE ACCELERATED (i FATE ROZCESTÍ), v ktorom si hráči zahrajú hrdinov, aithérplavcov, ktorú cestujú a zažívajú dobrodružstvá medzi planétami vznášajúcimi sa v aithéru.

Samotné pravidlá majú približne 30 strán. Zvyšných 12 strán je naplnených ukážkovým dobrodružstvom (It's Only an Elven Moon). Všetko je to podané pútavo a jednoducho, ako je štandardom v pravidlách rodiny FATE. Odlišnosť od FAE pozostáva v troch hľadiskách: rasách, mágií a lodiach.

Hráči si vyberú pri tvorbe postavy jednu z rás – človek, goblin, ork, trpazlík, elf, trol. Hlavným rozdielom je „rasový“ prístup ku riešeniu problémov, ktorý dáva postavám nezanedbateľnú výhodu: ak si postava hodí mizerne (-1) a menej, v hre sa to prejaví ako nevalný hod (0). (Ostatné výsledky hodov sa však nemenia).

V svete AETHER SEA môže kúzliť každý, kto tomu venuje aspoň jeden Stunt. Sú tri hlavné smery: Animation, Evocation a Alteration, ktoré umožňujú prístup ku iným ... efektom. Ak postava venuje kúzleniu len jeden trik, kúzlo vie použiť iba na prekonanie prekážky alebo získanie výhody. Je to však pomalé kúzlenie. Ak

použije dva triky – štýl mágie a tzv. cantripping, bude si môcť kúzla pripraviť. Tretím spôsobom vytvorenia kúzelníka v AETHER SEA je obetovanie jedného aspektu a jedného triku, čo vedie k rýchlemu kúzleniu. Nevýhoda sa prejaví v prípade neúspešného zoslanie: kúzelník utrpí magický spätný ráz s negatívnymi dôsledkami.

Lodiam venovali autory 9 strán pravidiel. Vytvorili tak jednoduchý, intuitívny spôsob, ako vytvoriť Aithérloď v zmysle pravidiel FAE (dve priemerné (+1) prístupy, dva nevalné (+0) a dva mizerné (-1)). Rovnako ako prístupy u postáv,

loď získa aspekty, triky a body osudu. Súboj lodí sa tak zmení v súboj dvoch (a viacerých) tímov postáv voči sebe. Tímov preto, že záleží na každom člene posádky, ako súboj lodí dopadne.

AETHER SEA sú pekným herným prostredím verným jednoduchosti pravidiel FAE, ktorý na mňa pôsobí cestovateľsko-steampunkovým dojmom. Ale keďže ide o pravidlá FAE, každý si ich môže uspôsobiť na svoj obraz, či na svoju éru, v ktorej chce hrať.

Kniha je dostupná na internete za dobrovoľný príspevok.

Aether Sea

Edward Turner, Evil Hat Productions, 2014

- [stránka na Patreon](#)

- [Aether Sea na Drive Through RPG](#)

napsal Ecthelion²

Historie a realita

STŘEDOVĚKÉ REÁLIE PRO TVORBU FANTASY SVĚTŮ

V tomto článku se pokusím o shrnutí vybraných středověkých reálií, které by mohly posloužit jako inspirace pro vaše vlastní hry a tvorbu fantasy světů. Byly sbírány hlavně pro potřeby hráčů, kteří se stali vládci panství (v rámci tématu Středověk a reálie na RPG fóru), a obsahují údaje, jež by měly pomoci s jejich správou. Pokud stojíte o „více středověkou atmosféru“ ve vašich hrách, tento článek je určen právě vám.

Středověké údaje jsou obecně značně neúplné, nejasné a v mnoha případech záznamy chybí. Proto, přestože jsem se snažil soustředit především na období zhruba 10.–11. století, používám v textu údaje z více časových období (desátého až patnáctého století). Nejde tak o žádnou přesnou historickou sondu, jako spíš o sebrané středověké údaje, které mohou pomoci při tvorbě a hraní vašich fantasy světů.

Království

Následující údaje se dají použít jak pro nezávislá území, tak pro dostatečně velká panství (kte-

rá potřebují úředníky ke své správě). Menší léna většinou tak složitou správu nepotřebovala, v případě zemanských lén v podstatě všechno měl na starosti sám zeman a jeho rodina (protože si nemohl dovolit zaměstnat víc lidí a správu několika málo vesnic byl schopen zvládnout sám).

Vláda v zemi

Král (tedy vládce samostatného území) potřebuje k běžnému provozu několik důležitých osob. Na prvním místě je to **kancleř**, který stojí v čele kanceláře (má na starosti pečeti a listiny, vede písaře a notáře v rámci kanceláře – což byli téměř bez výjimky kněží jako jediní vzdělanci tehdejší doby), **komorník**, který se stará o příjmy, výdaje a finance jako takové – stojí v čele komory (zprvu to byla skutečná komora, kde byly na podlaze a v truhlách uloženy peníze, později to byl také název úřednického orgánu) a u zemského soudu vybírá pokuty. Daně a poplatky od poddaných má většinou na starosti (včetně jejich výběru, kdy objíždí vesnice s doprovodem a na voze) **podkomoří**. Důležití úředníci jsou také **purkrabí** (správcové hradů) a **maršálek**, který stojí v čele knížecího zbrojného doprovodu.

Vojsko, počet obyvatel a rozloha

Pro hraní je důležité znát **vojenské síly** jednotlivých království a území, protože bitva může být zajímavým zpestřením hry nebo může být přímo součástí zápletky. K tomu je potřeba se

Všechny ceny v článku jsou ve středověkých českých groších. Na základě porovnání cen a ceníků lze pro zjednodušení říct, že středověký groš odpovídá zhruba 2–2,5 herním grošům v DrD 2. Neplatí to naprosto vždy, ale v zásadě je možné to pro hraní v DrD 2 použít.

podívat na **rozlohy území** a **počty obyvatel**. Pokud se budeme bavit o našem středověku nebo fantasy, které se odehrává v oblastech zhruba na úrovni české kotliny, pak lze pro zjednodušení říct, že území zhruba o rozloze Čech (tedy 52 065 km²) bude mít kolem *půl milionu* obyvatel. Morava, která je zhruba poloviční (22 348 km²), měla zhruba polovinu obyvatel, tedy *čtvrt milionu*.

Jde o údaj z roku 1100, ale počty obyvatel během středověku i historie obecně velice kolísaly. Mezi lety 400–1000 byly počty obyvatel stabilní na nízké úrovni (udržoval se stálý malý počet obyvatel), mezi lety 1000–1250 došlo díky změnám v zemědělství k populační explozi a počty výrazně rostly, 1250–1350 se pak udržovaly na nové vysoké úrovni, než mezi lety 1350–1420 došlo k ostrému propadu počtu obyvatel, který se stabilizoval až v období 1420–1470 zase na nízké úrovni. Poté se až do šestnáctého století počet obyvatel postupně a stabilně zvyšoval. V roce 1250 (na vrcholu populační exploze) bylo v Čechách asi 830 000 lidí, na Moravě opět zhruba polovina tohoto počtu.

Abych se nyní vrátil k otázce počtu vojsk: po prostudování více zdrojů jsem si pro sebe udělal zjednodušující rovnici, která říká,

že země může postavit do války maximálně 1 těžkooděného jezdce asi na 110 obyvatel, 1 lehkooděného jezdce také na 110 obyvatel a 1 pěšáka asi na 55 obyvatel. V případě českého království kolem roku 1100 to tak vypadá na asi 7 000 těžkooděných jezdců, 7 000 lehkooděných a 13 500 pěších z Čech a Moravy. Jde o největší možné vojsko po svolání celé zbrojné hotovosti, což se stávalo jen velmi výjimečně (tedy okolo 27 000 mužů). Takovou armádu bylo velmi náročné zásobovat a udržet v poli, proto historicky české vojsko v tomto období čítalo zpravidla okolo 15–18 000 bojovníků.

Daně

Poddaní neplatili daně z příjmu, jak je dnes zvykem, ale daň z majetku. To byla hlavní daň – byly i další, menší, jako mimořádné v případě královské svatby nebo války, které vyrovnávaly ztrátu v pokladně. Později se vymýšlely i fiškvntálie jako daň z komína nebo daň z okna... ale to je spíše až hudba daleké budoucnosti. Pro účely zjednodušení se dá počítat jen s **daněmi z majetku** (myšlena je půda a domy) a **mimořádnými daněmi**.

Většina lidí byla v poddanském postavení, a museli tedy jako poddaní platit za půdu, kterou obdělávali vrchnosti, jež půdu vlastnila. Platil se úrok z půdy (renta), a to dvakrát do roka – na sv. Jiří (24. dubna) a na sv. Havla (16. října). Tehdy se ve vsi objevil šlechtic s doprovodem nebo jeho úředník, který vymáhal svou rentu. Ta byla stanovena přesně a zapsána v úředních knihách. Její výše se tak neměnila

(a to třeba i několik desetiletí, protože co je psáno, to je dáno), takže vesničané odváděli stále stejně bez ohledu na to, jestli byla dobrá úroda, nebo špatná.

Forma, v jaké se odevzdávala renta, byla velmi závislá na období. Zpočátku používali mince v podstatě jen obchodníci a všechny platby daní se prováděly formou části výrobků nebo výpěstků. Okolo začátku čtrnáctého století se ale skoro všechny platby již prováděly za pomoci mincí.

Vesnice

Průměrná vesnice by mohla být osada o zhruba deseti staveních, přičemž ve stavení sídlí sedlák s rodinou (vlastní rodina, podruzi a selky) o zhruba deseti lidech. Na uživení jedné rodiny bylo třeba jednoho lánu pole (grunt), menší ro-

diny si mohly vystačit s půllánem. Byli i chalupníci (měli jen chalupu a menší políčko), půllánici a později i čtvrtlánici (gruntů se drobily a díky mechanizaci a lepším způsobům pěstování plodin byly větší výnosy, které uživily i z menšího pole více lidí, takže zhruba v období 19. století již byl celistvý grunt spíše výjimkou), ale lán se považuje za jednotku, která uživí sedláka s rodinou a zvířectvem. Velikost lánu se v průběhu doby dost měnila, ale ve středověku šlo zhruba o 8–9 hektarů půdy.

Jedna vesnice tak mohla mít mít ve svém těsném okolí něco mezi 5–10 lány plužiny (obdělávatelné půdy). Veškerá pole musela být dostatečně blízko od domu, aby byla práce efektivní a vyplatilo se tam ráno vyrazit a večer se vrátit zase domů. V našich podmínkách je ta vzdálenost zhruba jeden kilometr od jádra vesnice. Vesnice jsou tak za ideálních okolností od sebe vzdáleny 2 km. Pokud si vezmete mapu a nakreslíte si kolem starých vesnic kruhy o poloměru 1 km, tak zjistíte, že to funguje – je to základní struktura naší krajiny. Vesnice vznikaly v příznivých podmínkách v určitých shlucích (platily zde ony vzdálenosti 2 km mezi nimi), kterým se říkalo župy. Mezi těmito osídlenými oblastmi se rozporostíral neprostupný les a člověk mohl jít mnoho kilometrů, aniž narazil na nějakou vesnici, stavení... nebo živáčka.

Vesnice mohli vlastnit jednotliví šlechtici, kláštery a podobně. Nejčastěji je ale spravovali vladykové, rytíři a zemani (drobná šlechta) – takový šlechtic mohl vlastnit jednu vesnici, ale nejčastěji šlo o dvě až tři. Sídlil na dvoře, ke kte-

rému náležely dva lány, a asi v polovině případů byl dvůr doplněn i tvrzí. Před husitskou dobou tvořilo jednu farnost (o kterou se staral jeden kněz) asi 7–9 vesnic.

Lánový statek (okolo roku 1409)

Cena takového statku, k němuž náležel lán pole, byla asi 30 kop grošů. Na statku byli 4 koně, 6 krav, 9 sviní, 15 ovcí, 20 slepic, vůz, 2 brány a pluh s výbavou. Pokud byl ideální rok, tak mohl takový statek ročně vydělat okolo 420 grošů (prodaná hřibata, telata, vejce, kuřata a obilí). Část příjmů šla hned církvi (desátek) a statek potřeboval pro udržení v chodu každoročně nejméně 226 grošů (renta, prasklé kolo od vozu, nové nástroje, jako byly nože, pila, sekera a pluh, podkovy, prošoupané boty, nové oblečení a příkrývky), nepočítaje v to platy podruhům a děvečkám (ty nebyly velké, většina jich byla ve službě hlavně za stravu a byt, ale přeci jen je třeba na ně pamatovat).

Statkář tak mohl i něco málo vydělat, ale pokud byla neúroda, sucho nebo pomřela část zvířectva, mohl skončit úplně ve ztrátě a půjčkami od sousedů nebo židů pokrývat chybějící peníze. Za ty naskakovaly úroky a vytvářely další ztráty. Renta zůstávala stále stejná bez ohledu na to, jaká byla úroda. Cena zemědělských produktů se taktéž nezvyšovala (a jejich prodej byl pro vesničany v podstatě jediný zdroj příjmů) a nástroje a řemeslné předměty, které potřebovali, byly stále dražší (řemesla se specializova-

la). Navíc mince byly stále horší (snižoval se obsah drahých kovů v nich), takže za stejný obnos se dalo pořídit stále méně.

Většina sedláků žila z ruky do úst, a pokud snad i některý dobrý rok měli zisk, schovávali ho stranou, aby další rok mohli pokrýt nedostatek. Sedlák většinou nemohl nijak zvlášť zbohatnout, ale když se oháněl, mohl uhájit život a vychovat děti. Většina lidí víc nežádala.

Domácí zvířata

Výnosy obilí byly velmi malé, takže všechna myslitelná půda byla oseta – neexistovaly tak pastviny v pravém slova smyslu. Existovala i společná půda (občina), na které se část dobytku pásala, ale jinak se ovce, krávy a prasata krmily, kde to šlo. Především v lese, kde zvířata vyhrabávala žaludy, okusovala větvičky a podobně (a v lese a hájích se krávy pásly až někdy do 18. století – představy širých pastvin ve středověku se nezakládají na pravdě – všude byl les, a co se mu vyrvalo ze spárů, bylo oseto). Ovce byly poměrně nenáročné, těch bylo vždycky dost, dobytek pak byl náročný na píce a péči, ten už představoval solidní majetek. Prasata se také chovala (byla však chlupatá jako divoáci a byla mnohem menší než dnešní pašáci).

Nebylo možné přes zimu shromáždit dostatek píce, aby přežila všechna zvířata. Proto se ta zvířata, jež sedláci nemohli přes zimu uživit, porazila, jejich maso se nasolilo a muselo vydržet další rok. Dobytek a ovce se totiž nechávaly na maso (pokud nezchromly nebo nepřestávaly být k užitku, neporážely se), ale krávy na mléko a ovce na vlnu. Z mléka se pak vyráběly domácí sýry.

Sklizeň a polní práce

Zhruba v jedenáctém století dokázal orač se starším typem pluhů, který se tehdy používal, zorat jednohektarové pole asi za osm hodin (s českým hákem, který se používal předtím, to dokázal za 14 hodin, tedy od úsvitu do soumraku, a pokud by tutéž práci dělal motykou, tak by mu trvala 50 dní). Obilí se žalo srpy, kosy byly spíše na sekání trávy. Důvodem bylo to, že při sklizni srpy se zrna méně vydrolovalo (a byly

menší ztráty, což je důležité vzhledem k malé výnosnosti). Jednohektarové pole dokázalo 21–28 ženců se srpy sklídit za den (po několika staletích, když se už sklízelo kosami, dokázalo stejnou práci zastat 5–7 ženců a 5–7 dalších žen muselo odebírat obilí a vázat ho do snopů).

Mlátilo se přeháněním dobytka po udusané ploše – tzv. humně, později už cepem. Mlácení cepem byla kolektivní práce, najednou museli mlátit dva tři mlatici nebo i více, což nutilo dodržet přesný rytmus úderů (cepy si musely „povídat“). Lidé si pomáhali mumláním rytmických říkadel. Vymlácené obilí se dávalo na hromadu, prohazovalo se lopatami (tzv. vějicemi) a čistilo na sítech. Potom se skladovalo v obilních jámách (hluboké díry v zemi) nebo obilnicích (velké nádoby), později se obilí ukládalo ve velkém ve špýcharech (sýpkách).

Na mouku se mlelo jak doma na ručních mlýncích, tak ve vodních a větrných (u nás se kupodivu používaly častěji, než bychom si dnes mysleli) mlýnech. Zatímco na ručním mlýnku se dalo semlít za den 20 kg pšenice, vodní mlýn (ten byl zpravidla jen na panském a mlel za úplatu – mlynář si nechával část úrody) pak dokázal semlít stonásobek – 20 až 25 centů za den.

Daně a renta

Vesničané platili vrchnosti (tomu, od koho si půdu pronajímali) dvakrát do roka pevně určenou rentu (daň z pronájmu). Jaká byla výše renty, hodně záleželo na tom, kde půda byla a jak byla dobrá, ale v zásadě lze říct, že **z lánu půdy**

se odváděla renta zhruba ve výši jedné hřivny stříbra – tedy **60 grošů** (kopa). Osady v chudých pohraničních nebo horských oblastech mohly platit méně (třeba jen patnáct grošů z lánu), ale kopa grošů představovala zhruba průměr.

Zakládání vesnic

Pokud postavy nevědí, co s penězi a zlatem, které vynesly z kobek a zapomenutých jeskyní... mohou se rozhodnout založit vesnici. Zní to dost podivně, ale jedná se o dobrou investici, která jim zajistí stálý příjem... a vnese do hry dost zajímavých zápletek, které jsou s vesnicí spojeny.

Osobou, která vesnici zakládala a vyměřovala, byl **lokátor**. Zpravidla býval šlechtického původu, protože vstupní investice k založení vesnice nebyla malá a takovou sumu měli po ruce většinou jen šlechtici (a v našem případě dobrodruhové). Stávalo se, že se několik lokátorů spojilo, dali dohromady peníze a založili osadu společně. Lokátor uzavřel smlouvu s vrchností, která vlastnila půdu (král, kníže, biskup a podobně), a byl zodpovědný za její plnění (v případě nesplnění smlouvy museli lidé, kteří se za lokátora zaručili, zaplatit značné sumy peněz pokuty – v případě újezdu u Ledče nad Sázavou v roce 1252 to třeba bylo 30 hřiven stříbra). Musel pak v určené době vyměřit a rozdělit půdu a sehnat a na této půdě usídlit potřebný počet nových osadníků. Těm musel také poskytnout do začátku hotové peníze nebo osivo, dobytek a nářadí – aby překlenuli období, kdy nemohou

potřeby pokrývat z výnosů sklizně. Postavy mohou přímo vybrat místo pro vesnici, nebo jen poskytnout peníze a samotné konkrétní úkony nechat na někom jiném.

Odměnou za založení vesnice (a tedy tuto investici) pak byly tzv. svobodné lány – tedy lány, ze kterých se nemusela platit renta, a veškerý výnos šel majiteli. Často také část výnosu z vesnice šla přímo lokátorovi (kupříkladu renta z každého šestého lánu, případně každý pátý denár vydělaný z vesnice a podobně). Kromě toho se často stával lokátor rychtářem (fojtem) a mohl získat i další práva (právo provozovat krčmu, právo provozovat mlýn a podobně). Postavy tak získají pravidelný (a nemalý) příjem – což se hodí, protože jinak se většina zlatáků dobrodruhům rozteče mezi prsty – určité společenské postavení... a do hry se dá zavést hromada zápletek, která řeší „jejich“ vesnici, protože postavy si svou osadu musí chránit a vylepšovat.

Město

Centrem města býval farní kostel (do 19. století často i s hřbitovem), v okrajových částech, ať už u hradeb, nebo za hradbami, se usazovaly žebavé řády (pokud ve městě byly) a nejednou stál jejich kostel s klášterem přímo v městské hradbě a byl tak součástí opevnění (žebavé řády nesměly mít u svých klášterů věže a ve městě jim chyběla i hospodářská část). Mlýny, lázně, špitál s kostelem, herberky a katovna (domek kata, který byl ve veřejném opovržení a nikdo jej nechtěl za souseda) stávaly za hradba-

mi. Často za hradbami vznikla i kaple nebo kostel s dalším hřbitovem, když kapacita farního hřbitova nedostačovala.

Protože většina měst měla právo hrdelní (právo vynášet a provádět rozsudky smrti), mívala za hradbami (často na návrší za městem) popraviště se šibenicí a kolem na lámání. Takovému popravišti se říkalo „Šibeníční vrch“, „Šibeňák“, „Na Spravedlnosti“, „U Stínadel“ a podobně. Cestou na popraviště stála kamenná boží muka, aby měl odsouzenec cestou možnost naposledy se kát. Výjimečně se popravy stětím prováděly přímo na náměstí, ale popravy oběšením vždy na Šibeníčním vrchu, protože mrtvola se nechávala viset pro výstrahu... a nikdo nestál o rozkládající se mrtvolu na náměstí. Na náměstí tak stávaly běžně jen pranýře pro lehčí odsouzence (později před radnicí, ale radnice jako takové se stavěly až od 14. století). Občas bývaly za hradbami i střelnice „ku ptáku“ s vysokou žerdí, kde se konaly závody měšťanů

ve střelbě kuší do hliněných nebo dřevěných ptáků.

Na jeden městský dům (městiště) připadalo zhruba deset obyvatel. Deset domů zabíralo plochu nějakých 0,6 hektarů (vzato obecně, samozřejmě to významně záviselo na místních podmínkách), takže město s nějakými tisíci obyvateli (a tedy asi 100 domy) se bude rozkládat na ploše plus mínus 6 hektarů.

Domy tehdy neměly čísla, ale odlišovaly se domovním znamením – tepaným, vyřezávaným nebo kamenným. Hostince (a později třeba lékárny, u kterých se nám to docela často zachovalo) se jmenovaly často právě podle domovního znamení. Máme tak třeba „dům U Kamenného zvonu“, „dům U Černé matky Boží“, „dům U Černého orla“, „dům U Bílého beránka“, „dům U Modrého lva“ ... a podobně. Později se podle těchto domovních znamení začali nazývat i lidé – „Janek od Zvonu“, „Česta od Bílého orla“ etc.

Hradební systém města

Městské hradby se skládaly z několika částí:

- **vnitřní hradební zeď**, zakončená zubatým cimbuřím a na vnitřní straně ochozem pro obránce, později s vnější vysazenou (obvykle hrázděnou) chodbou, tzv. podsebitím (otvory v podlaze mohli obránci „bít pod sebe“ – svrhávat balvany, trámy a lít vřící olej, pokud se nepřítel dostal k patě hradeb)
- následoval pruh země pod hradbami nestejně šíře, tzv. **parkán**, chráněný parkánovou zdí, za kterou se mohla krýt přední řada obránců
- **parkánová zeď** (pokud na této straně nebyl rybník, řeka nebo terénní sráz) vyrůstala z vyzdřeného, většinou vodního městského příkopu, na jehož vnější straně býval navršen ještě val nebo násep, zesílený popřípadě dřevěnou palisádou nebo polským plotem (kůly vyplétanými proutím)

Vnitřní zeď zpevňovaly hradební věže (ve 13. století většinou kruhové, ve 14. století hranolové), které umožňovaly boční střelbu. Úsek hradeb mezi dvěma věžemi se nazýval kurtina. Vjezd do města chránily věžovité brány (zpravidla věž s průjezdným přízemím, méně často dvě věže po stranách průjezdu) opatřené padací mříží (tzv. hřebenem). Brány se zpravidla nazývaly podle města nebo země, k nimž se jimi vyjíždělo (Pražská, Vídeňská, Slezská, Saská, Říšská) nebo podle výrazných znaků (Bílá, Zelená, Vyso-

ká, Odraná, Horní, Dolní a podobně). V linii parkánu před branou leželo tzv. předbrání s padacím mostem (obvykle širším pro povozy a užším pro pěší), stejně tak přerušovaly hradby kromě hlavních bran ještě branky či fortny ke mlýnům, lázním a k vodě celkově. Někdy mívál vlastní branku i kat.

Řízení a správa města

Město vedl **rychtář**, kterému vládce svěřil do rukou správu věcí veřejných, udržování pořádku, řízení městského soudu a shromažďování poplatků (za svoje zásluhy se jím v minulosti často stával lokátor města). Zájem měšťanů pak hájila **městská rada** v čele s **purkmistrem**, kde většinou zasedalo **12 konšelů**. Městská rada jednala obchodní a veřejné otázky (historicky pak měla spory s rychtářem o rozložení pravomocí a získala nakonec správu města celou pro sebe, zatímco rychtář se pak staral jen o dodržování práva a trestání viníků).

Měšťtí konšelé jsou zástupci měšťanů, které si měšťané mezi sebou vybrali, aby je zastupovali při jednáních s rychtářem a vládcem a prali se za jejich zájmy. Předchůdcem sboru konšelů byl tzv. **sbor přísežných** (nejváženější měšťané, kteří směli svědčit u soudu – viz níže), který zasedal při soudu a pomáhal rychtáři soudit. Později se sbor přísežných začal scházet i mimo soudy, aby probírali důležité problémy obce a města a později si vymohli práva rozhodovat o některých věcech přímo... až se postupně řízení města z velké části koncentrovalo do

jejich rukou. Konšelé nebyli za svou službu nijak placeni a v podstatě šlo pouze o představitele majetných obyvatel (cechů a kupců).

Ne každý, kdo ve městě bydlí, je jeho občanem (členem obce) – to jsou jen lidé, kteří zde vlastní městiště (tedy, koupili si zde pozemek a postavili si tu dům), nebo soukupové (lidé, kteří jsou spolumajiteli, spolupodílejí se na vlastnictví městiště). Služky, podruzi, tovaryši, pacholci a další nebyli měšťany – neměli výhody měšťanského stavu a byli pouze trpění, byli takzvaně „chudí“ (myšleno je chudí na právo).

Na to, aby člověk mohl zastávat veřejné funkce (být konšelem a zastupovat obec) nebo mít určitá práva, se musel prokázat dostatečným majetkem. Pokud chtěl člověk například svědčit u soudu, musel mít majetek v hodnotě 10–20 kop grošů. Takže za konšely byli vybíráni nejbohatší (nejváženější měšťané).

Daně

Systém vybírání daní byl ve městě trochu jiný než na venkově. Daně měšťanů byly individuální a byly určeny na základě příjmů – každý do společné kasy (tedy „ku dobru obce“) přispíval na základě svých možností určitým dílem. Takže ti nejbohatší přispívali nejvíce a tak se zároveň v konšelské radě snažili, aby tyto prostředky byly vynaloženy účelně (nebo tak to alespoň mělo fungovat, korupce samozřejmě bujela vždy a všude).

Závěr

Děkuji všem, kteří se dočetli až sem a doufám, že vás článek trochu pomohl a snad z něj i něco při vašem hraní využijete.

napsal Argonantus

Literatura

SCI-FI: O CO TENKRÁT ŠLO V TOM ZLATÉM VĚKU A PO NĚM

Tentokrát není třeba – na rozdíl od příběhů o strašidlech nebo u historické fikce – prodírat se neprobádanými pustinami, protože o sci-fi bylo napsáno plno odborných pojednání, a dokonce i knih. Například Ondřej Neff jich sepsal několik a považují je za podstatně lepší a zajímavější než jeho vlastní umělecké psaní. Klasická sci-fi je díky těmto badatelům známá, sepsaná a ocedulkovaná, převázaná mašlí a uložená do police. K věčnému spánku, zřejmě. Vězte, že to, kam se dnes vydáváme, je prohlídka muzea.

I.

Pokud čekáte, že na tomto místě poznamenám, že sci-fi vymyslel Edgar Allan Poe, tak se nemýlíte. Tento Koperník – či snad rovnou Cimrman – lehkých literárních žánrů samozřejmě pomyslel i na vědeckotechnické zápletky. Ostatně, čím jiným je taková *Jáma a kyvadlo* než úplně vydestilovanou hardcore sci-fi, kde technické rekvizity naprosto ovládají scénu. Nebo *Pád do Maelströmu*, kde je pointou aplikace fyzikální poučky. Nebo takové *Na slovíčko s mumií*, což je

skoro futurologie. *Muž, který se rozpadl* a *Fakta v případu pana Valdemara*, což je zase prvotní cyberpunk. Poe jako obvykle předběhl kdekoho a kdeco, ale po pár pokusech ho to přestalo bavit a šel vynalézat něco jiného.

V tomto případě ale ti zdatní Fordové, kteří vynález zpopularizovali, dorazili daleko dříve, než tomu bylo třeba u detektivky. Už v polovině 19. století se objevuje Jules Verne, který vyhlásil heslo, že „udělá totéž pro geografii co Dumas nebo Hugo pro historii.“ A udělal; sepsal plných dvaadesát románů svých *Podivuhodných cest*.

Pokud se ptáte, kde je v jeho nápadu psát o geografii sci-fi, pak je dobře si uvědomit, že v polovině 19. století na obloze nic nelétalo, lidské tělo se nemohlo pohybovat více než sedmdesátikilometrovou rychlostí, neb by to bylo pro něj smrtelné, a síť železnic připomínala oblečení striptýzové tanečnice. I cestování po Evropě na větší dálku bylo nesamozřejmé, když si vzpomeneme na úžas všech nad příjezdem *Hraběte Monte Christa*, když dorazil kočárem z Říma do Paříže na minutu přesně. Cestovat do exotických míst potom bylo už samo o sobě dobrodružství, připomínající dnešní cesty do vesmíru.

První mistrův román *Pět neděl v balónu* z roku 1863 představuje dobrodružnou cestu přes Afriku balónem, nic více a nic méně. Ta vědeckofantastická fikce spočívá v podstatném detailu, že cestovatelé umí s balónem stoupat a klesat pomocí plynového hořáku; a protože v každé výšce – údajně – vane vítr jiným směrem, stačí si vybrat tu příslušnou výšku a jedete, kam chcete.

Tady zaražme. Případ této prvotní sci-fi je totiž ve své jednoduchosti pozoruhodně náznorný. Vědecky podložený vynález umožňuje vyprávět něco, co by důsledně realisticky vyprávět vůbec nešlo. Tedy – autor není žádný šarlatán, nevymýšlí si, nýbrž využívá vědu. Což je docela zásadní důvod pro uvěřitelnost příběhu. V roce 1863 každý věděl, že výprava napříč Afrikou je kolosální akce na hranicích proveditelnosti, se spoustou lidí, ozbrojenců, slonů a tak podobně. Vernův výlet tří badatelů, trvající pouhých pět neděl (považte!), je naprosto fantastický; projedete všechny atrakce Afriky ve zrychleném tempu a vyzobáte si jen to nejzajímavější. Ale přesto zůstává vědecky podložený.

Stav věcí se během Vernova života začal postupně proměňovat. Železnic prudce přibý-

valo, parníky byly větší a spolehlivější, technici si stále více pohrávali s myšlenkou létajících strojů. To se později stalo obecně jakousi konstantou dějin sci-fi; *technický pokrok pronásleduje literaturu a staví před ni stále smělejší výzvy.*

Verne takto hozenou rukavici přijal a v dalších knihách přitvrdil. Cestuje se taky *Do středu Země*, a to stále v souladu s tehdy rýsojícími se poznatky vědy o dutošvětosti. Nebo *Ze Země na Měsíc*, kdy se opět použije hypermoderní technika, totiž obrovské dělo. U pozdního Verna vedlo stupňování těchto myšlenek k na-prostým šílenostem, například k cestě v románu *Na kometě*, kde gravitační pole komety přitáhne různé části Středozemního moře i s náhodně vybranou partou lidí – krajina je kupodivu vcelku a nedotčená – a takto přestěhovaní lidé na kometě procestují celou Sluneční soustavu. Takový román uzná jako fantastický asi každý i dnes.

Na Verna a jeho psaní se lze dívat celou řadou způsobů. Kdysi dávno, v době sci-fi, převládal zejména jásot nad tím, *jak skvěle Verne předvídal technické vynálezy.* Je k diskusi, jak moc se mistr trefil v cestování pomocí gravitačního pole komety, případně, proč se nepoužívá jeho ekologicky geniální cestování balónem z prvního románu, nebo kde k čertu zůstal viset vynález automobilu. Spíše jsem měl odedávna problém s tím nápadem, že by úlohou beletrie vůbec mělo být nějaké vědecké předvídaní budoucnosti.

Snáze projde trik, který se mihne na plátně pár sekund a divák nemá moc šanci ho studovat.

Jiný pohled chápal Verna prostě jako *dobrodružnou literaturu pro kluky*; něco jako Karla Maye nebo Foglara. I tady se obávám, že v soutěži s novější, mnohonásobně rychlejší, napínavější a všeobecně zdařilejší konkurencí Verne poněkud ztrácel dech už v době, kdy nad ním jásala Neffova kniha. Dnes je to ctihodná muzeální veteš.

Ale v době zcela současné postmoderny se zjevil ještě jeden moment, ve kterém je Verne neodolatelný i dnes a se kterým on sám zaručeně nepočítal. Je to totiž *ukázkový steampunk.*

Právě to, co mu připadalo oslnivé ultramoderní, ty mocné kovové nýty, parní válce, elektrické Bunsenovy články, dělo, co vystřelí maníky na Měsíc, ponorka, kde je okno jako z obývacího, a létající koráb s lesem vrtulí, to by mohl ocenit leccjaký náš současník. Už filmy Karla Zemana z let padesátých si toho přesně všimly. A asi nejkouzelnější patinu a styl má jeho vlastně málem realistická *Cesta kolem světa za osmdesát dní*, kde posledního dne, poslední hodiny a minuty, kdy ručička hodin ještě neodbila osmou, vejde na scénu Phileas Fogg a se svým klidným úsměvem praví: „Zde jsem, pánové.“

II.

Povinné putování trasou muzea sci-fi pokračuje zastávkou u H. G. Wellse. Abychom ocenili jeho přínos, je třeba si povšimnout znovu toho po-

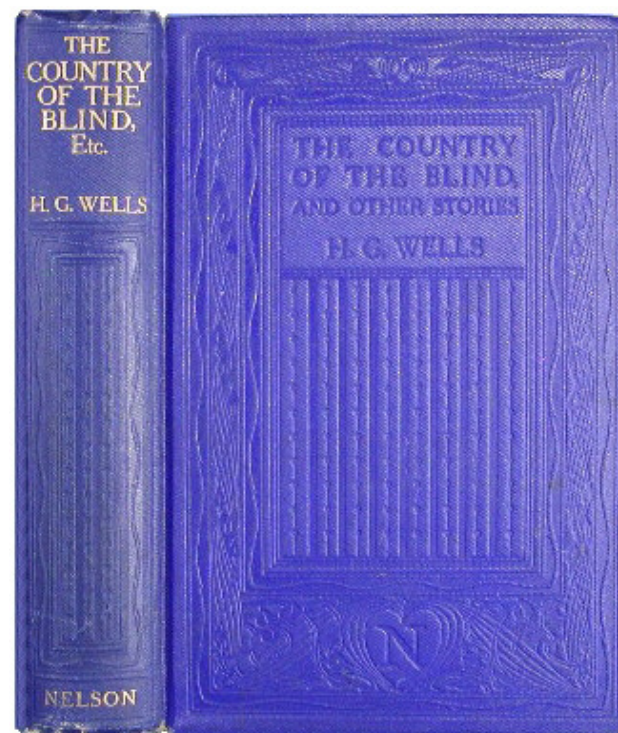
roku vědy v zákulisí. Wells žil o trochu později než Verne, technika v jeho době už byla úměrně mocnější. A co více, vylepšení rotačky panem Williamem Bullockem r. 1865 a používání laciného dřevitého papíru, zvaného v Americe nikoli náhodou *pulp*, vyvolal na přelomu století lavinu levného čtení z časopisů. Přibýlo čtenářů, přibýlo autorů, všechno se změnilo v průmysl a bylo to všude k mání. I v českých zemích. Propuklo to, čemu dnes říkáme *space opera*, kde neznámé obludy z vesmíru věznily mimozemské princezny podezřele lidského vzhledu. S Marsem se roztrhl pytel zejména po údajném objevu kanálů na Marsu v roce 1877. Nejméně do třicátých let dvacátého století se zcela vážně uvažovalo o tom, že Mars je obydlen Martany. Symetricky k tomu si samozřejmě všimli autoři i Venuše a postupně došlo i na další tělesa sluneční soustavy. Edgar Rice Burroughs, vynálezce Cartera na Marsu a Tarzana, byl asi nejslavnější a nejdůležitější z těchto autorů. S nějakými vědeckými vysvětleními si vážně hlavu nelámal; chtěl, aby to bylo napínavé, dobrodružné a zábavné. Což bylo.

V tomto směru je Wells podstatně blíže k Vernovi. Někaké vědecké vysvětlení u něho najdeme vždy, třebaš chatrné. Když cestování časem, tak *Stroj času*. Když *První lidé na Měsíci*, tak kouli s řízenou gravitací. Když *Neviditelný*, tak změnou buněčné struktury. Wellsova invence byla při tom značná a rozpracoval vzorce pro sci-fi nejrůznějšími směry.

A co je obzvláště důležité, Wells byl daleko lepší spisovatel než většina jeho konkurentů

široko daleko, včetně Verna. Měl cit pro kompozici, pro uměřenost, pro jazyk. A velice přesně si uvědomoval, na rozdíl od Verna, že v té vědě vždycky zbude malinko fikce; není to úplně čisté užití vědy, ale té vědě je třeba vždycky malinko *dopomáhat* nejrůznějšími kouzelnickými triky. Radí například *velmi rychle rozvíjet příběh, dokud fikce trvá*. Čili přesně totéž, co výrobci filmových triků; snáze projde trik, který se mihne na plátně pár sekund a divák nemá moc šanci ho studovat. Jinak by mu totiž možná došlo, že v té balonové Vernově zápletky vítr v různých výškách *nevane* všemi směry a *nemůžeme* si ho proto vybírat jako v jízdním řádu. Stejně tak je sice fyzikálně možné udělat tak veliké dělo, že jím dostřelíte až na Měsíc, ale rozhodně nepočítejte s tím, že to nějaký cestovatel uvnitř projektilu přežije. No a s dalšími zde popsanými zápletkami je to zjevně ještě daleko horší. V zásadě tedy lze zobecnit, že *vědecká fantastika byla od začátku malinko iluze a trik*; nikdy neexistovalo nic důsledně vědeckého. Jinak by to přestala být fantastika a byl by to realismus. Wells si toto uvědomil zřejmě jako první a nadlouho jediný.

Mezitím totiž sci-fi literatura vytvořila zvláštní typ inženýrských maniaků, kteří tvrdě vyžadují, aby bylo všechno *vědecké*. Ježto mám toto školení z dávných dob rovněž, musím přiznat, že mne vždycky štvaly *Hvězdné války* s neodpovědným kraválem motorů ve vakuu nebo s absurdním šermováním laserovými paprsky. Měl jsem i značné problémy vydýchat *Vetřelce*, kde členové posádky porušují snad veškeré rozumné zásady karantény. To, že tam někde

na dně vyprávění vždycky nějaká ta fikce musí zůstat, to jsem slyšel velmi nerad. A stejně tak by se mi tehdy nelíbilo zjištění, že ten údajně zásadní rozdíl mezi sci-fi a fantasy a vydělení space opery z tohoto „meziprostoru“ je vlastně hodně nejasné a iluzorní, pokud jdeme do detailů.

Ale zpět k Wellsovi. Ve směsi jeho románů a povídek všeho druhu, tedy pravých sci-fi, nebo spíše fantasy, najdeme opravdové perly. Oceňuji například geniální *Zemi slepců*, která je zrovna málem realistická a k tomu jakožto literatura naprosto skvělá. Podobně fascinující záležitost je *Válka světů*, nedávno zfilmovaná Spielbergem jako docela běžná dnešní sci-fi,

ovšem s tím podstatným detailem, že byla napsána 1898 a Spielbergův film se od předlohy odchyluje velmi nepatrně. Celý pozdější kolosální podžánr *invazní sci-fi*, kdy Zemi napadají nejrůznější mimozemské příšery, vychází z této zakladatelské knihy. *Den trifidů*, jedna z nejslavnějších sci-fi tohoto druhu, se leckde blíží k plagiátu *Války světů*, aniž by to kdy komu vadilo.

III.

Asi nemá smysl příliš rozebírat ještě docela rozsáhlý prostor, který se rozevírá mezi Zlatým věkem a Wellsem. Je plno autorů, kteří by stáli za povšimnutí. Zmíním jen letmo jakéhosi Karla Čapka z Československa, u kterého se díky divadelní hře R.U.R. často zdůrazňuje vynález slova *robot* (které mu ovšem poradil bratr Josef). Nebo nějakého Lovecrafta z Providence, který sepsal dost vzorovou invazní sci-fi jménem *Barva z vesmíru*, později hojně popisovanou. Bylo toho daleko a daleko víc; sci-fi představovala rostoucí příval, nejasně promíchaný s horou daleko nezodpovědnějších pulpových šíleností, detektivek, hororů a kdovíčeho ještě.

Pravý *zlatý věk sci-fi* je často odvozovaný od působení *Johna W. Campbella* coby šéfredaktora časopisu *Astounding Stories*. Nastoupil do tohoto ctihodného úřadu roku 1937. Kromě fenoménu *Astounding* samozřejmě existovala i nejrůznější zdatná konkurence, často s trochu odlišným zaměřením. *Weird Tales* s partou lovecraftiánů. *Amazing Stories* s Hugem Gernsbacem, oboje o pár let starší než *Astounding*. Nemá

ale cenu popírat, že Campbell byl mezi všemi propagátory sci-fi inspirující osobnost. Především uměl sám dobře psát; za všechno zejména slavný hit *Who goes there?*, později vícekrát zfilmovaný jakožto *Věc*. Campbell dost důsledně trval na tom, aby otištěné povídky měly jisté literární kvality. Pozvedl pulpový časopis *Astounding* už tím prostým trikem, že platil za povídky mnohem víc než konkurence a stal se tak jakýmsi exkluzivním hájemstvím a elitní značkou. Také měl *Astounding* podstatně vyšší náklad, přes 100 000 výtisků. Za to Campbell vyžadoval kvalitu a také určitý styl myšlení. Definoval žánr sci-fi prostě tím, že pokud by něco opravdu nevyhovovalo jeho přísným nárokům, tak to neotiskl. Právě od něho se stalo hlavním pravidlem, že zápletky může být třeba hodně šílené, ale přesto musí mít věrohodné vědecké vysvětlení. Při tom odlišoval míru té vědeckosti; přísnější byl ve fyzice, neb to je věda tvrdá a jasná, benevolentnější u věd tehdy začínajících, což byla prý třeba sociologie nebo parapsychologie. Pokud to autor opravdu dobře napsal, prošlo ledacos z hlediska vědy dost nepřijatelného.

Pokud jsem měl možnost číst typické povídky z *Astounding*, byly opravdu hodně technické. Campbell ovšem už tehdy prosazoval příběhy, kde základem příběhu nejsou vynálezy a stroje, ale lidé a kde věda nutí postavy k typicky lidským reakcím. To se uvádí neprávem jako charakteristické pro mnohem pozdější proud ve sci-fi.

Campbell měl přitom opravdu výtečné chvilky na odhalování literárních talentů. Seznam

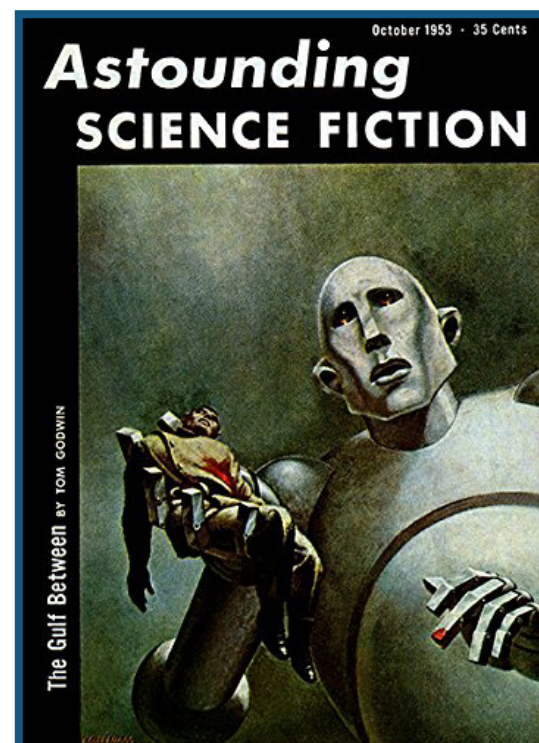
velikánů, kteří psali do *Astounding*, se velmi podstatně kryje se seznamem vel mistrů sci-fi, jak byli ex post jmenováni v sedmdesátých letech.

IV.

Ve skutečnosti to nebylo jen tak, že nějaký pan redaktor sezval partu lidí a vytvořil žánr. Bylo za tím daleko víc. Technický pokrok celou dobu autorům sci-fi tiše přitakával v tom, že nový moderní věk je opravdu jiný než ten starý. Technooptimistická vyprávění o cestování létajícími stroji přes oceán se stávala po Lindbergově přeletu realitou. Automobil už nebyla žádná sci-fi. Pračku nebo myčku nádobí si mohl leckdo koupit do bytu a zeměkouli rozsvítila elektrická síť. Věčný boj realistické literatury, posmívající se pulpovým přišerám s vykulenýma očima, čili *Bug-eyed monsters*, narážel na častý fakt, že údajně fantastická vyprávění sci-fistů se stále více blížila všední realitě. A to i v těch nepřijemných proroctvích. Chmurná vize Wellsovy *Války světů* došla dost děsivého naplnění hned dvakrát.

No a pak přišel ten *vesmír*. O vesmíru psával občas i praotec Verne a praotec Wells. Bylo to celkem logické pokračování toho cestování po zeměkouli, jak již bylo předvedeno. Oba praotcové takto dospěli na Měsíc. Tohle všechno ale bylo ničím proti poprasku, který strhly první pokusy s raketami v letech dvacátých a vize cest do vesmíru, kterými se vážně začali zabývat vědci za druhé světové války. V čele vývoje byli v tomto směru Němci, za nimi Američané a postupně se přidávaly i další země. Ukazovalo se, že vesmír je mnohem blíže a je dostupnější, než se zdálo. A tento trend stále sílil, úměrně k dalším pokusům.

Podle Asimova skončil Zlatý věk spolu s *Astounding* v původní podobě někdy kolem roku 1950. Já jsem proti tomu přesvědčen, že duch *Astounding* žil nejméně do roku 1970; v tomto smyslu je čas do roku 1950 spíše předehra. Vypuštění Sputniku v roce 1957 Rusy, Gagarin v roce 1961 a cesta Američanů na Měsíc v roce 1969 zvrhla postupně rostoucí zájem o sci-fi v úplné šílenství. Pravověrný sci-fista, kterého měli někdy v roce 1930 za blázná, musel v době Apolla zažít naprostý triumf. Podobám, že z té zlaté generace se toho dožili prakticky

všichni. Málokdy se stane, že se dostane nějaké intelektuální skupině tak dramatické satisfakce. Všechny ty rakety, kosmolety, atomové bomby, lasery a jiné divy se nejenže dařilo realizovat, ale dokonce se staly tím úplně nejdůležitějším pro přežití civilizace. V tomto paradigmatu viděno, Hitlera porazil radar a ruské raketomety, Japonce porazily atomovky a křehkou rovnováhu světa v šedesátých letech držely rovněž atomovky a rakety. Kennedyho patetické prohlášení o cestě na Měsíc, že „*neexistuje nic důležitějšího*“ dává v tomto světle úplně jiný smysl. Západu i Východu bylo jasné, že když se na cestě technického úprku zastaví, ten druhý je předežene a smete do zapomnění. Takže v „kosmické košíkové“ rozhodně nešlo jen o nějakou „předraženou turistiku“, jak se tomu posmívali zlí novináři, ale o něco, co považovala celá epocha za úplné jádro svého přežití. Mimochodem, zajímavě tohle téma oživil současný Nolanův film *Interstellar*.

V.

Přesto je třeba zdůraznit, že mezi realistickou čili vážnou literaturou na straně jedné a mezi fantastickou, kde sci-fi uchopila vládu a stala se nadlouho synonymem pro fantazii všeho druhu, ležela železná a hodně vysoká zeď.

Nobelova cena pro autory sci-fi byla nemyslitelná věc. Ostatně, nebyla udělena za sci-fi dodnes. Oscara pro nejlepší film dostal až *Pán prstenů* v roce 2003 a to nebyla sci-fi. Kritik, který se vážně zabýval sci-fi literaturou někdy ve třicátých letech, si kopal hrob pro svoji od-

bornou pověst. Věci došly dokonce tak daleko, že školy, církve a jiné mocné instituce organizovaly občas likvidování „brakové“ literatury z knihoven, a to jak v Americe, tak v Evropě. Před začátkem války došlo i na občasné pálení knih. Dnes máme spojeno podobné barbarství s Hitlerem a Stalinem, ale ono se tiše zapomnělo na to, že ani ty nejsvobodnější země v tomhle nebyly tak úplně bez viny.

V jádru sci-fi byl tedy také určitý odboj a protest. Za záchranu fantazie jako takové, kterou moderní věk prohlásil za méněcennou. Za cíle, které si „vysoká literatura“ úplně přestala klást; totiž například napínavost a zábavnost. V tomto směru stála sci-fi na společné frontě s detektivkou nebo s hororem.

Fenomén, který pracovně nazývám *Bradburyho válka*, propukl už ve čtyřicátých letech, v padesátých začal nést jisté výsledky a v letech šedesátých, právě v rámci vrcholu kosmického šílenství, už bylo na západní straně pomalu dobojováno. Kritici začali váhavě uznávat, že literatura, která oblibou a prodejností drtí už léta tu oficiální, má v sobě také i jisté kvality. Sci-fisté byli z fantastických žánrů ti první, co byli postupně vzati na milost, jejich knihy začaly vycházet v pevné vazbě a bylo o nich možno psát bez nebezpečí, že se recenzent znemožní.

Asi nejdramatičtější projev tohoto „objevení“ sci-fi na naší straně barikády je kniha *Labyrint*. Vyšla v neuvěřitelném roce 1954, v době, kdy nesmělo vycházet prakticky nic rozumné-

Fenomén, který pracovně nazývám Bradburyho válka, propukl už ve čtyřicátých letech.

ho. Příčinou bylo samozřejmě to, že i Rusové měli rakety a zájem o vesmír; a občas nějaký ten soudruh napsal sci-fi a zřejmě se někde v zákulisí diskutovalo o tom, zda to náhodou není naopak téma velice socialistické a žádoucí. Kniha působila jako naprostá bomba ještě o dvacet let později, kdy jsem ji rukou nedospělého lovil z naší knihovny a četl. Pozoruhodná je na ní i Hoffmeisterova předmluva a pozoruhodné je i výtvorné provedení, nikdy později neopakované.

Po Labyrintu ovšem u nás zavládlo ticho na dalších mnoho let. V tom tichu se okrajově mihly již zmíněné filmy Karla Zemana, vydával se Jules Verne a občas nějaký ten sci-fi autor, který měl kdovíproč výjimku. K tomu osamělý film *Ikarie XB1*, který se mnohem později stal názvem pro slavný český sci-fi časopis. Na reprezentativní výbor povídek číslo dvě se čekalo až do roku 1967, kdy vyšel Tunel do pozítří. Ale to už, jak jsem naznačil, byl jiný věk; věk Apollo, věk, kdy se Stanley Kubrick stal s *2001: Vesmírnou Odyseou* ikonou a kdy byla *Bradburyho válka* věc prakticky vyřešená na západě i na východě. V sedmdesátých letech se i u nás kapající pramínky sci-fi pomalu měnily v povodeň, právě jako se to stalo v Americe v letech padesátých. Už se to prostě smělo a sci-fi psal kdejaký jouda. I já sám.

Na západě mezitím zlatý věk skončil, sci-fi se začala drasticky měnit a na nebi zablikaly nové hvězdičky, Tolkien, fantasy a tak podobně. Ale to už do tohoto příběhu nepatří.

VI.

Fenomén jménem *Star Trek* patří do této úvahy částečně, zejména prvními třemi sériemi, odstartovanými z roku 1966. To ostatní je vesměs daleko pozdější a projevuje více či méně výrazné znaky reforem sci-fi. Bez ohledu na to, že seriál vznikl spíše na konci zlatého věku, nebo ještě spíše po něm, je přímo bytostnou esencí stylu té nejpravověrnější možné sci-fi, se všemi výhodami i špatnostmi.

1. Je to ve *vesmíru a v budoucnosti*. V té době viděli autoři budoucnost jasně – bude se imrvé cestovat odněkud někam, na palubě kosmických lodí.
2. Když chce autor radikálně změnit prostředí a ukázat svět, kde je to úplně jinak, pak je to na *nějaké jiné planetě*. A jsou tam *mimozemšťani*. Vesmír bez obydlených planet a mimozemšťanů není pro závěr zlatého věku myslitelný. V té době se už ani neřešilo, zda budou mimozemšťani objeveni, ale jen to, kdy a kde k tomu dojde.
3. Příběh je budován jaksi *shora*. Řeší se *lidstvo jako druh*. Centrem příběhu nebývá hrdina jakožto individuum, ale kolektiv, společenstvo. I když je na palubě Enterprise jen pár maníků, je nám jasné, že jsou to reprezentanti *celého lidstva*. Pokud selžou oni, pravděpodobně vymře celá civilizace. Hrdina je při tom nejčastěji technický typ, vědec, inženýr, kosmonaut, ale také často

obyčejný člověk. Rozhodně žádný superhrdina. Jde o dobrodružství rozumu, ve kterém je třeba utáhnout někde nějaký důležitý šroubek; rozhodně ne o nějaký projev síly nebo válečného umění.

Tento pohled na věc se, mimochodem, nakonec úplně kryje s názory té „vážené“ moderní literatury, jak se utvářela od třicátých let do let šedesátých. Je zvláštní paradox v tom, že ve snaze o uznání a závažnost se sci-fi postupně začala v leccem podobat svému protivníkovi.

4. Příběhy jsou přímo *apologií tolerance, nenásilí, míru* a podobně. Zlí mimozemšťani jsou v zásadě nepřijatelní; většinou jde o nějaké nedorozumění. Latentní strach ze studené války se tu skrytě vyjevuje na celé čáře; je tam to, co bychom chtěli slyšet; že ti bolševici to vlastně nemyslí tak zle a je to jen nedorozumění. *Make love, not war*. Prostě: šedesátá léta ve vší dětské naivitě.
5. Současného diváka přímo fascinuje zvláštní *statičnost* příběhů. Ona se vůbec, počínaje tím úplně prvním Vernem, docela podstatná část všech sci-fi děje v jakémsi dopravním prostředku, kde vám nezbývá než sedět v křesle a očekávat, co se stane. Může probíhat jakési technické drama, kdy je v dopravním prostředku bomba, někdo po vesmírné lodi střílí, je povolený někde ten šroubek, který v realitě sedmdesátých let vystihuje legendární hláška *Houstone,*

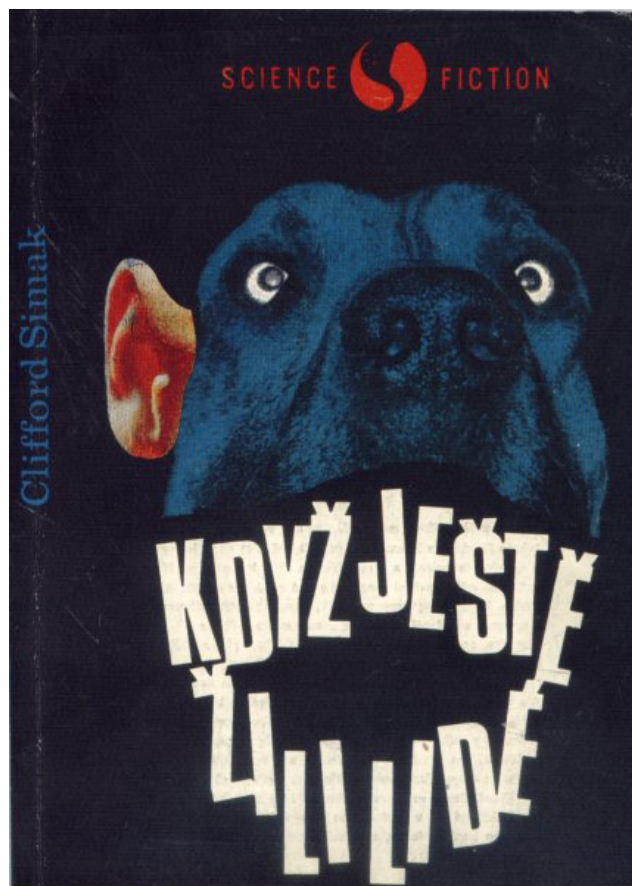
máme problém. Přesto ve všech těchto případech sedí posádka pevně v křeslech a o věci pouze konverzuje. Občas se povídá s nějakými mimozemšťany jakýmsi videotelefonem, případně se někdo teleportuje někam a tam se pro změnu stojí a tlachá dál.

Celé by to fungovalo daleko přesvědčivěji jako rozhlasová hra; vizuální dojem je vlastně dost zbytečný a rušivý. Naprosto to není náhoda, protože *2001: Vesmírná Odyssea* vypadala úplně stejně a *Ikaria XB-1* také. Vypadala by tak i většina zfilmovaných Clarků a Asimovů.

6. A pokud, zcela výjimečně, postavy z křesel vstanou a jdou do akce, je z toho často *komedie*.
7. *Věda v tom není žádná*. Jako fakt ne. Je až úžasné, jakou trajektorii urazila původní Vernova technická zápleтка, založená na nějakém docela pravděpodobně vypadajícím vynálezu, ke zvláštní sebeparodii Star Treku, kde se létá pomocí neznámých technologií, vykřikují nesmyslné technické pokyny a vystupují mimozemšťané, kteří se v principu moc neliší od těch pulpových krásných princezen. Z vědy zbyla jen dojemná víra, že někde ve vesmíru musí být tutově nějakí mimozemšťani a že když umístíme bizarní jiný svět na jinou planetu, je vědeckost zápletky zachráněna. Možná si užije psycholog, zkoumající duši autorů díla a fanoušků.

VII.

Zatím jsem popisoval fenomén zlatého věku a klasické sci-fi jako poměrně homogenní masu autorů s podobnými nápady a podobným myšlením. Skutečnost byla samozřejmě o dost složitější. Chrlit v této souvislosti závěje jmen, která se proslavila v té nejslavnější generaci zlatého věku, asi nedává smysl. Nakonec jich ale pár připomenu; jakýsi pomyslný světový sci-fi

top ten. A pokud se chce někdo hádat, že jsem zapomněl někoho dalšího a důležitého, pak má pravdu.

Isaac Asimov. Nějak jsem nepochopil, proč se právě on stal největší hvězdou. Mám podezření, že je to trošku případ Dana Browna; byl v pravý čas na správném místě. Respekt mu vydobylo asi už to, že má vědecké vzdělání. Stal se nejvyšším guru přes člověku podobné roboty čili androidy a jeho vynález „zákonů robotiky“ tomu dodal šlávu. Pokud si přečtete jeho knihu *Já robot*, víte vše. *Nadaci*, údajně nejlepší sci-fi všech dob a všech věků, snad už ani číst nemusíte.

Arthur C. Clarke. Pokud ne Asimov, tak Clarke je tím největším bohem sci-fi. Umí psát o kus lépe než Asimov, což se projevilo v některých slavných povídkách jako *Devět miliard božích jmen*. Mnoho z nich je opravdu skvělých. S romány to už tak slavné není; v delší ploše vás čeká modernizovaný Wells nebo Verne, případně Star Trek. Zajímavé bývaly vizionářtější věci, jako nejslavnější *2001: Vesmírná Odyssea*, ale ty zase trpí určitou ukecaností a dost pomalým dějem.

Robert Heinlein. Další obrovský kult. Autor takových věcí, jako *Starship troopers*, tedy akčnějších a ironických drsnářen, i mírumilovnějších, jako *The Door into Summer*. Hrdinové jsou méně mátožní a tím sympatičtější. Není to špatné, ale nějak mne to nikdy nesrazilo ze židle.

Clifford D. Simak. Je zajímavý tím, že je českého původu. Pohodové, často i dost poetic-

ké věci, cvičení v toleranci všeho druhu. Nic pro drsnáky. Kniha *Když ještě žili lidé*, co u nás vyšla v nehlubším komunismu, je hodně dobrá.

Phillip K. Dick. Jeden z těch, které má snad ještě cenu číst. Jeho světy jsou těžce paranoidní a pochmurné a zfilmování jeho předlohy se ukazuje být patent na nejdůležitější sci-fi filmy, vzniklé ovšem v daleko novodobější úpravě, zlatému věku bytostně cizí – *Blade Runner*, *Total Recall*, *Minority Report*, *Impostor*, *Screamers*, *Next*. Časem ovšem i tady odhalíte modus operandi a začne vás to zmáhat.

Brian W. Aldiss. Považuje se za jakéhosi dědice celé té slavné generace vel mistrů. Ve skutečnosti psal nejlepší věci na začátku, jako *Nonstop*, který jsem zařadil do svého absolutního osobního top ten, na konci spíš opisoval sám sebe.

Alfred Bester. Kdyby nic jiného ze sci-fi, román *Demolished man* byste vynechat neměli. V tom se shodují s Ondřejem Neffem; ohromující kniha, jakýsi pravzor pozdějšího cyberpunku.

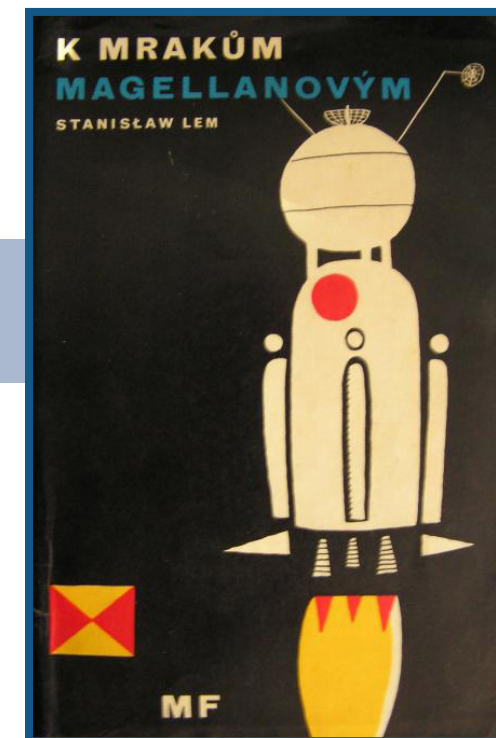
Ray Bradbury. Čekali jste to a muselo to přijít. Tento člověk při tom do seznamu patří nejméně ze všech. Sci-fi psal jen v tom smyslu, že mu to pan Campbell z nějakého důvodu na začátku uznal. Ve skutečnosti je to většinou fantasy a zatraceně často také realismus. A občas čistý horor. Technicky úplně jiná liga než všichni ostatní; a také si ho odedávna všímali spisovatelé vážné literatury. *Martánská kronika* a *451 stupňů Fahrenheita* jsou jeho nejslavnější delší věci, oboje cvičení na téma *Bradburyho válka*. Také si asi všimnete, že podobně jako

jeho učitel Poe měl s větším rozměrem problému a jen stěží mu to drží pohromadě. Jednotlivé dílky těchto skládaček jsou ovšem jako povídky výborné. Povídek stvořil za veledlouhý život mnoho stovek. Hlavní jeho problém je, že z té laviny výtvorů je těch geniálních jasná menšina. Ovšem pokud jsou geniální, tak potom jsou opravdu bez konkurence.

Kurt Vonnegut. Trochu podobný případ. Také ho uznávala vysoká literatura dřív než všechny ostatní. Právý opak Bradburyho – cynický, drsný, sarkastický. Takové věci jako *Sirény z Titanu* nebo *Jatka číslo 5* určitě stojí za čtení i dnes.

Stanisław Lem. Říkalo se, že ve východním bloku se dělí sci-fi na Stanislava Lema a na

to ostatní. Dodávalo se, že Lem je ta zajímavější polovina. Půjdu ještě dál; možná by to šlo tvrdit i o úplně celé světové sci-fi s podobným výsledkem. Lemovi roboti jsou mnohem lepší, než Asimovovi, vize mnohem smělejší a chytřejší než Clarkovy, paranoia umí být stejně šílená jako u Dicka a tak dále. Jen porazit Bradburyho v poezii, to by asi Lem nedokázal.

ZRCADLO

Zdislava Pavlůsková

„Adriano! Grahaam je ve velkém sále a čeká se jen na tebe!“ zakřičel Will, malý černovlasý chlapec s povýšeným chováním. Rozhlédl se po místnosti, kam vstoupil, a u okna uviděl malou sedmiletou holčičku se špinavou panenkou v náručí.

„Grahaam, on už se vrátil z cest? Proč mi to nikdo neřekl?“ zeptala se Adriana a posadila si panenku na klín.

„A proč by ti to někdo měl říkat?“ zeptal se chlapec chladně. „Hni sebou, Grahaam nebude čekat věčně!“ dodal ještě a zamířil do Velké síně.

Adriana si povzdechla. Na tvrzi, kde žila, ji nikdo neměl rád. Všichni jí říkali „privandrovalec“. Stráže ji našly před pěti lety u vrat. Nikdy nepoznala své rodiče. Lidé ji přehlíželi a děti si s ní nechtěly hrát. Ale Grahaam byl jiný. Měl ji rád a ona zase jeho. Proto ji tak mrzelo, že jí zatajili jeho příjezd. Mlčky šla do Velké síně. Když vešla, oheň v krbu příjemně hřál a dřevo vesele praskalo. Před krbem byla rozestřena medvědí kožešina a u ní stála dubová židle. Na ní seděl statný rytíř. Vlasy a vousy měl bílé jak mléko, zpod huňatého obočí

mu jako hvězdy zářily oči, co toho musely tolik vidět a zažít. I když byl starý, pořád měl velkou sílu a bezpočet zkušeností. Proto byl taky pořád na cestách – stále ve službách krále. Ale vždycky si našel čas vykládat dětem příběhy o dávných hrdinech a jejich odvaze.

„Tady jsi. Už jsem pro tebe chtěl jít,“ řekl pobaveně a poposedl si na židli. V síni bylo šero a do oken bubnoval déšť.

„No, když už jsme tu všichni, tak můžu začít vyprávět. Co vy na to?“

Děti si místo odpovědi sedly na podlahu kolem Grahaama. Ten se s úsměvem podíval po svém malém obecenstvu a začal vyprávět. Vyprávěl o mladém dobrodruhovi, který díky své odvaze a důvtipu přemohl draka, co sužoval vesnici. Vyprávěl o krásné a silné dívce, která pomohla svému pánu porazit strašného nepřítele... Když dovyprávěl všechny příběhy, tak Adriana odešla z Velké síně a jen tak bloumala po tvrzi. Bylo jí smutno. Tolik toužila po svých rodičích. Tolik toužila po tom, aby ji někdo uznával, aby ji někdo bral na vědomí. Zabraná to těchto myšlenek vešla do dlouhé úzké chodby. Zastavila se a zamýšleně přimhouřila oči.

„Zvláštní,“ pomyslela si, „tuhle část tvrze jsem ještě neprozkoumala.“ Došla až na konec chodby. Na levé stěně bylo v černém rámu zašlé zrcadlo a hned vedle velké kovové dveře. Zkusila je otevřít. Nepohnuly se ani o píd'. Vzdala to a zadívala se na zrcadlo. Stoupla si před něj a sledovala v něm svůj obraz. „Být tak velitelkou, o které vyprávěl starý Grahaam,“ pomyslela si. Představila si, že už není malou holčičkou, ale krásnou a silnou ženou. Místo svého starého oblečení viděla úžasnou stříbrnou zbroj, místo odřené panenky držela v ruce jemně tepaný jednoruční meč. Najednou dostala chuť pokusit se znovu otevřít ty kovové dveře. Stoupla si před ně, položila dlaně na chladný kov a zatlačila. Dveře se jako na povel rozevřely a Adrianu zalila zlatá záře.

Když opět mohla vidět kolem sebe, vykřikla překvapením. Stála u stromu a všude kolem byly stany a vyhaslá ohniště. Adriana strnula. Z jednoho stanu vylezl voják v lehké kožené zbroji s lukem a toulcem plným šípů na zádech.

„Ach, velitelko,“ vyhrkl překvapeně, když jeho pohled padl na vyděšenou Adrianu. „Jste v pořádku? Mohu vám nějak pomoci?“ zeptal se zdvořile.

„Ne, děkuji,“ odpověděla, a nedbajíc vojákova nechápavého pohledu, utekla. Doběhla až za poslední stan a tam spatřila jezírko.

„Proč mi říkají velitelko? Copak nerozeznají malou holku od dospělé?“ ptala se sama sebe.

Došla k jezírku a tam spatřila svůj odraz. Oči se jí rozšířily úžasem. Místo špinavého obličeje s nezdravě bledou barvou kůže na ni hleděl někdo jiný. Žena s černými vlasy zkroucenými do uzlu, s očima modrými a hlubokými tak, že by se v nich leckterý muž mohl utopit, žena s bílou pletí s lehce narůžovělými tvářemi a se rty rudými jako krev. Okouzleně vzdychla a zjistila, že i její hlas zní dospěleji a příjemněji. Mezitím, co zkoumala svou tvář, k ní došel voják a tlumeně zakašlal, aby na sebe upozornil.

Když se Adriana otočila, řekl: „Má paní, mám vám vyřídit vzkaz krále Marica. Máte přijít do jeho stanu. Chce s vámi probrat nadcházející bitvu.“

„Dobrá, zaveď mne tedy ke králi.“

Když procházeli mezi stany, přemýšlela. Co se to se mnou stalo? To zrcadlo asi nebylo obyčejné a splnilo mi mé přání. Jak jinak by se z malé bezvýznamné holky stala dospělá žena, která je velitelkou vojska? Z přemýšlení ji vyrušil hlas.

„Jsme tu, velitelko, král vás očekává.“

Adriana pokračovala již sama ke vchodu do královského stanu. Strážé, které hlídaly před stanem, se postavily do pozoru, když ko-

lem nich procházela. Vešla dovnitř a rozhlédla se. Stan nebyl uvnitř nijak přepychově zařízen. Uprostřed stál dlouhý stůl, na něm mapa a na ní dvě řady černých a červených vlaječek. „Naši vojáci a nepřátelé,“ napadlo Adrianu. U mapy stál svícen s pěti svíčkami, jejichž vosk přetekl až na stůl. Na stole bylo rozloženo ještě několik knih a džbán s vínem.

„Konečně jste tady!“ ozval se král Maric od stolu.

„Můj pane, voják, kterého jste poslal, mi doručil váš vzkaz. Omlouvám se, že jste musel čekat.“

Král nad tím mávl rukou: „Nejste tu kvůli omluvě, jste tu proto, že jsem si s vámi chtěl promluvit o našem nepříteli Wulfgarovi. Má silné vojsko, ale to naše není o nic slabší. Bude to dlouhá a těžká válka, tak jako všechny války.“

„Všechny ne, existují i případy, kdy dva znesváření vládci uzavrou mír,“ vyhrkla Adriana a pomyslela si, jak je zvláštní, že před chvílí byla malá holka a najednou je z ní dospělá bojovnice, co s králem plánuje útok na nepřítele. Osud je vážně umělec.

Z myšlenek ji vytrhl králův hlas: „Jsem si jistý, že nepřítel si je vědom síly našich vojsk, ale musím brát v potaz i váš názor. Podle toho, co jsem se dozvěděl od svých špehů, je náš nepřítel náruživý bojovník. Dobrá tedy, budeme bojovat do posledního dechu. Vojáci spoléhají na vaše velení. Osud království je ve vašich rukou. Můžete jít, velitelko.“

Adriana vyšla ze stanu a odpovědnost za tolik životů ji až srážela k zemi. Je před ní bitva a nemůže to už nijak změnit.

Vydala rozkazy. Celé vojsko se shromáždilo na pláni, kde už čekal i král Wulfgar se svými muži. Sama se vyhoupla do sedla vrátníka, kterého jí přivedli. Vyjela v čele svého vojska. Nebe ztemnělo, mraky ztěžkly a na suchou rozpraskanou zem dopadly těžké deště.

vé kapky. Ve větvích stromů se ozýval křik havranů, kteří poznali, že se blíží bitva. Těšili se, jak budou hodovat na tělech padlých.

Adriana se dívala na nekončící zástupy nepřátel a nedala na sobě nic znát. Ale uvnitř cítila, jak ji i vojáky šířá chorobný strach. Sevřela pevněji jilec svého meče. Druhou rukou chtěla přitáhnout otěže. Ale nemohla. Ucítla, že v ruce má ještě něco navíc. Povolila stisk ruky a uviděla ve své ruce malinký předmět. Držela svou malou odřenou panenku. V kroužkové rukavici vypadala tak křehce.

Najednou měla silný pocit, že jí něco chybí. Pocit, že jí někdo ukradl něco, na co rozhodně neměl právo. Podívala se na usmávající se panenku a na svůj meč v druhé ruce. Zrcadlo! To je ten zloděj. To je ten intrikán, který ji vtáhl do tohoto světa. Adrianě došlo, o co ji zrcadlo připravilo. Vzalo jí část jejího života. Ukradlo jí ty roky, kdy se z dítěte mění na dívku a z dívky na ženu. Ukradlo jí její budoucí zážitky. Vzalo jí část života a na oplátku dalo válku a strach.

Najednou jakoby procitla její dětská mysl a ona se znovu podívala na své nepřátele. Potom na své vojáky. Kapky deště stékají po vyděšených tvářích. Havrani křičí ve větvích. Opravdu chce válku? Opravdu chce mít krev padlých na svých rukou? Chce, aby rodiny přišly o své otce a muže? Adrianě se zalily oči slzami.

„Ne,“ zašeptala, „tohle já nechci. Chci mír!“ Tiše zavzlykala a přitiskla si panenku na hrud'. Meč se zařinčením spadl na zem.

„Velitelko, podívejte! Od nepřátel přijíždí vyjednávač,“ zavolal lučištník, který byl v řadě po její levici. Když se posel dostal k Adrianě, domáhal se slyšení u krále. Dostalo se mu ho.

O chvíli později před vojsko vyjel král Maric na koni a oznámil všem toto:

„Král Wulfgar přemýšlel o smyslu a užitku, jaký by byl z této války. Ví, že jeho vojsko je silné, ale ani naše není nejslabší. Věř, že

je možné předejít velkým ztrátám na životech. Král Wulfgar navrhl příměří a já, král Maric, jsem souhlasil!“

Mezi vojáky zavládlo veselí. Budou se moci vrátit ke svým ženám a dětem. Všichni se vrátili zpět do tábora. Adriana šla ke stromu, kde pro ni vše začalo. Usedla a opřela se o něj zády. Zjistila, že se jí stýská po tvrzi, po Grahaamovi, a dokonce po všech dětech. Z oka jí po tváři stekla slza. Dopadla na kořeny stromu. Listí ve větvích se zatřepetalo, přestože nefoukal žádný vítr. Adrianu přepadla únava a usnula.

Když se vzbudila, všude kolem ní bylo šero. Uvědomila si, že leží na chladné podlaze. Vstala a rozhlédla se. Na levé stěně bylo staré zašlé zrcadlo, na kterém byla dlouhá prasklina.

„Jsem zpátky! Jsem doma!“ vydechla. Rozběhla se do Velké síně.

„Ale ale, moje malá holčička nemůže spát?“ zeptal se Grahaam, který stále ještě seděl u krbu. Adriana mu vylezla na klín, pevně ho objala a řekla:

„Můžu ti vyprávět jeden příběh? Je o malé holčičce, co se s pomocí zrcadla dostane do svého nesplněného přání. Potom ale zjistí, že ani nechce, aby se splnilo.“

„Tak to si nechám povyprávět!“ odpověděl Grahaam se zájmem. Adriana se usmála a pustila se do vyprávění.

ZA ČERNOU ŘEKOU

Robert Ervin Howard

1. CONAN PŘIJDE O SEKYRU

Ticho, panující na pralesní stezce, bylo tak hluboké, že zvuk nohou, obutých do měkkých bot, se rozléhal široko daleko. Alespoň tak to znělo uším krácejícího poutníka, přestože se pohyboval s opatrností, bez které by žádný člověk v oblasti za Hromovou řekou dlouho nepřežil. Byl to mladý muž střední výšky, s poctivým, otevřeným obličejem a hustou kšticí slámově zbarvených vlasů, které nechránila ani čapka, ani přilba. Jeho oděv byl v těchto krajích zcela běžný: v pase nabíraný kabát, pod ním krátké kožené spodky a měkké boty z jelenice, končící u kolen. Na širokém koženém opasku visel krátký široký meč a torba z jemně vydělané kůže. V široce otevřených očích, pozorujících zelené stěny pralesa, nebyl strach. Mladík nebyl velký, ale dobře stavěný a na pažích obnažených pod krátkými rukávy kabátce bylo vidět vypracované svaly.

Kráčel kupředu bez jediného zaváhání, přestože chata poslední osadníka již ležela několik mil za ním a každý krok jej unášel blíž k neznámým nebezpečím, která se vznášela jako pochmurný stín nad pradávným pralesem. Prales byl nekonečný jako moře. Mladík nedělal zdaleka tolik hluku, jak se mu zdálo, ale dobře věděl, že tichý zvuk jeho nohou by mohl uším divokých nepřátel, kterých se mohl v husté a zrádné zeleni skrývat bezpočet, znít jako poplašný gong. Jeho bezstarostnost byla jen na povrchu. Oči a uši měl napjaté, především ale sluch, protože ani nejbystřejší oči nemohly proniknout listnatým závojem víc než několik metrů na všechny strany.

Byl to spíš instinkt než varování smyslů, co ho přimělo zastavit se náhle uprostřed stezky s rukou na jílcí meče. Stál bez jediného pohybu, zadržoval podvědomě dech a usilovně přemýšlel, jaký zvuk to vlastně slyšel a jestli skutečně vůbec něco slyšel. Ticho se zdálo být nekonečné. Nebylo slyšet ani skotačení veverek, ani zpěv ptáků. Pak jeho pohled utkvěl na velkém chomáči křovin zasahujících několik metrů před ním mírně do cesty. Bylo bezvětří, a přesto viděl, že se některé větve mírně pohybovaly. Zachvěl se po celém těle a na okamžik nerozhodně zaváhal. Byl si téměř jist, že pohne-li se na jakoukoliv stranu, smrt, tiše číhající v houštině, jej dostihne.

Za zelenou oponou listů se ozval tupý náraz a zvuk drčených kostí. Křoví se divoce třáslo. V okamžiku, kdy se zvuk ozval, vyletěl mezi větvemi plochým obloukem nemířený šíp a zmizel na druhé straně stezky. Toho už si poutník všiml jen koutkem oka, jak se prudce vrhl do úkrytu větví.

Přikrčil se za kmenem mohutného stromu a v rozechvělých prstech svíral jílec meče. Viděl, jak se křoviny rozhrnují a na stezku klidně vystoupil vysoký muž. Náš poutník na něj zíral v tichém údivu. Cizinec byl tak jako on obut do měkkých bot a krátkých kal-

hot, které však byly z hedvábí. Místo kabátce měl kroužkovou košili bez rukávů a hřívu černých vlasů částečně skrývala helma. Ta přitahovala mladíkovu pozornost nejvíc. Neměla ozdobný hřeben, zato byla ozdobena párem krátkých býčích rohů. Tu helmu nevytvořila ruka civilizovaného člověka. Ani tvář pod helmou nebyla tváří civilizovaného člověka. Tmavá, zjizvená, s párem zářivě modrých očí, tvář právě tak tajemná a nezkrotná jako prales, který jí tvořil pozadí. Muž svíral v pravé ruce široký dlouhý meč, z jehož ostří kanuly rudé krůpěje.

„Tak vylez!“ řekl nahlas cizinec s přízvukem, který byl poutníkovi neznámý. „Už je to v pořádku. Ten pes tady byl jenom jeden. Tak vylez!“

Mladík váhavě vylezl z úkrytu a prohlížel si nového známého. Cítil se podivně bezmocný a zbytečný, když si měřil obrovský hrudník, krytý kroužkovou košilí, a paži svírající jílec meče, opálenou, silnou téměř jako stehno dospělého člověka a s mohutnými pletenci svalů. Byl sice o půl druhé hlavy větší než náš poutník, ale pohyboval se s nebezpečnou ohebností leoparda, s takovou pružností velkých koček, že nemohl pocházet z civilizované země, dokonce ani z tak výjimečného prostředí, jakým byly tyto divoké pohraniční kraje.

Otočil se, vrátil se ke křoví a rozhrnul je. Náš poutník přicházející z východu, který si stále ještě nebyl jist, co se vlastně stalo, přistoupil blíž a nahlédl mezi listí. Na zemi tam ležel člověk. Malý tmavý svalnatý muž, jehož jediným oděvem byla bederní rouška, mosazný náramek a náhrdelník z lidských zubů. Za opaskem, přidržujícím bederní roušku, měl zastrčen krátký meč a v jedné ruce svíral těžký černý luk. Jeho vlasy byly černé jako uhlí a padaly mu hluboko přes ramena. To bylo vše, co mohl poutník postřehnout, protože místo obličeje měla postava pouze směs krve a mozku. Hlava byla rozřezána od temena až k bradě.

„U všech bohů, Pikt!“ vykřikl poutník.

Zářící modré oči se mu upřely do tváře.

„Divíš se?“

„No, tam ve Velitriu a pak i v chatách podél cesty mi řekli, že se ti ďáblové tu a tam vypraví přes hranice, ale nečekal jsem, že někoho z nich potkám tak daleko ve vnitrozemí!“

„K Černé řece je to odtud pouhé čtyři míle,“ lakonicky prohlásil cizinec. „Někteří z nich byli zastřeleni necelou míli od Velitria. Žádný usedlík mezi Hromovou řekou a pevností Tuscelan nemůže být opravdu v bezpečí. Narazil jsem na stopu tohoto psa dnes ráno tři míle jižně od pevnosti a od té chvíle ho sleduji. Připlížil jsem se k němu právě, když na tebe mířil. Jen o vteřinu později a na onom světě by vítali nový přírůstek. Naštěstí jsem mu trochu zkazil míření!“

Poutník s vytřeštěnýma očima pohlížel na obra, ohromen skutečností, že tento muž opravdu stopoval jednoho z těch pralesních ďáblů a sám jej nepozorován usmrtil. To předpokládalo, že muž je zálesákem takových kvalit, o jakých se nesnilo nikomu dokonce ani v Conajohaře.

„Patříš k posádce pevnosti?“ zeptal se.

„V zásadě ano, i když nejsem voják. Beru plat a dávky řadového důstojníka, ale pohybuji se hlavně v pralese. Valannus dobře ví, že jsem mu mnohokrát užitečnější, když hlídám říční břeh, než kdybych seděl zavřený v pevnosti.“

Obr opatrně nohou odstrčil mrtvolu dál do podrostu a v rámci možností narovnal zohýbané větve. Pak se vydal dál po stezce a mladík jej následoval.

„Jmenuji se Balthus,“ ozval se po chvíli. „Tuhle noc jsem byl ve Velitriu. Zatím jsem se nerozhodl, zda si mám zabrat kus půdy, nebo vstoupit do vojenské služby.“

„Ta lepší půda kolem Hromové řeky už je zabrána,“ zavrčel obr. „Je ještě spousta výborné země mezi Potokem skalpů – přešel jsi ho několik mil vzadu – a pevností, ale to už je hrozně blízko k řece. Piktové se často tajně vypraví na tenhle břeh a pak pálí a loupí – jako to chtěl udělat tenhle. Ne vždycky to musí být jen jedinci. Jednoho dne se pokusí smést usedlíky z celé Conajohary a mohlo by se jim to podařit – pravděpodobně se jim to i podaří. Tahle kolonizace je v každém případě šílenství. Východně od Bossonianského pohraničí je spousta dobré půdy. Kdyby Aquiloňané zmenšili honitby některých svých baronů a nasázeli obilí tam, kde se teď loví jen jeleni, nemuseli by překračovat hranice tady a brát Piktům zem, která jim odedávna patří.“

„To je podivná řeč od muže, který slouží v žoldu guvernéra Conajohary,“ namítl Balthus.

„To pro mě nic neznamená,“ odsekl druhý. „Jsem žoldněř a sloužím tomu, kdo nejvíc zaplatí. Já jsem nikdy obilí nesel ani nesklízel a nikdy to dělat nebudu, rozhodně ne, dokud bude možno cokoli sklízet pomocí meče. Ale vy, Hybořané, jste došli tak daleko, jak to jenom šlo. Přešli jste hranice, spálili pár domorodých vesnic, vyhubili několik piktských klanů a hranice posunuli až k Černé řece. Já však pochybuju, že budete schopni udržet to, co jste dobyli, natož abyste posunuli hranice ještě dál na západ. Váš slabomyslný král nemá o zdejší situaci nejmenší ponětí. Není ani schopen poslat vám dostatečné posily a usedlíků není dost na to, aby se ubránili soustředěnému útoku, kdyby se Piktové rozhodli něco takového provést.“

„Ale vždyť Piktové jsou rozděleni do jednotlivých klanů,“ odporoval Balthus, „nikdy se přece nespojovali. A s každým samostatným klanem si snadno poradíme!“

„Nebo i se třemi či čtyřmi,“ připustil zvěd, „ale přijde den, kdy nějaký muž sjednotí a pozvedne třicet nebo i čtyřicet klanů tak, jak

tomu bylo s Cimmeřany, když se Gundermani pokoušeli před lety posunout své hranice dále na sever. Pokoušeli se kolonizovat pohraniční oblasti Cimmerie, zničili několik malých klanů, postavili opevněné město Venárium – ostatně myslím, že jsi tu historii určitě slyšel.“

„Samozřejmě, že jsem ji slyšel,“ odpověděl Balthus a bezděky se otrásl jen při pouhé vzpomínce na tu krvavou lázeň, jež byla černou skvrnou v dějinách jeho národa. „Můj strýc byl ve Venáriu, když Cimmeřané zaplavili hradby. Byl jedním z mála, kteří to vraždění přežili. Slyšel jsem ho vyprávět tu historku mnohokrát. Barbaři se vyrojili bez jediného varování z okolních kopců a jejich divoké hordy zaútočily na Venárium s takovou prudkostí, že jim nic nemohlo odolat. Pobili bez milosti muže, ženy i děti. Z Venária zůstaly jen ohořelé zříceniny a ty jsou tam dodnes. Aquiloňané byli zatlačeni zpět přes hranice a od té doby se už nikdy nepokusili kolonizovat pohraničí Cimmerie. Ale podle tvé řeči bych řekl, že Venárium znáš. Byl jsi tam?“

„Ano, byl,“ zavrčel druhý. „Byl jsem jedním z té smečky, která dobyla hradby. Nezažil jsem ani patnáct zim, ale mé jméno se už neslo kolem poradních ohňů!“

Balthus proti své vůli uskočil a zíral s vytřeštěnými očima na svého společníka. Zdálo se mu nepochopitelné, že muž, který tak nevzrušeně krácel po jeho boku, mohl být jedním z těch ječících, krví zpitých ďáblů, kteří toho dávného dne zaplavili Venárium a jeho ulice změnili v krvavé řeky.

„Takže i ty jsi divoch!“ uklouzlo mu proti jeho vůli.

Druhý přikývl, aniž by se cítil dotčen.

„Jsem Cimmeřan a jmenuji se Conan.“

„Už jsem o tobě slyšel.“ Nový zájem zableskl v Balthově pohledu. Nebylo divu, že se Pikt stal obětí protivníka svého vlastního druhu! Cimmeřané byli barbaři stejně divocí jako Piktové a navíc

mnohem inteligentnější. Bylo zřejmé, že Conan strávil mezi civilizovanými lidmi dlouhý čas, i když bylo vidět, že jej tento styk nezjemnil a ani nezeslabil žádný z jeho primitivních instinktů. Tyto myšlenky proběhly Balthovi hlavou a změnily se v obdiv, když si všiml lehkého kočičího kroku a přirozené tichosti, se kterou se Cimmeřan pohyboval po stezce. Dobře naolejované kroužky jeho zbroje nevydávaly nejmenší zvuk a Balthus věřil, že je Conan schopen proplížit se tím nejhustším křovím nebo divokým mlázím tišeji než kterýkoliv z divokých nahých Piktů, kteří kdy žili.

„Nejsi Gunderman,“ bylo to spíš konstatování než otázka.

Balthus zavrtěl hlavou. „Ne, jsem z Tauranu.“

„Setkal jsem se s několika dobrými zálesáky, kteří pocházeli z Tauranu. Ale Bossonianci vás, Aquiloňany, chránili před Velkou divočinou příliš dlouho. Potřebovali byste se zocelit.“

To byla pravda. Bossoniánské pohraničí s jeho opevněnými vesnicemi plnými výtečných lukostřelců sloužilo Aquilonii již dlouhý čas jako nárazník proti okolním divokým národům. V poslední době utvářeli osadníci za Hromovou řekou novou populaci schopnou utkat se s divochy jako rovný s rovným, ale bylo jich stále poskrovnu. Většina z usedlíků byla jako Balthus – spíše zemědělci než válečníci.

Slunce sice ještě nezapadlo, ale zmizelo z dohledu za vysokou hustou zdí pralesa. Stíny se prodlužovaly a prales pomalu tmavnul, jak naši společníci kráčeli dále stezkou.

„Než dorazíme do pevnosti, bude tma,“ řekl Conan nevzrušeně a pak: „Poslouchej!“

Zastavil se a s mečem připraveným k ráně se proměnil v divokou postavu, plnou podezřívavosti a hrozeb, připravenou skočit a zabít. I Balthus slyšel ten zvuk – divoký výkřik, který se přetrhl v půli. Byl to výkřik k smrti vyděšeného muže nebo muže ve smrtelné agónii.

Conan byl v okamžiku pryč, běžel stezkou a každým krokem zvětšoval vzdálenost, která ho dělila od jeho druha. Balthus procedil mezi zuby přerývanou kletbu. Ve vesnicích Tauranu byl počítán mezi dobré běžce, ale Cimmeřan se mu vzdaloval rychlostí, která v něm vzbuzovala zoufalství. Pak mu v uších zazněl nejhroznější výkřik, který kdy v životě slyšel, a Balthus zapomněl na svou závist i obdiv. To nebyl lidský výkřik, byl to démonický jekot příšerného triumfu nad bezmocným lidstvím a jeho ozvěna, jako by se odrážela od stěny zla, stojící mimo dosah lidského chápání.

Balthus v běhu zakolísal a po těle mu vyrazil studený pot. Conan však nezaváhal ani okamžik. Vrhł se k záhybu stezky a zmizel za ním. Baltha zaplavila panika, když se ocitl na stezce sám, jen s ozvěnou toho příšerného výkřiku, doznívajícího mezi kmeny pralesních velikánů. Vydal ze sebe všechny síly a pádl za Conanem.

Pak se Aquiloňan na místě zastavil, protože hned za záhybem stezky narazil na svého společníka, který stál uprostřed pěšiny nad zkrouteným tělem. Conan však neprohlížel mrtvolu, ležící v šarlatem potřísněném prachu cesty. Upřeně pozoroval neprostupný prales po obou stranách stezky.

Balthus vydechl zděšenou kletbu. Před ním na zemi leželo tělo muže, malého tlustého muže, obutého do bot zdobených zlatem a navzdory teplu do hermelínem podšitého kabátce bohatého obchodníka. Tučná bledá tvář byla stažena ve výrazu bezmezné hrůzy a krk měl podržnut od ucha k uchu jakoby břitvou. Meč, zůsta-vší v pochvě, dokazoval, že byl zabit bez jakékoliv možnosti bránit vlastní život.

„Byl to Pikt?“ zašeptal Balthus a neklidně se rozhlížel po tmavnoucích stínech.

Conan potřásl hlavou, narovnal se a zachmuřeně pohlédl dolů na mrtvého muže.

„Byl to bahenní ďábel. A to už je, u Croma, pátý!“

„O čem to mluvíš?“

„Slyšel jsi někdy o piktském šamanovi jménem Zogar-Sag?“

Balthus nejistě zavrtěl hlavou.

„Sídlí v Gwawele, to je nejbližší piktská vesnice na protějším břehu Černé řeky. Před třemi měsíci čekal v záloze u téhle stezky a podařilo se mu ukrást několik mul z nákladní karavany, která mířila do pevnosti. Myslím, že jejich poháněče omámil nějakou drogou. Ty muly patřily tomuhle muži.“ Conan nohou strčil do mrtvoly. „Je to Tiberias, velitrijský obchodník. Muly nesly náklad sudů s pivem a starý Zogar si udělal zastávku ještě na tomhle břehu, aby si pořádně přihrnul, než se bude plavit přes řeku. Jeden ze zvěďů – Soraktus – sledoval jeho stopu a přivedl Valanna a tři vojáky na místo, kde v křoví vyspával opici. Na Tiberiovo naléhání Valannus vsadil Zogar-Saga do vězení, což je pro Pikta tou nejhorší urážkou. Tomu se ovšem podařilo zabít strážného a z vězení uprchnout. Pak poslal do pevnosti zprávu, že zabije Tiberia a těch pět mužů, kteří jej zajali. Vzkázal, že to provede takovým způsobem, že se Aquiloňané budou třást hrůzou ještě dlouhá léta!“

„A skutečně, Soraktus a ti tři vojáci jsou mrtvi. Sorakta zabili na řece, vojáky přímo ve stínu pevnostních valů. A teď Tiberias. A nebyli to Piktové, kdo je zabil. Každá oběť – s výjimkou Tiberia, jak sám vidíš, byla bez hlavy. Ty hlavy teď bezpochyby zdobí oltář Zogar-Sagova oblíbeného boha.“

„Jak víš, že je nezabili Piktové?“ ptal se Balthus.

Conan ukázal na mrtvolu tlustého obchodníka.

„Myslíš, že tahle rána byla způsobena ostrým nože nebo meče? Podívej se pořádně a uvidíš, že jen dráp může zanechat takové okraje rány. Maso je roztržené, a ne rozsekuté.“

„A co třeba leopard...“ začal Balthus ne příliš přesvědčivě.

Conan netrpělivě zavrtěl hlavou.

„Muž z Tauranu jako ty si přece nemůže splést stopu leopardích drápů s ničím jiným. Ne! Je to démon z močálů, jehož Zogar-Sag používá jako nástroje své pomsty. Tiberias byl pěkný hlupák, když se vydal na cestu do Velitria sám a ještě na sklonku dne. Na druhé straně je třeba říci, že to vypadá, jako by se každý z těch pěti před smrtí zbláznil. Podívej, stopy jsou zcela jasné. Tiberias jel na své mule po stezce a u sedla měl pravděpodobně svazek vydělaných vydřích kožešin, které chtěl prodat ve Velitriu. To stvoření na něj vyskočilo tady z toho křoví. Podívej, na tomhle místě jsou vidět polámané větvičky.“

„Tiberias stačil jednou vykřiknout, pak mu něco rozpáralo krk a už mohl nabízet své vydří kožešiny v pekle! Mula se samozřejmě splašila a utekla do pralesa. Poslouchej! Ještě teď je slyšet dusot kopyt mezi stromy. A démon neměl čas vzít Tiberiovi hlavu; když nás uslyšel, dal se na útěk.“

„Když uslyšel tebe,“ připomenul Balthus. „Nebude to tak hrozné stvoření, když prchne před jedním ozbrojeným mužem. A jak vlastně víš, že to není Pikt s nějakým nabroušeným hákem, kterým místo sekání trhá? Viděl jsi to stvoření?“

„Tiberias nosil zbraň,“ zavrčel Conan. „Za normálních okolností by ji jistě stačil alespoň vytáhnout. Když je Zogar-Sag schopný přinutit démona z močálů, aby mu pomáhal, určitě je schopný dát mu na srozuměnou, koho má zabít a koho ne. Já jsem to stvoření neviděl. Zhlédl jsem pouze pohyb támhle v křoví. Ale chceš-li další důkaz, podívej se sem.“

Tajemný zabíječ šlápl do krvavé kaluže, ve které ležel mrtvý muž. Na okraji stezky pod hustě olistěnou větví byl na tvrdé, jílovité půdě zřetelný otisk nohy.

„Je tohle snad stopa člověka?“ ptal se Conan. Balthus cítil, jak se mu ježí vlasy. Ani člověk, ani žádné zvíře, které znal, nemohlo

zanechat tuto podivnou a zrůdnou stopu, tříprstý otisk, který nebyl stopou ptáka ani ještěra, ale měl v sobě něco z obou. Roztáhl nad stopu prsty, opatrně, aby se jí nedotkl, a hvízdal úžasem. Otisk byl větší než jeho dlaň s roztaženými prsty.

„Co je to?“ zašeptal. „Nikdy jsem se nesetkal se zvířetem, které by zanechávalo takovouhle stopu.“

„Kromě nás ji asi neviděl žádný civilizovaný člověk,“ odpověděl Conan zachmuřeně. „Je to démon z močálů. Ve Velkém močále tam za Černou řekou je jich víc než netopýrů. Když za horkých nocí vane přes řeku jižní vítr, je slyšet jejich jekot, který zní jako nárek zatracených duší.“

„Co uděláme?“ zeptal se Aquiloňan a nejistě těkal očima po okolí, které se už halilo tmavomodrými stíny. Hrůzou znetvořená tvář mrtvého jej děsila. Přemýšlel, jak se obludná hlava musela na nebožáka zašklebit mezi listím, jaký to musel být děs, když obchodník doslova ztuhl hrůzou a nechal se zabít jako ovce.

„Je zbytečné démona sledovat,“ odpověděl Conan a z opasku vytáhl krátkou zálesáckou sekyru. „Pokoušel jsem se o to, když zabil Sorakta. Stopu jsem ztratil po pár metrech. Možná mu narostla křídla a odletěl nebo se propadl přímo do pekla. Nevím. Mulu je také zbytečné honit, ta nakonec sama dojde do pevnosti nebo k chatě některého usedlíka.“

Zatímco mluvil, pracoval Conan sekyrou v mlázi na okraji stezky. Několika údery usekl pár silnějších kmínků asi tři metry dlouhých a oseká na nich větve. Pak usekl dlouhý kus hadovité liány obrůstající nedaleké stromy. Liánu přivázal k jednomu kmínku, pak oba obtočil velmi volnými závitky a ty znovu propletl liánou po délce. Tak získal v krátké době hrubá, ale pevná nosítka.

„Tentokrát ta bestie Tiberiovu hlavu nedostane a já pro to udělám, co jen budu moci,“ komentoval své počínání. „Vezmeme

tělo s sebou do pevnosti. Teď už to může být jen něco kolem tří mil cesty. Neměl jsem toho tlustého náfuku nikdy v lásce, ale nemůžeme dovolit, aby si ti piktští ďáblové dělali s hlavami bělochů, co je napadne.“

Piktové byli ve skutečnosti bílou rasou jako Hybořané, i když tmavší pleti, ale většina hraničářů jim to odmítala přiznat.

Balthus uchopil zadní konec nosítek, na která Conan celkem lhostejně přešel mrtvolu nešťastného obchodníka a vydali se dál tak rychle, jak jim to zátěž a houstnoucí šero dovozovaly. Conan kráčet stejně lehce a tiše jako předtím bez nosítek. Z opasku nešťastného obchodníka udělal dvojistou smyčku, kterou zahákl na svém konci nosítek a nesl náklad v levé ruce, zatímco v pravé svíral dlouhý těžký meč. Ostražitým pohledem sledoval pochmurné zelené stěny, které je obklopovaly. Stíny stále tmavly. Obrisy stromů a keřů se začaly pomalu ztrácet v tmavomodrém oparu. Prales, halící se v šeru, se změnil v tajemný modrý svět ukrývající bytosti, které není schopna vykouzlit ani lidská obrazotvornost.

Ušli už dobrou míli a Balthus cítil na silných pažích každý sval, když se z pralesa, teď už úplně černého, ozval nový výkřik.

Conan podvědomě zrychlil a Balthovi málem vytrhl držadla nosítek z rukou.

„To byla žena!“ vykřikl mladík. „Při velkém Mitrovi, tam někde vykřikla žena!“

„Žena některého usedlíka, která zabloudila v lese,“ zabručel Conan a položil svůj konec nosítek na zem. „Asi hledala zaběhnutou krávu a... ty zůstaň tady!“

A tiše jako lovící vlk se ponořil do listnaté stěny. Balthus zalpal po dechu.

„Mám tady zůstat s mrtvolou a navíc s tím ďáblem, který se schovává někde na blízku?“ vykřikl. „Jdu s tebou!“

Svá slova okamžitě proměnil v čin a vrhl se za Cimmeřanem. Conan se po něm ohlédl, ale nic nenamítal. Krok ovšem kratším nohám svého společníka nepřizpůsobil. Balthus zase plýtl dechem na zbytečné kletby, když se mu Cimmeřan začal mezi stromy vzdalovat jako větrem hnaný stín. Vzápětí Conan vyběhl na zšeřelou mýtinu a zastavil se ve střehu, rty stažené v úšklebku, meč připravený k ráně.

„Co se stalo, proč jsi se zastavil?“ ptal se zadýchaný Balthus a stíral si hojný pot, který mu stékal do očí.

„Ten výkřik zazněl z téhle mýtiny nebo z nejbližšího okolí,“ odpověděl Conan. „Nikdy se nespletu v určení místa, odkud zvuk přichází, ani v hlubokých lesích ne. Ale kde...?“

V tom okamžiku se výkřik ozval znovu, ale za nimi, směrem ke stezce, kterou před několika okamžiky opustili. Ozval se výkřik pronikavý a plný zoufalství, výkřik ženy v největší hrůze – a pak se v jednom jediném okamžiku změnil v klokotavý jízlivý smích, jaký mohlo vydat jen nelidské hrdlo černého zplazence pekla.

„Co to, u velkého Mitry, bylo?“ Balthova tvář i v šeru viditelně zbledla.

S divokou kletbou se Conan otočil a vrhl se zpět cestou, kterou přišli, a zmatený Aquiloňan omámeně klopýtal za ním. Když se Cimmeřan náhle zastavil, odrazil se od jeho mohutných zad jako od kovové sochy. Částečně omámený nárazem slyšel, jak Conanovi uniká se zlobným sykotem vzduch mezi zuby. Zdálo se, že Cimmeřan zkameněl.

Balthus vyhlédl za jedním mohutným ramenem svého společníka a cítil, jak mu hrůzou vstávají vlasy. V hustém křoví, které lemovalo stezku, se něco pohybovalo. Něco, co nekráčelo, ani se nevznášelo, ale klouzalo houstnoucí tmou jako had. Ale had to nebyl. Obrysy toho stvoření byly nejasné, ale bylo vyšší než člověk a nepří-

liš mohutné. Celé zjevení namodrale a tajemně světélkovalo. Podivná slabá záře umožňovala tu věc sledovat. Mohl to být zhmotnělý plamen, který se nehlučně pohyboval tmavým pralesem za neznámým cílem.

Conan vyrazil vztekle kletbu a s divokou silou vrhl svou válečnou sekyru. Zjevení však bez jediného zakolísání pokračovalo v cestě. Na okamžik zahlédli slabě namodralý obrys vznášející se mezi kmeny stromů. Vzápětí zmizel a prales strnul v bezdechém tichu.

Cimmeřan se zavrčením rozrazil hustý podrost a vyběhl na stezku. Jeho proklínání, které Balthus v běhu zaslechl, bylo plné nenávisti a zloby. Cimmeřan se zastavil u nosítek s tělem nešťastného Tiberia. Hlava byla pryč.

„Ošálil a odlákal nás tím svým prokletým výkřikem!“ zařval Conan a vztekle a bezmocně švihnul svým obrovským mečem do prázdna. „Měl jsem to vědět! Tuhle lest jsem mohl čekat! Tak, teď už má Zogar na ozdobu svého špinavého oltáře pět hlav!“

„Co to ale bylo? Co může křičet jako žena, smát se jako ďábel a proplétat se mezi stromy jako živý oheň?“ vydechl Balthus a utíral si z pobledlého obličeje studený pot.

„Ďábel z močálů,“ odpověděl nevrle Conan. „Chyt' se těch nosítek. Odneseme alespoň tělo. Koneckonců je teď alespoň o něco lehčí.“ S tímto lakonickým prohlášením uchopil koženou smyčku na svém konci a vykročil.

2. ŠAMAN Z GWAWELY

Pevnost Tuscelan se tyčila na východním břehu Černé řeky, jejíž vlny omývaly základy hradebních zdí. Zdi samy byly ze silných roubených kmenů, stejně jako vnitřní budovy a věž, dá-li se tato nevy-

soká stavba pojmenovat tak honosným názvem. Ve věži bylo i sídlo velitele s vyhlídkou na zasmušilou hladinu řeky. Tam za řekou se rozkládal nekonečný prales, přecházející na vlhkých březích vodního toku v pravou džungli. Na ochozech opevnění přecházely dnem i nocí hlídky a pozorovaly hustou zelenou stěnu stromů. Málokdy se objevila divoká pomalovaná postava na dohled pevnosti, ale všichni její obyvatelé dobře věděli, že jsou neustále pozorováni nenávisťnými ostražitými očima nelítostných nepřátel. Prales za řekou se mohl zdát nezkušenému zraku bez života, ale ve skutečnosti byl plný pohybu a dění, plný nejen zvířet a ptáků, ale také lidí, nejkruťších šelem všech dob.

Tady u zdi pevnosti končila civilizace. Pevnost Tuscelan byla poslední výspou civilizovaného světa, představovala nejzápadnější zachytý bod vládnoucí hyborské rasy. Za řekou v tmavých pralesích nebylo pro civilizaci místo. Tam stály chatrče spletené z proutí, ve kterých byly rozšklebené lidské hlavy, vyuzené v dýmu, žádoucí trofeje. Hrubé hliněné zdi obklopovaly prostranství s ohništi, kde doutnaly věčné ohně, duněly bubny a kde tmaví nemluvní muži s hadíma očima svírali ratiště dlouhých oštěpů. Ty oči často pozorovaly z hustého porostu pevnost za řekou. Nebylo to dlouho, co tito lidé sídlili na místě, kde teď stála pevnost. Jejich chatrče stávaly i tam, kde teď byla pole a roubené sruby světlovlasých osadníků, až tam, kde se teď rozkládalo Velitrium, to drsné neklidné pohraniční město na březích Hromové řeky, té řeky, jejíž břehy tvořily původní hranici Bossonianského pohraničí. Nejprve se objevili Mitrovi kněží, kteří přicházeli bosí a s prázdnými rukama, a obchodníci, u kterých tomu bylo naopak. Většina z nich umírala dlouho a strašně. Ale po nich následovali vojáci a muži se sekýrami a ženy a děti ve vozech tažených voly. Původní obyvatelé byli zatlačeni nejprve k Černé řece a pak až za ni a to ohněm a me-

čem. Ti muži tmavé pleti však nikdy nezapomněli, že Conajohara patřila kdysi jim.

Hlídka za východní bránou se dožadovala hesla. V zamřížovaném průhledu zablikala pochodeň a světlo se matně zalesklo na vojenské přilbě a odrazilo se v podezřívavých očích pod ní.

„Otevři bránu,“ zavrčel Conan, „vidíš, že jsem to já, ne?“

Z vojenské disciplíny se mu vždy dělalo špatně.

Brána se otevřela dovnitř a Conan a jeho společník vešli do pevnosti. Balthus si všiml, že na každé straně brány je umístěna věžička, jejíž vrcholek přesahuje hradbu. Zhlédl i střílny pro lučištníky.

Když strážní spatřili příšernou zátěž obou nově příchozích, zděšeně vykřikli. Ve zmatku do sebe narazili dlouhými píkami, když zavírali obě poloviny mohutné brány, a neustále vrhali přes ramena nejisté pohledy na mrtvolu na nosítkách. Conan se jich zeptal s úšklebkem: „To jste ještě neviděli bezhlavou mrtvolu?“

Obličeje obou strážných byly ve světle pochodní bílé jako křída.

„To je přeci Tiberias!“ vyrazil ze sebe jeden z nich nakonec. „Poznávám jeho kabátec obšitý kožešinou! Takže tadyhle Valerius mi dluží pět lun. Tvrdil jsem, že Tiberias zaslechl volání šílenství, když jsem ho viděl vyjíždět z brány s nepřítomným výrazem na té jeho mule. Vsadil jsem se, že se už zpátky nevrátí a když, tak bez hlavy.“

Conan zabručel něco nesrozumitelného a naznačil Balthovi, aby složil nosítka na zem a pak se s mladíkem v patách vydal k budově, ve které bydlel guvernér Conajohary a velitel pevnosti v jedné osobě. Balthus se se zájmem a zvědavostí rozhlížel kolem. Viděl řadu ubikací kolem hradeb, stáje, malé stánky obchodníků, ústřední patrovou budovu a ostatní stavení. Uprostřed pevnosti bylo prostranství, které přes den sloužilo jako cvičiště, ale kde teď plápolaly ohně. Okolo nich seděli vojáci, kteří nebyli právě ve službě. Ti se

teď zvedali a přibíhali rozšířit zástup, jenž se s morbidní zvědavostí seběhl během chvíle kolem nosítek u brány. Dlouhé štíhlé postavy aquilonských pikynýrů a pralesních běžců se míchaly s menšími a zavalitějšími postavami bossonianských lučištníků.

Conan nebyl příliš udiven, že je guvernér přijal osobně. Absolutistická společnost se svými škrobenými kastovními zákony ležela daleko. Valannus byl stále ještě mladý muž, dobře stavěný, s jemně řezaným obličejem, na němž se však zřetelně rýsovaly přísné vrásky na čele a okolo úst. Vrylo je tam dlouhodobé nervové vypětí a zodpovědnost.

„Jak mi řekli, vyrazil jsi z pevnosti už za svítání,“ oslovil Conana. „Už jsem se začal pomalu bát, že tě Piktové konečně dostali.“

„Až budou udit moji hlavu, bude se o tom vědět po celé řece,“ zavrčel Conan. „Tolik piktských žen bude oplakávat své mrtvé, že jejich pohřební písně bude slyšet až ve Velitriu. Byl jsem se jen tak rozhlédnout kolem. Nějak jsem v noci nemohl pořádně usnout. Stále jsem slyšel za řekou ty signální bubny.“

„Ty přece zní každou noc,“ připomněl mu guvernér, obočí nad jemnými očima stažené, jak na Conana pozorně pohlížel. Čas jej naučil, jak je nemoudré nebrat na vědomí instinkty divokého Cimmeřana.

„Těhle noci to bylo trochu jiné,“ pokračoval Conan. „Ostatně je to jiné od té doby, co se Zogar-Sag dostal zpátky přes řeku.“

„Měli jsme mu buď dát dary a v klidu ho poslat domů, nebo ho rovnou pověsit,“ povzdechl si guvernér. „Tys mi to radil, já vím, ale...“

„Ale je těžké pro vás Hybořany pochopit mentalitu jiných národů,“ řekl Conan. „Dobrá, s tím se teď už nedá nic dělat, ale říkám ti, že pokud bude Zogar-Sag naživu a pokud si bude pamatovat tu celou věc, ve které se potil, nebude na hranicích mír. Sledoval jsem

válečníka, který se přeplavil na náš břeh, aby si přidal na luk pár čerstvých zářezů. Hned potom, co jsem mu rozťal hlavu, jsem se seznámil s tímhle mládencem, který se jmenuje Balthus a přišel z Tauranu, aby nám pomohl bránit hranice.“

Valannus si s uspokojením prohlížel mladíkovu poctivou tvář a dobře stavěnou postavu.

„Jsem rád, že vás mohu uvítat mezi námi, mladý muži. Přál bych si, aby takových lidí od vás přišlo víc. Nutně potřebujeme muže zvyklé na život v divočině. Velká část našich usedlíků i vojáků pochází z východních provincií a o lesích neví skoro nic, někteří nevědí dokonce nic ani o zemědělství.“

„Od Velitria k Černé řece takových není moc,“ zavrčel Conan, „ale to město je jich plné. Ale poslyš, Valanne, našli jsme na stezce Tiberia, samozřejmě mrtvého.“ Pak stručně v několika větách vyličil celou událost.

Valannus zbledl. „Nevěděl jsem, že vyjel z pevnosti. Ten chlap se musel zbláznit!“

„Zbláznil se jako ti čtyři ostatní. Každý z nich, když na ně přišla řada, propadl šílenství a rozběhl se do lesa vstříc vlastní smrti, jako když zajíc vběhne do chřtánu hladového hada. Něco je volalo z hloubi pralesa, něco, čemu tady lidé říkají volání šílenství, protože lepší jméno pro to nenašli. Slyší to však jenom ti, co jsou odsouzení k záhubě. Zogar-Sag má mocné kouzlo, které aquilonská civilizace není schopná pochopit.“

Na tuhle řeč Valannus neodpověděl a chvějící se rukou si přejel čelo.

„Vědí o tom vojáci?“

„Nechali jsme tělo u východní brány.“

„Měli jste to zatajit, měli jste tělo ukrýt někde v lese. Vojáci jsou už tak dost nervózní.“

„Stejně by se to nakonec dozvěděli. Kdybych tělo schoval někde venku, vrátili by nám ho jako tehdy Soraktovu mrtvolu. Vzpomínáš?“ Obrátil se k Balthovi: „Toho tenkrát přivázali zvenčí na bránu, abychom jej ráno opravdu nepřehlédli.“

Valannus se otrásl. Obrátil se, přešel k oknu a beze slova se zahleděl přes řeku, černou a zároveň třpytivou v měnivé záři hvězd. Ticho tu a tam přerušilo vzdálené řvaní leoparda. Jakoby násilím se do pevnosti vkrádala noc, zkreslovala zvuky doléhající z nádvoří a zamlžovala ohně. Tajemný vítr šeptal ve zčernalém větroví a čeril vodu. Na jeho křídlech se do pevnosti neslo hluboké rytmické bubnování, zlověstné jako tiché našlapování leopardích tlap.

„Skutečně,“ řekl Valannus, jako by říkal nahlas to, co mu probíhalo hlavou. „Co víme my – co ví kdokoli o věcech, které skrývá nekonečný prales? Máme útržkovité zprávy – spíš pověsti – o obrovských močálech a řekách, o pralese, který se táhne přes nekonečné pláně a kopce a končí až na pobřeží západního oceánu. Ale co vlastně leží mezi touhle řekou a oceánem, si ani netroufáme hádat. Žádný bílý muž, který se vydal do těch zelených hlubin, se nevrátil živý, aby nám sdělil, co viděl. Jsme chytří v mezích našeho civilizovaného vědění, ale naše vědění sahá právě jen sem, k západnímu břehu této prastaré řeky. Kdo ví, jaká podivná pozemská i nepozemská stvoření se plíží v hluboké temnotě, mimo ten malý kroužek světla, který vrhá naše vědění?“

„Kdo ví, jací bohové jsou uctíváni ve stínech toho pekelného pralesa nebo jaké ďábelské příšery vylézají z černých tůní tajemných močálů? Kdo může přísahat, že všichni obyvatelé té černozelelé země jsou lidé? Zogar-Sag – většina vzdělců východních zemí by se nad jeho zdánlivě primitivní magii pohrdavě ušklíbala jako nad kejklemi potulného fakíra, a přece přivedl pět mužů k šílenství a pak

je zabil. Ale jak? To nikdo neumí vysvětlit. Někdy si říkám, zda je to vůbec člověk!“

„Tuhle otázku ti zodpovím, až se k němu jednou dostanu, co by sekerou dohodil,“ odpověděl nevzrušeně Conan a přihnul si vína z guvernérova džbánu, který pak přistrčil Balthovi. Balthus džbán uchopil s nejistým pohledem upřeným na Valanna.

Guvernér se teď obrátil ke Conanovi a zamyšleně na něj hleděl.

„Vojáci, kteří nevěří ani na duchy, ani na ďábly,“ řekl nakonec, „jsou téměř šílení strachem. Ty, který jak dobře vím, věříš na duchy, ghoully, skřety a bůhví co ještě, vypadáš, jako by ses žádného z těch stvoření, ve které věříš, nebál.“

„Máloco na světě odolá dobré oceli,“ odpověděl Conan. „Vrhl jsem po tom démonovi sekyru a nic se mu nestalo, ale mohl jsem jej v šeru minout nebo mohla sekyru odchýlit nějaká větev. Já nemám ve zvyku uhýbat z cesty a hrát si s ďábly na honěnou, ale kdybych jej přímo potkal, ustoupit z cesty by musel on!“

Valannus zvedl hlavu a zahleděl se Conanovi přímo do očí.

„Conane, na tobě teď závisí mnohem víc, než by se zdálo! Znáš přece slabiny téhle oblasti. Slabý klín vražený do nezkrotné divočiny. Dobře víš, že životy všech lidí západně od hranic závisí na téhle pevnosti. Kdyby Tuscelan padl, budou se zkrvavené sekyry zatínat do bran Velitria dřív, než by jízdní posel přešel pohraničí. Jeho veličenstvo, nebo spíš rádcové jeho veličenstva, neberou na vědomí moje neustálé prosby o posily, které by mohly bezpečně udržet Conajoharu. Nemají nejmenší představu o podmínkách, jež tady vládnou, a jsou proti všemu, co by je stálo další peníze. Osud hranic spočívá jen na nás, kteří tady jsme teď.“

„Víš, že většina oddílů, které Conajoharu dobývaly, byla stažena zpět. Víš také, že zvláště od okamžiku, kdy se tomu proklaté-

mu Zogar-Sagovi podařilo otrávit vodu v cisterně a čtyřicet vojáků zemřelo v jediném dni, není dostatečná už ani posádka pevnosti. Mnoho vojáků je nemocných, spousta byla uštknuta hady nebo potrhaná divokou zvěří, již se to v okolí pevnosti poslední dobou doslova hemží. Vojáci začínají věřit vychloubání Zogar-Saga, že může na své nepřátele poštvat lesní národ.“

„Mám tři sta pikynýrů, čtyři sta bossonianských lučištníků a zhruba padesát mužů, jako jsi ty, kteří se v pralese skutečně vyznají. Vydadí dohromady za desetkrát tolik vojáků, ale je vás stejně příliš málo. Conane, moje situace začíná být zoufalá. Vojáci mluví o dezerci, jsou pokleslí na duchu, věří, že Zogar-Sag na nás posílá demony. Mají strach z Černé smrti, již nám vyhrožoval, z té hrozné nemoci, přicházející z blat. Když vidím nemocného vojáka, potím se strachy, že zčerná a zemře mi před očima.“

„Conane, pokud by se opravdu stalo něco takového, všichni vojáci bez rozdílu budou dezertovat! Hranice zůstane nechráněná a nic nezastaví ty piktské hordy před branami Velitria. A možná, že ani za nimi ne! Když my nebudeme schopni udržet pevnost, jak by se mohlo ubránit město?“

„Conane, jestli máme udržet Conajoharu, Zogar-Sag musí zemřít! Ty jsi pronikl do pralesa dál než kdokoli jiný, znáš některé stezky a kraj za řekou. Víš, kde leží Gwawela. Vezmi si dnes v noci skupinu mužů a pokus se ho zabít nebo zajmout! Ano, já vím, že je to šílenství. Máte šanci tak jedna k tisíci, že se někdo z vás vrátí zpět. Ale když ho nedostaneme, znamená to smrt nejen pro nás, ale i pro ty za námi. Můžeš si vzít tolik lidí, kolik uznáš za vhodné.“

„Hrstka mužů je pro takový podnik lepší než oddíl,“ odpověděl Conan. „Pět set mužů by si těžko probojovalo cestu do Gwawely a zpět, ale malé skupince se může podařit proklouznout oběma směry. Vyberu si muže sám a nechci žádné vojáky!“

„Vezmi mě sebou!“ dychtivě vykřikl Balthus. „Lovil jsem v Tau-ranu jeleny celý život a v lese se vyznám!“

„Dobrá! Valanne, my se najíme v jídelně pátračů a přitom si vyberu své lidi. Vyrážíme tak za hodinu, sjedeme v kanoi kus po řece, abychom se dostali pod vesnici, a pak se proplížíme pralesem. Pokud to někdo z nás přežije, měl by se vrátit za úsvitu.“

3. NOČNÍ VÝPRAVA

Řeka byla světlejším černým pásem, sevřeným mezi dvě ebenové zdi. Pádla, která poháněla dlouhou lodici v hustém stínu u východního břehu, se tiše nořila do vody a nevydávala větší hluk než zobák lovící volavky. Široká ramena muže, který seděl před Balthem, byla namodralou skvrnou v temnotě. Balthus dobře věděl, že ani bystré oči Cimmeřana klečícího na přídi nedohlédnou dále než několik stop dopředu. Conan hledal správnou cestu na základě svých instinktů a nesmírně podrobné znalosti řeky. Nikdo nemluvil. Balthus si stačil dobře prohlédnout své spolčníky v pevnosti, než je strážé opatrně vypustily z opevnění a než se spustili dolů k čekající kanoi na břehu. Byli z nového druhu lidí, který teď vyrůstal v drsném světě na samém okraji civilizace – muži, které životní nutnost naučila znát divočinu. Do posledního to byli Aquiloňané ze západních provincií a měli mnoho společného. Stejně se oblékali – vysoké boty z jelenice, kožené kalhoty a kabátce, široké opasky, na nichž visely sekery a krátké meče. Většina z nich byla nemluvná, měli přísné oči a zjizvené tváře, byli šlachovití a vytrvalí.

Svým způsobem to byli muži divočiny, ale mezi nimi a Cimmeřanem byla nesmírná propast. Oni byli synové civilizace, kteří se naučili žít jako poloviční divoši. On byl divoch a pocházel ze stovek generací

divochů. Oni se naučili lstivosti, opatrnosti a životu v divočině, jemu byly tyto věci vrozeny. O kolik je překonával v úspornosti a využití energie pohybu bylo očividné. Jestliže oni byli vlky, on byl tygrem.

Balthus je obdivoval a nejvíc jejich vůdce a cítil pýchu nad tím, že byl alespoň dočasně přijat do této společnosti. S uspokojením si všiml, že jeho pádlo je stejně tiché jako ta jejich. Alespoň v tom se jim vyrovnal. Věděl, že znalost přírody, již získal jako lovec v Tauranu, se nemůže rovnat té, která se vryla do srdcí a smyslů mužů na této divoké hranici.

Řeka tvořila kus pod pevností široký oblouk. Světla budov rychle zmizela, ale kanoe pokračovala stejným směrem ještě dobrou míli. Vyhýbala se naplaveninám i plovoucím kmenům s neuvěřitelnou jistotou.

Pak, na tichý Conanův pokyn stočili příď lodě do proudu a zamířili k protějšímu břehu. Když se vynořili z temného stínu převislých větví sahajících daleko nad hladinu a vpluli na otevřenou řeku, měli podivný pocit zranitelnosti a bezmocnosti. Hvězdy však svítily jen slabě a Balthus věděl, že kdo by po kanoi na hladině přímo nepátral, mohl by jen náhodou postřehnout neurčitý stín plavidla křižujícího řeku.

Pak dojeli pod převislé křoviny západního břehu a Balthus nataženou rukou narazil na vyčnívající kořen, kterého se pevně zachytil. Všechno bylo určeno a dohodnuto dřív, než výprava opustila pevnost. Neslyšně jako obrovská kočka sklouzl Conan přes bok člunu a zmizel v křovinách. Stejně tiše jej následovalo dalších devět mužů. Balthovi, který s pádlem položeným přes kolena svíral stále vyčnílý kořen, to připadalo jako sen. Deset mužů bez jediného zvuku pohltila noc.

Usadil se pohodlněji a připravil se na dlouhé únavné čekání. V člunu s ním čekal ještě jeden muž, ale nepadlo mezi nimi ani slo-

vo. Zhruba míli na severozápad se rozkládala Zogar-Sagova vesnice obklopená hustým pralesem. Příkaz pro Baltha byl jednoduchý. On a jeho společník vyčkají v kanoi do návratu přepadové skupiny. Pokud se Conan a jeho lidé nevrátí do prvního ranního úsvitu, měli se vydat proti proudu co nejrychleji a ohlásit v pevnosti, že si prales vybral od dobyvatelů další krvavou daň. Ticho bylo nesmírné. Z pralesa, ukrytého za tmavou stěnou převislého křoví, se neozýval jediný zvuk. Balthus si uvědomil, že zmlkly i bubny. Mlčely už několik hodin. Mrkal a napínal zrak, jak se podvědomě pokoušel proniknout hlubokou temnotu. Bahnitý zápach stoupající z řeky a vlhké ovzduší pralesa v něm vyvolávaly tíseň. Někde blízko se ozvalo šplouchnutí, jako by nad vodu vyskočila velká ryba. Balthus si pomyslel, že musela vyskočit tak blízko člunu, že narazila na jeho bok, protože kanoe se slabě zahoupala. Zád lodi se začala pomalu stáčet a vzdalovala se od břehu. Muž za ním se zřejmě pustil výčnělku, který svíral. Balthus se pootočil a tiše zasyknul upozornění svému druhu, jenž se mu jevil jen jako tmavší skvrna na zadním sedadle.

Muž neodpověděl. Balthus si pomyslel, že pravděpodobně usnul, nahnul se dozadu a chytil jej za rameno. K jeho hrůze se muž pod tímto dotykem naklonil a bezvládně se zřítíl na dno kanoe. Napůl otočený Balthus ohmatával nehybné tělo a srdce mu tlouklo až v krku. Jeho tápající prsty sklouzly po mužově krku a zatnuté zuby jen násilím zdusily výkřik, který se mu dral na rty. Prsty totiž narazil na mokvající ránu – krk jeho společníka byl podříznut od ucha k uchu.

V té chvíli hrůzy Balthus propadl panice. Vstal a v tom okamžiku vystřelila ze tmy svalnatá paže a železným stiskem mu zdusila v hrdle výkřik. Kanoe se divoce zmítala. Balthus si uvědomil, že svírá v ruce nůž, i když nevěděl, kdy jej vytáhl z boty. Začal slepě bodat na všechny strany. Cítil, jak čepel zajela hluboko do masa, a přímo

do ucha mu zazněl odporný výkřik. Odpověď byla okamžitá a hrozná. Ze všech stran se vynořily černé postavy a ozval se hlas mnoha hrdel. Uchopily jej další paže. Kanoe zatížená chumlem zápasících těl se převrátila. Dřív, než spadl do vody, zasáhl Balthovu hlavu těžký úder a noc vybuchla oslepující září, aby ho vzápětí pohltila temnota, ve které nezablikala ani jediná hvězda.

4. ZOGAR-SAGOVA ZVÍŘATA

První, co Balthus uviděl, když přišel k sobě, byla zase záře. Zamrkal a zatřásl hlavou. Zář ohně jej řezala do očí. Byl obklopen nepopsatelnou směsicí zvuků, které s návratem vědomí začal pomalu rozlišovat. Pozvedl hlavu a přihloupě se rozhlížel. Obklopovaly ho černé postavy, ostře se rýsující na pozadí karmínových plamenů.

Náhle si vzpomněl na poslední události a pochopil vše. Byl vestoje připoután ke kůlu stojícímu uprostřed volného prostranství. Kůl byl obklopen divokými a strašnými postavami, které stály v širokém kruhu, a za obvodem tohoto kruhu hořelo několik ohňů, udržovaných nahými ženami tmavé pleti. Za ohni se rýsovaly chatrče, postavené z hlíny a proutí, kryté palmovými listy. Za chatrčemi zahlédl kolovou palisádu, v níž byla široká brána. Všechny ty věci však pozoroval jen mimochodem, dokonce i žen, tak zvláštních, s vysokými a složitými účesy, si všiml jen koutkem oka. Celá jeho pozornost byla upřena na kruh mužů, kteří jej obklopovali a pozorovali. Byl jimi jako fascinován.

Nevelcí, širokých ramen, s mohutnými hrudníky a úzkými boky, většinou, až na bederní roušku, nazí. Zář ohně zdůrazňovala všechny svaly na jejich tělech v překrásných reliéfech. Tmavé tváře byly nehybné, v očích jim však plál oheň jako v očích nelítostných

šelem. Dlouhé neupravené vlasy měli v týle staženy měděnými sponami. V rukou drželi sekery a meče. Někteří měli na různých částech těla špinavé obvazy a mnoho z nich bylo potřísněno zaschlou krví. Došlo tedy k boji, krátkému a divokému.

Balthovy oči zabloudily stranou, aby se vyhnuly upřeným pohledům jeho vězňů, a Balth stěží potlačil výkřik hrůzy. Vlevo, jen několik kroků od něj, se na zemi tyčila nízká, ale příšerná pyramida. Byla postavena ze zakrvácených lidských hlav. Mrtvé oči skelně pohlížely k tmavé obloze. Tupě si uvědomil, že rysy některých hlav poznává. Patřily mužům, kteří se vydali s Conanem do pralesa. Nebyl schopen zjistit, zda je mezi nimi i Cimmeřanova hlava. Neviděl do všech tváří, ale byl si jistý, že hlav je alespoň deset či jedenáct. Přepadl jej pocit nesmírné nevolnosti, ze všech sil potlačoval chuť zvracet. Za hlavami leželo na zemi půl tuctu mrtvých Piktů a Balthus pocítil při tomto pohledu divoké zadostiučinění. Piktové zaplatili zálesákům krvavou daň.

Mladík odvrátil hlavu od příšerného zátiší a v té chvíli si všiml, že po jeho pravé ruce je vztyčen druhý kůl, natřený, stejně jako ten jeho, načerno. U něj napůl stál a napůl visel muž, oděný pouze do krátkých kožených kalhot, ve kterém Balthus poznal jednoho z Conanových druhů. Stružka krve mu stékala z koutku úst a na boku mu mokvala hluboká rána. Muž pozvedl hlavu a olízl si zčernalé rty. Pak zesláblým hlasem, který byl v hrozném hluku vyluzovaném Pikty jen stěží slyšet, řekl: „Tak tebe taky dostali!“

„Přiblížili se k nám vodou po proudu a tomu druhému podřízli krk,“ odpověděl Balthus. „Vůbec nic jsem neslyšel, dokud se na nás zezadu nevrhli. U Mitry, jak se může někdo pohybovat tak tiše?“

„Jsou to ďáblové!“ zamumlal hraničář. „Museli nás pozorovat od chvíle, kdy jsme se blížili ke břehu. Vlezli jsme přímo do pasti. Než jsme se stačili vzpamatovat, zasypali nás šípy ze všech stran.“

Větší část nás padla už při první salvě. Tři nebo čtyři jsme vrazili do křovin a dali jsme se do nich muž proti muži, ale bylo jich příliš mnoho. Conanovi se možná podařilo uniknout. Jeho hlavu jsem tady neviděl. Myslím, že bychom na tom byli lépe, kdyby nás rovnou zabili. Conan za to nemůže. Za normální situace bychom se dostali do vesnice, aniž by si nás všimli. Nikdy nestavěli hlídky tak daleko po proudu. Pravděpodobně jsme narazili na velkou skupinu Piktů, která přicházela z jihu proti proudu. Děje se něco pekelného. Piktů je tady jako much a všichni nepatří do kmene Gwaweli. Jsou tady i bojovníci ze západních kmenů a z kmenů žijících nahoře i dole po řece.

Balthus se rozhlédl po divokých postavách. I když věděl o Pikttech velmi málo, bylo mu jasné, že množství bojovníků shromážděné na prostranství mnohonásobně přesahuje kapacitu vesnice. Bylo jich tolik, že by je chýše nemohly v žádném případě pojmut. Pak si všiml, že se liší i barevným pomalováním hlinkou na tvářích a prsou.

„Děje se něco pekelného,“ zamumlal znovu hraničář. „Pravděpodobně se tady shromáždili, aby shlédli Zogar-Sagovo velké čarování. Asi s našimi mrtvolami udělá něco, co ještě neviděli. Řekl bych, že hraničář by neměl počítat s tím, že umře v posteli, ale přál bych si, aby nás byli dostali s ostatními.“

Vlčí vytí Piktů zesílilo a bylo stále vzrušenější. Podle toho, jak se zavlnily přední řady a muži v zadních řadách natahovali krky, usoudil Balthus, že se blíží někdo nesmírně důležitý. Otočil hlavu a viděl, že kůly jsou vztyčeny před podlouhlou chatrčí, která byla větší než ostatní a byla vyzdobena množstvím lidských lebek zavěšených pod převislou střechou. Ze dveří této budovy teď vytančila fantastická postava.

„Zogar!“ vydechl zálesák a jeho tvář se stáhla bolestí, když se podvědomě vzepřel ve svých poutech. Balthus viděl štíhlou postavu

střední výšky, která se téměř ztrácela v záplavě pštrosích per, upevněných na důmyslné konstrukci z kůže a mědi. Mezi chomáči peří bylo vidět odpudivý zlomyslný obličej. Pštrosí peří Baltha nesmírně udivilo. Věděl, že jeho zdroj leží nesmírně daleko, téměř za polovinou známého světa. Jak se šaman točil a skákal, pera se vlnila, nadnášela a ševalila. Podivnými poskoky a obraty postupoval do středu kruhu a divoce se zatočil před svými tichými a spoutanými zajatci. U většiny lidí by takovéto chování působilo komicky – nevzdělaný divoch v kostýmu ze pštrosích per, který víří bosýma nohama prach. Ale ten divoký obličej, vyhlížející ze záplavy prachového peří, vtiskl celé scéně více než hrozivý ráz. Žádný člověk s takovým obličejem nemohl vypadat směšně, ani jakkoliv jinak. Vypadal jako ďábel a tím také byl.

Náhle strnul do sošné nehybnosti, pera se pozvedla a zase klesla. Vyjící bojovníci zmlkli. Zogar-Sag stál tichý a nehybný a zdálo se, že se zvětšuje – že roste a mohutní. Balthus měl neodbytný pocit, že se Pikt tyčí vysoko nad ním a hledí na něj z nesmírné výšky, přestože dobře věděl, že šaman není ani tak velký jako on sám. Jen s obtížemi se probral z této iluze.

Šaman teď mluvil, z úst mu vycházela hrubá hrdelní řeč, promísená místy sykotem, podobným hadímu. Natáhl hlavu na dlouhém krku k raněnému muži u vedlejšího kůlu. Jeho oči krvavě plály ve světle ohňů. S vypětím posledních sil mu hraničář plivl do tváře.

Zogar-Sag vyskočil s děsivým zavytím do výše a válečníci vyrazili nenávislný ryk, který stoupal k noční obloze. Vrhli se k ubožákovi u kůlu, ale šaman je surovými údery zahnal zpět. Zavrčel jakýsi rozkaz a několik válečníků se rozběhlo k bráně. Otevřeli ji dokořán a vrátili se k ostatním. Kruh se pak rozdělil s neuvěřitelnou rychlostí na dvě poloviny. Balthus viděl ženy a nahá děcka prchat k chatrčím. Jen z temných dveří a oken vyhlížely jejich obličej. Vznikla tak ši-

roká ulice od kúlů k otevřené bráně, za kterou bylo možno vytušit černý a hluboký prales. Tam už zář ohňů nedosahovala.

Když se Zogar-Sag obrátil k pralesu, zavládlo hluboké mlčení. Zvedl se na špičkách a vyrazil příšerný nelidský řev, který otřásl nocí. Někde daleko v nočním pralesu se jako odpověď ozval podobný zvuk. Balthus se otřásl. Dobře věděl, že ten druhý řev nevyšel z lidského hrdla. Vzpomněl si na to, o čem mluvil Valannus – že se Zogar-Sag chlubil, že dovede ovládat divoká zvířata podle své potřeby. I pod maskou krve bylo vidět, že jeho druh v neštěstí zneklidněl. Stále častěji si bezděky olizoval rty.

Zdálo se, že všichni zadrželi dech. Zogar-Sag stál jako socha, jen peří jeho masky se jemně chvělo. A najednou už brána nebyla prázdná.

Roztřesený vzdech mnoha hrdel se převalil vesnicí a muži ve zmatku ustupovali a mačkali se mezi chatrče. Balthus cítil, jak hrůzou tuhne. Zvíře, které stálo v bráně, bylo vtělením těch nejohroženějších nočních můr. Jeho srst měla nezvyklý světlý odstín a ve slabém světle tak celé zvíře budilo dojem neskutečnosti a průsvitnosti, ale nízko skloněná divoká hlava byla více než skutečná a dlouhé, šavlovitě zahnuté tesáky naháněly hrůzu. Vynořilo se z noční tmy na mohutných polštářovaných tlapách jako zjevení z dávných časů. Byl to hrozný tvor, relikť z pravěkých dob, příšerný hrdina napůl zapomenutých legend – šavlozubý tygr. Už několik století nikdo v hyborském světě takové zvíře nespatriil. Mýty mu přičítaly nadpřirozené vlastnosti, především díky podivné barvě, nesmírné divokosti a síle.

Zvíře, které teď tiše klouzalo k mužům u kúlů, bylo mnohem větší a těžší než obyčejný pruhovaný tygr, mělo spíš rozměry ledního medvěda. Plece a přední nohy mělo tak mohutné a svalnaté, že i když zadní nohy byly silnější než nohy lva, zdálo se, že se převažuje dopředu. Čelisti byly silné, hlava hrubě formovaná, mozková kapa-

cita byla téměř zanedbatelná. Zvíře ovládal jediný hlavní instinkt – instinkt ničení a zabíjení. Toto stvoření bylo šíleným omylem přírody, kterou vývoj zavedl do slepé uličky spárů a tesáků.

To tedy byla obluda, již Zogar-Sag přivolal z pralesa. Teď už Balthus nepochyboval o pověstech, které šamanovi přičítaly kouzelnou moc. Jedině za pomoci černé magie mohl ovládnout toto obrovské zvíře s malým mozkiem. Jako tichý šepot přicházející neznámo odkud se Balthovi kdesi vzadu v hlavě z podvědomí vynořilo jméno podivného boha temnot a hrůzy, kterému se v šeru dávných věků klaněli lidé i zvířata. Ještě v těchto časech se jen tajně šeptalo, že jeho dítko se stále skrývají v neprostupných, neprozkoumaných koutech světa. Nová hrůza se objevila Balthovi v očích, které upíral na Zogar-Saga.

Zvíře prošlo okolo mrtvých Piktů a bez povšimnutí minulo pyramidu lidských hlav. Tygr nepatřil k mrchožroutům, ale k pravým šelmám. Lovil jen živou kořist, protože jeho život byl životem zabíječe. V nehybných očích mu plál nejen neukojitelný hlad po zaplnění břicha, ale především touha zabít. Z pootevřených čelistí mu odkapávaly sliny. Šaman ustoupil o krok zpět a jeho ruka velitelským gestem ukázala na kúl, u kterého stál Balthův druh.

Obrovská kočka se skrčila a přitiskla břicho k zemi. Balthus si matně vzpomněl na vyprávění o jejich nezkrotné divokosti, o tom, jak se často stává, že při útoku na slona zarazí nešťastné oběti své šavlovité zuby tak hluboko do lebky, že je nemohou vytáhnout, a jsou tak připoutáni ke své oběti, se kterou společně i pojdou. Šaman ostře vykřikl a obluda s ohlušujícím řevem skočila.

Balthovi se nikdy ani nezdálo o takovém skoku, o takovém ničivém ztělesnění zkázy, jakým byla tato žlutá hmota, skládající se ze železných svalů a trhajících tesáků. Zvíře dopadlo plnou silou přímo na hrud Balthova nešťastného druha, kúl zapraskal a zlomil

se těsně nad zemí. Pak se se zvukem tříštěného dřeva zřítíl. Vzápětí už šavlozubý tygr tiše klouzal k otevřené bráně a v čelistech napůl nesl a napůl vlekl rudou hmotu, která teď už jen vzdáleně připomínala člověka. Balthus byl ochrnut hrůzou a mozek odmítal uvěřit tomu, co jeho oči viděly. Zvíře ve skoku nejen přelomilo kůl, ale svou oběť od něj doslova utrhlo. V okamžiku nárazu silné drápy muže napůl roztrhly, dlouhé tesáky mu utrhly horní polovinu hlavy a přitom prošly lebeční kostí stejně snadno jako masem. Silná pouta z nevydělané kůže praskla, jako by byla z papíru, tam, kde pouta vydržela náraz, povolily svaly a kosti. Balthus se odvrátil a zvracel. Lovil medvědy i leopardy, ale nikdy si nedokázal ani představit, že by nějaké zvíře dovedlo z dospělého muže udělat v jediném okamžiku takovou krvavou trosku.

Šavlozubec zmizel za branou a za několik okamžiků zazněl z pralesa hluboký chraplavý řev, který pomalu zanikal v dálce. Piktové se však i nadále tiskli ke stěnám chatrčí a šaman dál pozoroval otevřenou bránu, která jako by zvala dovnitř tmavou noc.

Balthovi náhle po celém těle vyrazil studený pot. Jaká další hrůza se teď objeví v černém prostoru, aby proměnila jeho tělo v rezervanou mršinu? Zachvátila ho divoká panika a zazmítal se bezmocně v poutech. Noc za okruhem světla se mu zdála ještě černější a hrozivější. Planoucí ohně mu připomínaly peklo. Cítil na sobě pohledy Piktů – stovky hladových krutých očí, v nichž se zračila jen nenávist, očí bez jediného záblesku slitování nebo lidskosti. Zdálo se mu, že to už nejsou lidé, teď v nich viděl ďábly, zrozené v temnotách džungle a stejně nelidské jako ta stvoření, jež jejich šaman zahalený v neskutečném kostýmu z pštrosích per vyvolával z temnot.

Zogar vyrazil nový výkřik, který rozechvěl okolní temnotu. Byl naprosto odlišný od výkřiku prvního. Zazníval v něm podivný

sykot – a v Balthovi při tom zvuku tuhla krev. Kdyby byl had schopný zasyčet tak hlasitě, vydal by zvuk stejný.

Tentokrát se odpověď neozvala. Rozhostilo se bezdeché ticho, Balthovi vyskočil žaludek až do krku a srdce se mu divoce rozbušilo. Pak se za branou ozval šustot, suché šelestění, které Baltha doslova zmrazilo. A znovu se v ohněm ozářené bráně objevil příšerný návštěvník.

Byla to další příšera z dávno zapomenutých časů. Spatřil a poznal dávno vyhynulého hada, který se plazil bránou. Klínovitá hlava, jež byla velká jako hlava koně, se vznášela ve výši očí dospělého muže a za ní se táhlo dlouhé silné tělo, které se matně lesklo v záři ohňů. Z tlamy vystřeloval mezi dlouhými zuby rozeklaný jazyk.

Balthus byl doslova ochromen hrůzou a ztratil veškerý cit. Měl dojem, že sní. Této obludě říkali předkové Had duchů a tato bleďá příšera kdysi dávno pronikala za noci do chatrčí a domů, aby tam dávala celé rodiny. Byl to had, který drtil své oběti v závitech mohutného těla jako škrtiči, ale na rozdíl od nich měl zuby jedovaté a jejich jed působil nejdříve šílenství a pak smrt za nesmírných bolestí. Balthus si znovu vzpomněl na Valanna a jeho slova. Žádný bílý člověk neví, jaké hrůzy se plíží a loví v neproniknutelných pralesích za Černou řekou.

Had se plazil téměř nehlučně, vlnivě se přeléval po zemi, hlavu stále stejně vysoko, krk mírně prohnutý dozadu – připravený k úderu. Balthus hleděl skelným pohledem jako hypnotizován do bezedného chřtánu, jenž jej měl v nejbližších chvílích pohltnout. Jediným pocitem, který teď měl, byl nesmírný odpor a nevolnost, jež jej nutila ke zvracení.

A pak, náhle a nečekaně se něco zablesklo a mihlo v rudé záři ohně. Vyletělo to ze stínu za chatrčemi a obrovský plaz padl na zem

a začal se divoce zmítat. Jako ve snu spatřil Balthus krátký silný vrhací oštěp, který zasáhl mohutný šupinatý krk přesně za rozštělenými čelistmi. Ratiště vyčnívalo na jedné straně krku, ocelový hrot na straně druhé.

Had, šílený bolestí, se kroutil a svíjel, až se nakonec vevalil jako koule mezi přihlížející Pikty. Oštěp nezasáhl páteř, proletěl jen nesmírně silnými krčními svaly. Ocasem, divoce bičujícím okolí, srazil k zemi několik mužů a z jeho tlamy, která se křečovitě otvírala a zavírala, stříkal na všechny strany jed, pálicí jako živý oheň. Mezi Pikty propukla panika, ječeli, proklínali, vyli, začali se tlačit do bezpečí a tak jich mnoho popadalo a bylo ostatními ušlapáno. Chaty se chvěly pod nárazy těl. Gigantický plaz se v té chvíli převálil do ohně, což znásobilo jeho zuřivost. Žhavé uhlí se rozlétlo na všechny strany. Pod nárazem mohutného ocasu, který se silou rovnal úderu dobývacího beranu, se jedna z chat zřítla a zasypala v troskách zastup řvoucích lidí.

V nastalé panice rozšlapali muži pobíhající sem a tam ohně a uhlíky rozkopali po širokém okolí. Plameny nejprve vysoko vyšlehly, ale pak pohasly a zbyly jen záblesky roztroušených uhlíků. Pouze narudlá záře teď ozařovala tuto scénu z hrozného snu. Napůl šílení lidé bezohledně zápasící o přežití, a mezi nimi dlouhé hadí tělo, které se divoce zmítá, kroutí a švihá vražedným ocasem na všechny strany.

Něco zavadilo o Balthova pouta a pak byl náhle jakoby zázrakem volný. Silná ruka jej strhla na zem za kůl. Jako v omámení spatřil před sebou Conana, cítil na paži jeho železný stisk.

Cimmeřanova drátěná košile byla slepena zaschlou krví, krev třísnila i širokou čepel, kterou třímal v ruce. Tyčil se chmurný a obrovský ve slabém světle.

„Rychle! Musíme pryč, než se vzpamatují!“

Balthus cítil, jak mu do ruky vtiskl topůrko sekyry. Zogar-Sag zmizel. Conan táhl Baltha chvilku za sebou, až se konečně mladíkův otupělý mozek probral k životu a nohy se začaly pohybovat podle jeho vůle. Pak jej Conan pustil a rozběhl se přímo k budově ověšené lebkami. Balthus jej následoval. V šeru zahlédl pochmurný kamenný oltář, slabě ozářený světlem zvenčí. Na oltáři se šklebilo pět lidských hlav a ta nejčerstvější mu byla svými rysy povědomá. Byla to hlava kupce Tiberia. Za oltářem dřepěla ve skrčené póze modla, sprostá a zvířecí, ale přesto měla v hrubých rysech lidskou podobu. Nová hrůza zalomcovala Balthem, když se modla náhle pohnula, za řinčení řetězů se vztyčila na nohy a vztáhla k nim podivně znetvořené paže.

Conanův meč zableskl šerem, projel masem i kostmi a vzápětí už Conan vlekl Baltha dále okolo oltáře, kolem chlupaté postavy zhroutené na udusané zemi ke dveřím v zadní části dlouhého stavení. Vyrazili ven, stále ještě uvnitř vesnice, ale několik kroků před nimi se už tyčila kolová ohrada.

Za šamanovou chýší byla naprostá tma. Piktové, prchající v panice, se naštěstí až sem nedostali. U palisády se Conan zastavil, uchopil Baltha a zvedl jej v natažených pažích vzhůru jako dítě. Balthus se zachytil špiček kůlů, zasazených do udusaného jílu, a bez ohledu na to, že ho zraňovaly, se vyškrábal nahoru. Ve chvíli, kdy se sklonil a natáhl ruku ke Conanovi, vynořil se zpoza rohu chrámové chatrče prchající Pikt. Když spatřil ve slabém světle muže na vrcholu kolové hradby, strnul na místě. Přesně zaměřená Conanova sekyra zasvištěla vzduchem, ale bojovníkova ústa už byla otevřena k varovnému výkřiku. Ten také zřetelně zazněl v chaosu zvuků, ale vzápětí umlkl, když Pikt padl s rozřátou hlavou.

Slepá panika a hrůza nezatlačila do pozadí všechny dlouho vštěpované návyky. Jak zazněl poplašný výkřik, vřava na okamžik

utichla a pak zazněl jekot stovky hrdel. Válečníci Piktů se rozběhli k místu výkřiku, aby odrazili domnělý útok.

Conan vyskočil a zachytil se Balthovy paže. Nezachytil se dlaně, ale paže těsně pod ramenem a vyšvihl se nahoru. Balthus zatnul zuby, aby udržel Cimmeřanovu nesmírnou váhu, a to už byl Conan na ohradě vedle něj. Vzápětí oba uprchlíci seskočili na druhou stranu.

5. JHEBBAL-SAGOVY DĚTI

„Kterým směrem leží řeka?“ Balthus byl zmatený.

„Teď se nesmíme odvážit prchat k řece,“ zněla Conanova odpověď. „Lesy mezi vesnicí a řekou se hemží bojovníky. Rychle! Vyrazíme tím směrem, který nejméně čekají – na západ!“

Než vběhli do hustého lesa, vrhl Balthus pohled přes rameno a spatřil kolovou hradbu lemovanou stovkou piktských hlav, které pátraly v temnotách. Piktové byli nejistí, žádný z nich nedoběhl na místo tak rychle, aby spatřil uprchlíky přelézající zeď. Běželi za výkřikem v domnění, že na vesnici byl podniknut útok. Našli mrtvého bojovníka, ale v okolí nebyl jediný nepřítel.

Balthus si uvědomil, že Piktové patrně ještě nezjistili jeho útěk. Podle vzdálených zvuků usuzoval, že část válečníků přivolaná ostrým hlasem Zogar-Saga dobíjí poraněného hada šípy. Obluda se šamanovi vymkla z rukou. O chvíli později se charakter výkřiků změnil. Nocí se rozlehl řev nenávisti a vzteku.

Conan se chmurně usmál. Vedl Baltha po úzké stezce vedoucí tmou pod převislými větvemi a našlapoval přitom stejně lehce a jistě jako na široké cestě za denního světla. Balthus klopytal za ním a jen nejistě tušil husté zelené stěny, které se táhly po obou stranách cesty.

„Teď už vyrazili po našich stopách. Zogar zjistil, že jsi zmizel, a dobře ví, že moje hlava nebyla na hromadě před jeho chýší. Ten pes! Kdybych měl ještě jeden oštěp, byl by teď už po smrti. Drž se na stezce. Při světle pochodní nás nemohou stopovat, nehledě na to, že spousta stop vede od vesnice k řece, a po těch půjdou nejdříve. Pak natáhnou řetěz bojovníků podél břehu řeky, protože budou čekat, že se pokusíme prorazit. Budeme se držet téhle stezky, pokud to půjde. Můžeme tak postupovat mnohem rychleji. Do lesů uhneme jen v krajním případě. A teď se dej do běhu a běž jako nikdy v životě!“

„Vzpamatovali se z toho zmatku pěkně rychle,“ vyřázel ze sebe v běhu Balthus, který měl co dělat, aby se držel svého společníka, jenž podstatně zvýšil rychlost.

„Pikty nevystaší nic na moc dlouho,“ zavrčel Conan.

Pak se na delší čas odmlčeli. Oba uprchlíci věnovali všechny síly tomu, aby mezi sebe a své pronásledovatele položili co největší vzdálenost. Pronikali čím dál tím hlouběji do divočiny a každým krokem se vzdalovali od pevnosti, ale Balthus ani na okamžik nezapochyboval o správnosti Conanova rozhodnutí. Konečně se ozval Cimmeřan: „Až se dostaneme dost daleko za vesnici, vrátíme se velkým obloukem k řece. Gwawela je jediná vesnice široko daleko. Většina Piktů je shromážděna v jejím okolí. Tím obloukem je obejdeme. Až do svítání nemohou začít se stopováním. Ráno samozřejmě naši stopu najdou, ale pak opustíme stezku a budeme pokračovat lesem.“

Běželi dál. Jek a výkřiky dávno zanikly kdesi vzadu. Balthovi unikal mezi zuby syčivě dech. Začal pociťovat bodání v boku a vrážel do křoví hned na jedné, hned na druhé straně stezky. Conan zmírnil běh, pak se náhle zastavil a otočil se směrem, odkud přišli.

Nad stromy vyšel měsíc a jeho bledá záře prosvítila mezi huskými větvemi.

„Myslíš, že bychom tady měli uhnout ze stezky?“ vypravil ze sebe Balthus přerývaně.

„Dej mi svou sekyru,“ zamumlal Conan tiše. „Něco je nám v patách!“

„Tak snad bude nejlepší ztratit se v lesích!“ téměř vykřikl Balthus.

Conan zavrtěl hlavou a vtáhl svého společníka do hustého křoví u stezky. Měsíc mezitím vystoupil výš a stezku teď zalilo jeho stříbrné světlo.

„Žádný člověk nemohl najít naši stopu v tak krátkém čase a dohnat nás tak rychle,“ spíš pro sebe poznamenal Cimmeřan.

„Teď drž jazyk za zuby!“

Pak následovalo napjaté ticho a Balthus měl pocit, že úder jeho srdce musí být slyšet na míle daleko. Pak najednou, bez jediného varovného zvuku se v měsíčním svitu na stezce objevila hlava šelmy. Balthovi vyskočilo srdce až do krku, protože na první pohled se mu zdálo, že je to děsivý šavlozubec. Tato hlava však byla menší a užší. Byl to leopard, který s tichým vrčením stál na stezce a opatrně se rozhlížel. Vál slabý vítr, ale směrem k ukrytým mužům, takže je nemohl ucítit. Zvíře sklonilo hlavu a očichávalo stezku a pak se pomalu a nejistě vydalo vpřed. Chlad přeběhl Balthovi po zádech. Šelma šla očividně po jejich stopách.

Leopard byl velmi opatrný. Zvedl hlavu, oči se v měsíčním světle zaleskly jako dva zelené drahokamy a znovu tiše zavrčel. Přesně v tom okamžiku vrhl Conan sekeru.

Do hodu vložil celou sílu mohutné paže a ramene a sekera se mihla nad stezkou jako stříbrný blesk. Než si Balthus stačil uvědomit, co se vlastně děje, válel se už leopard v divokých přemetech po zemi a z hlavy mu trčelo topůrko sekery. Těžká čepel se mu zasekla hluboko mezi oči.

Conan vyběhl z křoví a vytrhl sekeru z mršiny. Pak bezvládné tělo odvalil mezi stromy a ukryl je před náhodným pohledem několika větvemi.

„Tak na cestu a teď opravdu hezky rychle,“ řekl pak klidně a vyrazil na jih kolmo na stezku. „Za tou kočkou nebudou daleko bojovníci. Zogar-Sag za námi to zvíře poslal zřejmě hned, když se vzpamatoval. Leoparda sledují Piktové, ale pravděpodobně budou pěkný kus za ním. Myslím, že nejdříve obcházel kruhem vesnici, dokud nenarazil na naši stopu, a pak po ní vyrazil jako blesk. V žádném případě mu nemohli stačit, ale budou mít slušnou představu o tom, kterým směrem jsme vyrazili. Drží se za ním a čekají na jeho řev, který jim udá další směr. Teď už jim samozřejmě nepomůže, ale tu krev na stezce nakonec najdou. Prohledají okolí a objeví mršinu. Začnou hledat pečlivě a najdou naše stopy. Takže teď si dávej pozor na každý krok!“

S námahou se vyhýbali trnitým keřům a převislým větvím. Proplétali se mezi hustým stromovím, opatrně, aby nezavadili o kůru a snažili se šlapat na místa, na kterých budou otisky nohou co nejméně viditelné. Vzhledem k Balthově přítomnosti to byl pomalý a namáhavý proces.

Za nimi se neozýval jediný zvuk. Prošli zhruba jednu míli, když se Balthus zeptal: „Myslíš, že Zogar-Sag chytá kořata leopardů a cvičí je na honící psy?“

Conan zavrtěl hlavou. „Tohle byl divoký leopard, kterého přivolal z pralesa.“

„Když může ovládat divoká zvířata,“ pokračoval Balthus, „proč jich za námi nepošle víc? Vždyť prales musí být plný leopardů, proč tedy jenom jednoho?“

Delší dobu Conan mlčel. Když pak promluvil, odpovídal váhavě a jakoby nechtě.

„Nemůže ovládat všechna zvířata. Jen ta, která si uchovala vzpomínku na Jhebbal-Saga.“

„Jhebbal-Sag?“ Balthus váhavě opakoval prastaré jméno. Slyšel ho snad jen třikrát či čtyřikrát v životě.

„Kdysi ho prý uctívali všichni živoucí tvorové. To bylo velice dávno, když ještě lidé a zvířata mluvili společným jazykem. Lidé, a dokonce většina zvířat na něj už zapomněli. Jen některá zvířata si pamatují jeho jméno. Lidé, kteří uctívají Jhebbal-Saga, a zvířata, jež jej pamatují, jsou bratry a hovoří společným jazykem.“

Balthus neodpovídal. Byl uvázan u piktského kůlu a byl svědkem toho, jak noční džungle vypustila svá hrozná dítka na pouhé šamanovo zavolání.

„Civilizovaní lidé se posmívají,“ pokračoval Conan, „ale ani jeden z nich nedokáže vysvětlit, jak a proč je Zogar-Sag schopný vyvolat z divočiny tygry, hady a leopardy a přinutit je, aby plnili jeho rozkazy. Kdyby se nebáli, řekli by, že je to lež. Tak se totiž chovají civilizovaní lidé. Když nevědí, jak pomocí své vychvalované vědy něco vysvětlit, odmítnou tomu prostě věřit!“

Tauranští byli mnohem blíže primitivismu než většina Aquiloňanů. Přetrvávalo u nich ještě mnoho pověr, které měly kořeny v dávné minulosti. A Balthus tuto noc viděl věci, které mu nahnaly skutečnou hrůzu. Nemohl popřít neuvěřitelnou teorii, již Conan tak klidně proklamoval.

„Slyšel jsem, že někde v tomhle pralese je háj zasvěcený Jhebbal-Sagovi,“ řekl Conan, „nevím, nikdy jsem jej neviděl. Je ale pravda, že v tomhle kraji si jej pamatuje mnohem víc zvířat, než jsem zažil kdekoliv jinde.“

„Takže po naší stopě půjde jiné zvíře?“

„Už jde,“ zněla Conanova znepokojující odpověď. „Zogar-Sag by nikdy neposlal po naší stopě jen jedno zvíře.“

„Co tedy budeme dělat?“ zeptal se Balthus nejistě. Zahleděl se na černé oblouky větví a pevněji stiskl svou sekyru. Při představě drápů a tesáků, které by se mohly vynořit ze tmy, mu po těle přeběhl záchvěv.

„Počkej!“

Conan se otočil, spustil se do dřepu a špičkou nože začal do holé země mezi drny kreslit zvláštní znak. Balthus, který mu nahlížel přes rameno, cítil, jak mu z neznámého důvodu naskakuje husí kůže. Bylo úplně bezvětří, a přece se mu zdálo, že listí okolo nich podivně šelestí a mezi černými kmeny stromů se nesou podivné vzdechy. Conan vzhlédl s nevyzpytatelným výrazem na tváři, pak vstal a zachmuřeně pohlížel na kresbu, kterou načrtl v prachu.

„Co je to?“ zašeptal Balthus. Ornament vypadal starobyle a zlověstně. Předpokládal, že je to jeho neznalost umění, která mu nedovoluje v kresbě rozeznat její původ v některé pradávnejší kultuře. Ale i kdyby byl tím nejlepším znalcem umění na světě, nedostal by se blíže k pravdě.

„Viděl jsem ten symbol vyrytý do stěny jeskyně, do které nevstoupila lidská noha snad milion let,“ zavrčel Conan. „To bylo v pustých horách na pobřeží Vilajetského moře, půl světa letem ptáka odtud. Později jsem viděl černého kouzelníka v Kushi rýsovat jej do písku na břehu jakési bezejmenné řeky. Zčásti mi vysvětlil, co znamená – je zasvěcen Jhebbal-Sagovi a stvořením, která jej obdivují. Pozor!“

Ustoupili kus zpět mezi husté keře a v napjatém tichu pozorovali cestu, již přišli. Na východě se ozvaly vzdálené bubny a ze severu a západu jim odpověděly jiné. Balthus se zachvěl, i když si dobře uvědomoval, že jej mnoho mil temného pralesa dělí od divokých bubeníků, kteří svým pomalým temným rytmem rozezněli příšernou ouverturu, která měla být předzvěstí krvavého dramatu.

Balthus si uvědomil, že nevědomky tají dech. Pak se se slabým zachvěním rozhrnuly větve a objevil se nádherný pardál. Měsíční záře pronikající větrovým se odrážela na jeho lesklé kožešině a stíny zřetelně rýsovaly mohutné svaly, pohybující se pod ní.

Zvíře se blížilo s hlavou skloněnou nízko k zemi, větrilo jejich stopu. Pak zůstalo stát jakoby vytesáno z kamene, čenichem se skoro dotýkalo symbolu, vyrytého v prachu. Dlouhou chvíli stálo bez jediného pohybu, pak se přitisklo tělem do prachu a hlavu položilo před symbolem na zem. Balthus strnul. V chování velké šelmy se zřetelně zrcadlila úcta a poslušnost.

Pak se pardál zvedl a s břichem stále ještě téměř na zemi se pozpátku vracel po vlastních stopách. Když narazil zadkem na křoví, otočil se jako v náhlé panice a zmizel jako záblesk rozptýleného světla.

Balthus si roztřesenou rukou otřel čelo a pohlédl na Conana.

Barbarovy oči blýskaly ohněm, který nikdy nezazářil v očích lidi vychovávaných v ideálech civilizace. V té chvíli zdivočel a zapomněl na muže po svém boku. V jeho planoucím pohledu Balthus zachytil odraz pradávných představ a polozasutých vzpomínek, stíny z úsvitu lidstva, věci hrozné, bezejmenné a nepojmenovatelné.

Pak uhlíky v očích pohasly a Conan se bez jediného slova a jediného zvuku vydal na další cestu pralesem.

„Zvířat se teď zatím nemusíme bát,“ ozval se po chvíli, „ale nechali jsme zřetelnou stopu pro lidi. Budou ji sledovat velice obtížně a dokud nenajdou ten symbol, nebudou si jistí, že jsme skutečně vyrazili na jih. Ani tak to pro ně nebude snadné sledovat nás bez pomoci zvířat. Ale lesy na jih od stezky se budou hemžit bojovníky, kteří nás budou hledat. Když budeme postupovat i za denního světla, dříve či později na některého z nich narazíme. Hned jak najdeme trochu slušné místo, ukryjeme se a počkáme do večera. Pak se vrátí-

me a pokusíme se dostat k řece. Musíme varovat Valanna a tomu by sotva pomohlo, kdybychom se dali zabít!“

„Varovat Valanna?“

„K čertu! Lesy podél řeky se hemží Pikty! Proto nás také dostali! Zogar tančí válečný tanec a nebude to obyčejná válečná výprava. Podařilo se mu něco, o čem jsem nikdy neslyšel. Pokud já pamatuji, žádný Pikt nikdy nesjednotil víc kmenů než on teď. Musí jich být alespoň patnáct nebo šestnáct! V tom mu pomohla jeho kouzla, tihle lidé půjdou mnohem dále za šamanem, než by šli za válečným náčelníkem. Viděls, kolik jich bylo ve vesnici. A stovky, které jsi nespatriil, se ukrývaly podél říčního břehu. A ze vzdálených vesnic stále přicházejí další. Bude tady mít minimálně tři tisíce válečníků. Byl jsem ukryt v křoví a slyšel jsem, jak se baví, když procházeli okolo. Chtějí zaútočit na pevnost, kdy přesně, to nevím, ale Zogar se to neodvážá dlouho odkládat. Sehnal je dohromady a vydráždil k nepřítelosti. Musí jim rychle poskytnout boj, jinak se začnou pobíjet mezi sebou. Jsou jako tygr, který ucítil krev.“

„Nevím, zda jsou, nebo nejsou schopni pevnost dobýt. V každém případě se musíme dostat co nejrychleji přes řeku, abychom mohli Valanna varovat. Farmáři na velitrijské cestě se musí stáhnout buď do pevnosti, nebo do Velitria. Hlavní síla bude obléhat pevnost, ale válečné skupiny se vydají po cestě daleko na východ, mohli by se dokonce dostat až za Hromovou řeku a napadnout hustě obydlený kraj za Velitriem.“ Zatímco mluvil, vedl Baltha dál a dál prastarým lesem. Nakonec spokojeně zavrčel. Dorazili na místo, kde křoviny byly řidší a půda začínala být kamenitá. Balthus se cítil bezpečnější, jakmile začali sledovat kamenitý pás táhnoucí se k jihu. Tady je nemohl vystopovat žádný Pikt.

„Jak jsi jim vlastně unikl?“ zeptal se za chvíli.

„Kdyby si hraničáři dali říct a nosili zbroj, viselo by v modlitebních chýších šamanů mnohem méně aquilonských hlav. Naneštěstí většina mužů nadělá spoustu hluku, když mají něco takového na sobě. Piktové byli ukryti na obou stranách od místa, kde jsme přistáli. Ani se nepohnuli. A když stojí Pikt nehybně, nevšimnou si ho ani pralesní zvířata. Viděli nás, jak se blížíme ke břehu, a stačili se připravit. Kdyby nás chtěli obklíčit až potom, co jsme vylezli na břeh, byl bych si určitě něčeho všiml. Ale v té chvíli už čekali a přísahám, že se nepohnul ani list. První, co jsem zaslechl, bylo, jak se tře dřevo o dřevo, když jeden z nich natahoval luk. Vrhł jsem se k zemi a zároveň jsem vykřikl na muže, ať se kryjí, ale při takovém překvapení byli příliš pomalí.“

„Většina z nich padla při první salvě, šípy na nás pršely ze všech stran. Některé šípy samozřejmě přeletěly stezku a zasáhly Pikty na druhé straně. Slyšel jsem je křičet.“ Conan se ušklíbl v jízlivém uspokojení. „My, co jsme to přežili, jsme se rozptýlili po okolí a začal boj muže proti muži. Když jsem viděl, že ostatní jsou buď mrtví, nebo těžce ranění, vyhnul jsem se dalšímu boji a dal jsem se na útěk. Piktové neběhají nijak zvlášť dobře, a tak se mi podařilo ztratit se jim ve tmě. Všude okolo mne se to jimi jen hemžilo. Chvillemi jsem běžel, chvillemi se plazil a chvillemi jsem ležel na břiše v křoví a ti ďáblové mi doslova šlapali na paty.“

„Pak jsem se pokusil dostat se k řece a zjistil jsem, že mají na břehu hustě rozestavené hlídky. Samozřejmě čekali, že se pokusím dostat se na druhou stranu. Myslím, že bych si s nimi nějak poradil a dostal se do řeky, ale pak jsem uslyšel z vesnice bubny a bylo mi jasné, že chytili někoho živého.“

„Všichni byli z toho Zogar-Sagova čarování jako v tranzu, a tak se mi podařilo za jeho chýši přelézt ohradu. Byl tam bojovník, který hlídal, ale dřepěl u rohu chýše a zaujatě pozoroval, co se u ohně

děje. Připlížil jsem se k němu a zlomil mu vaz dřív, než si uvědomil, co se děje. Byl to jeho oštěp, který zasáhl toho hada, a ty neseš jeho sekýru.“

„A co jsi to zabil v šamanově chýši?“ zeptal se Balthus a při vzpomínce se otrásl.

„To byl jeden ze Zogar-Sagových bohů. Jedno z Jhebbalových dítek, které už zapomělo a musí být k oltáři přikováno. Byl to opičí samec. Piktové tvrdí, že tyto opice jsou zasvěceny Chlupatému, který žije na měsíci – to znamená gorilímu bohovi jménem Gullah.“

„Začíná svítat. Tohle vypadá jako dobré místo, kde bychom se mohli ukrýt. Tady zůstaneme a zjistíme, jak daleko za námi jsou. Myslím, že budeme muset počkat až do večera, než se vrátíme zpátky k řece.“

Před nimi se tyčil oblý pahorek, vystupující z hustého pásu stromů, pokrytý spleť keřů a nízkého porostu. Těsně pod vrcholkem Conan uhnul mezi skupinu balvanů, zastíněnou hustým větrovím. Ukryli se mezi nimi a sami nepozorováni měli dobrý rozhled směrem, odkud přišli. Místo bylo dobré jako úkryt i k případné obraně. Balthus nevěřil, že by byl některý z Piktů schopen sledovat jejich stopu poslední čtyři míle, které urazili prakticky po holém kamení, ale obával se zvířat sloužících Zogar-Sagovi. Jeho víra v podivný symbol teď slábla. Ale Conan nepřipustil, že by je mohla další zvířata sledovat.

Hustými větvemi začalo pronikat klamné světlo, které často předchází v těchto krajích východ slunce. Obloha, kterou tu a tam viděli mezi hustými listy, o odstín zbledla, pak zružověla a postupně přešla do světlé modři. Balthus si teprve teď uvědomil, jaký má hlad, žízeň naštěstí zahnal u jednoho potůčku, který křižovali. Tu a tam zaštěbetal pták, jinak bylo úplné ticho. Vzdálené bubny zmlkly. Balthovy myšlenky se vrátily k hrůzné scéně před šamanovou chatrčí.

„Ta péra, kterými byl Zogar-Sag ozdoben, byla pštrosí?“ řekl s otázkou v hlase. „Vídával jsem je v chocholech rytířů z východu, kteří tu a tam přijížděli navštívit barony v pohraničí. V tomhle pralese ale pštrosi nežijí, že ne?“

„Ta péra pocházejí z Kushe,“ odpověděl Conan, „na západ mnoho denních pochodů odtud je mořské pobřeží. Tam občas přijíždějí zingarské lodě a provozují výměnný obchod. Vyměňují s pobřežními kmeny zbraně, ozdoby a víno za kožešiny, měděnou rudu a zlatý prach. Někdy přivázejí na výměnu i pštrosí pera, která dostávají od Stygičanů. Ti je zase získávají od černých kmenů z Kushe, který leží na jih od Stygie. Piktští šamanové za ně velice dobře platí. Obchod je to ale dost nebezpečný. Piktové často přepadnou loď a je po obchodování. Kromě toho je to pobřeží dost nebezpečné pro plavbu. Dost často jsem se tam dostal, když jsem se plavil s piráty z Baračských ostrovů. Ty ostrovy leží jihozápadně od Zingary, pokud to nevíš.“

Balthus pohlédl s obdivem na svého společníka.

„Vím, že nežiješ celý život tady na hranicích. Už jsi vzpomenu několik míst. Cestoval jsi hodně?“

„No, dostal jsem se dost daleko, myslím, že dál než kdokoliv z mého kmene. Viděl jsem všechna velká hyborská města, shemitská i stygická, dokonce i hyrkaniánská. Toulal jsem se v podivných zemích ležících na jih od černých království Kushe a na východ od Vilajetského moře. Byl jsem kapitánem žoldnéřů, korzárem na Vilajetském moři i kozákem ve stepích severozápadně od Turanu. Byl jsem tulákem bez jediné mince v kapse, generálem královského vojska, u Croma! Byl jsem snad vším kromě králem civilizovaného národa a co se toho týče, ještě jsem neumřel!“ Tato myšlenka jej očividně pobavila a on se srdečně ušklíbnul. Pak pokrčil rameny a natáhl své mohutné tělo pohodlněji na kamení. „Tohle je pro mne stejně

dobrý život jako kterýkoliv jiný! Kdo ví, jak dlouho zůstanu tady na hranicích? Týden? Měsíc? Rok? Mám toulavé boty. Ale tady na hranicích se mi líbí stejně jako kdekoliv jinde.“

Balthus pečlivě pozoroval prales pod nimi. Čekal, že se z něj každou chvíli vynoří divoce pomalované postavy, prodírající se křovinami. Ale hodiny ubíhaly a dusivé ticho nepřerušily žádné plíživé kroky. Balthus uvěřil, že Piktové ztratili jejich stopu a vzdali se pronásledování. Conan začal být neklidný.

„Měli bychom vidět pátrací skupiny, pročesávající prales. Jestliže nás přestali honit, může to být jen proto, že se chystají na mnohem větší kořist. Možná, že už se připravují k přeplutí řeky a útoku na pevnost.“

„Myslíš, že by zašli až sem, tak daleko na jih, i kdyby ztratili naši stopu?“

„Tu ztratili určitě, jinak bychom teď už bojovali o život. Za obyčejných okolností pátrají v okruhu mnoha mil od místa, kde stopu ztratili. Některá z těch skupin by prostě musela projít na dohled. Určitě se připravují k překročení řeky. Musíme zariskovat a vydat se přímo k řece!“

Když opatrně sestupovali z pahorku, měl Balthus divný pocit v zádech. Čekal, kdy se ozve zadrnčení tětiny a on ucítí mezi lopatkami šíp. Napůl čekal, že Piktové je vystopovali a leží někde nablízku v záloze. Conan však byl přesvědčen, že nablízku není jediný nepřítel a jako kdykoliv předtím, měl i teď obrovský Cimmeřan pravdu.

„Teď jsme míle na jih od vesnice,“ řekl po chvíli. „Vyrazíme rovnou k řece. Nevím sice, jak daleko nahoru a dolů hlídají břehy, ale musíme doufat, že dorazíme k vodě pod nimi.“

Rychlostí, která se Balthovi zdála neopatrnou, postupovali na východ. Lesy se zdály naprosto pusté a prázdné. Conan pevně věřil, že všichni Piktové jsou už shromážděni v okolí Gwawely, pokud už

samozřejmě nepřekročili řeku. Na druhé straně si byl téměř jist, že by tak velkou akci neprovedli za dne.

„Určitě by je některý z pátračů zpozoroval a vyhlásil by poplach. Jistě se rozdělí. Část se jich přeplaví přes řeku mimo dohled nad pevností a část pod ní. Třetí skupina pak nasedne do kanoí a přepraví se rovnou přes řeku a zaútočí přímo na pevnostní zdi. Ve chvíli, kdy zaútočí, ti ostatní, ukrytí v lesích okolo, vyrazí do útoku ze všech stran. Už to takhle zkoušeli několikrát a vždycky odtáhli s krvavými nosy. Tentokrát je jich ovšem tolik, že jsou schopni udělat z toho pravá jatka.“

Pokračovali bez oddechu a Balthus hleděl toužebnými očima na veverka, které si hrály ve větvích stromů. Jistě by dokázal některou z nich srazit dobře mířeným hodem sekyrou. S povzdechem si v běhu utáhl široký opasek. Nekonečné ticho a pochmurný prales v něm začaly vzbuzovat tíseň. Přistihl se, jak myslí na otevřené pláne a sluncem ozářené pastviny Tauranu, na otcův dům, který vzbuzoval svou vysokou šindelovou střechou a malými okénky už na první pohled dojem útulnosti a bezpečí. Viděl i tučné krávy, pasoucí se ve vysoké šťavnaté trávě a v uších mu zazněly drsné, a přece tak přátelské žerty pasáků v kožených kazajkách.

Cítil se najednou osamělý, navzdory tomu, že nebyl sám. Conan byl v této divočině právě tak přirozený, jak v ní byl Balthus cizí. Cimřeňan by mohl žít roky ve velkých městech civilizovaného světa, mohl kráčet po boku vladařů nejvyspělejších národů, mohl dokonce obrátit v pravdu jeho žert a on se mohl stát králem civilizovaného národa – staly se už mnohem podivnější věci. Nebyl by však o to menším divochem. Dotýkala se jej pouze holá podstata života. Milá důvěrnost malých osobních věcí, drobné laskavosti a sentimentální závislosti na nedůležitých věcech, které často z velké části naplňují život civilizovaných lidí, pro něj neznamenal zřehla nic.

Vlk nepřestane být vlkem jen proto, že čirou náhodou v jedné chvíli běží se smečkou hlídacích psů. Krveprolévání, násilí a divokost byly základními prvky života, který Conan znal. Proto nepochopil a těžko kdy pochopí tyto drobnosti tak nepostradatelné civilizovaným mužům a ženám.

Stíny už se začaly prodlužovat, když dorazili k řece a zkoumali hustší pás křovin lemujících břeh. Ze svého úkrytu viděli řeku zhruba míli proti a míli po proudu. Voda se valila líně, prázdná hladina byla jen mírně zvlňená. Conan pozorně prohlížel vzdálený východní břeh.

„Tady je třeba zase riskovat. Řeku musíme přeplavat. Nemáme jistotu, zda se už přeplavili, nebo ne. Les tam naproti jich může být plný. S tím prostě musíme počítat. Jsme asi šest mil na jih od Gwawely.“

Vtom se rychle otočil a vrhl se k zemi. Jakýsi bílý záblesk proletěl mezi větvemi. Balthus si uvědomil, že to byl šíp. Pak se Conan vrhl do hustého křoví jako útočící tygr. Balthus viděl, jak se zableskl dlouhý meč a uslyšel smrtelný výkřik. V následující chvíli se začal prodírat podrostem za Cimřeňanem.

Na zemi ležel Pikt s rozbitou hlavou a jeho prsty ve smrtelné křeči rozrývaly hlínu. Hrstka dalších Piktů se hemžila okolo Conana a útočila na něj krátkými meči a sekyrami. Odhodili luky, zbytečné v boji muže proti muži. Všichni měli na dolních čelistech bílé pruhy, které ostře kontrastovaly s jejich tmavou pletí, a obrazce namalované na svalnatých hrudích se lišily od kteréhokoliv znaku, který Balthus kdy viděl.

Jeden z Piktů vrhl po Balthovi sekyru a sám ji následoval s taseným nožem. Balthus uhnul a zároveň zachytil ruku s čepelí, mířící na jeho krk. Oba soupeři padli na zem a převalovali se v boji na život a na smrt. Pikt bojoval jako divoké zvíře a svaly měl z ocele.

Balthus ze všech sil svíral divochovo zápěstí a zároveň se snažil vytáhnout z opasku svou sekyru. Boj byl divoký a namáhavý, každý pokus o úder stačili protivníci překazit jeden druhému v zárodku. Pikt se zmítal v zoufalé snaze uvolnit si ruku s nožem, druhou rukou bránil Balthovi ve vytažení sekyry a zároveň se mu snažil zasadit kolenem úder do rozkroku. Náhle se mu podařilo přehodit nůž do volné ruky a v té chvíli se Balthus bleskově vztyčil na jedno koleno a zasáhl pomalovaný obličej drtivým úderem sekyry.

Vyskočil a rychle se rozhlížel po svém společníkovi. Obával se, že Conan byl zdolán přesilou. V té chvíli si teprve uvědomil, jak nesmírná je síla a divokost obrovského Cimmeřana. Conan se zatím stačil zbavit dvou ze svých protivníků, oba leželi na zemi a krev jim tryskala z těžkých ran, které jim způsobil Conanův strašlivý meč. V tom okamžiku, jak Balthus viděl, odrazil Conan prudký výpad krátkého meče a zároveň se kočičím skokem vyhnul těžké sekyře čtvrtého Pikta. Tím se dostal na délku paže k zavalitému bojovníkovi, jenž se právě shýbal pro odhozený luk. Než se stačil vztyčit, zableskl se rudý meč nad jeho hlavou a Pikt rozřátý od ramene k hrudní kosti odešel ke svým divokým předkům. Conanův meč však uvázl v padajícím těle. Zbývající dva válečníci zaútočili s novou divokostí ze dvou stran. Balthus vrhl sekyru s přesností, která zmenšila počet útočníků na jednoho. Conan ponechal meč jeho osudu, otočil se a postavil se útočícímu Piktovi holýma rukama. Pikt byl o celou hlavu menší než Cimmeřan, i když byl urostlý a svalnatý. Vrhla se na svého vysokého protivníka, v pravé ruce sekyru připravenou k úderu, v levé pěsti nůž. Čepel nože narazila na kroužkovou zbroj a praskla a sekyra se zastavila uprostřed cesty, když se na hnědém zápěstí sevrěly železným stiskem Conanovy prsty. Ozvalo se zapraskání kostí, Pikt vykřikl a zapotácel se. V následujícím okamžiku byl zvednut ze země vysoko nad Cimmeřanovu hlavu, tam se chvíli zastavil – zmí-

tal se a kopal nohama – než proletěl vzduchem a s temným úderem hlavou narazil do země. Dopadl s takovou prudkostí, že se odrazil a odkutálel pár metrů dál, kde zůstal ležet. Jeho poloha zřetelně naznačovala rozlámané kosti a přeraženou páteř.

„Rychle! Jdeme dál!“ Conanovi se podařilo vytrhnout meč z mrtvého těla a sebrali ze země sekyru. „Seber luk a hrst šípů a pospěš si. Teď si zase musíme hlídat záda a spolehnout se jen na nohy. Ty výkřiky byly slyšet na míle daleko. Ostatní tady budou každou chvíli. Kdybychom se teď pokoušeli přeplavat, udělali by z nás jehelníčky dřív, než bychom se dostali doprostřed řeky.“

6. KRVAVÉ SEKRY NA HRANICÍCH

Conan se nevracel příliš hluboko do pralesa. Několik set metrů od řeky změnil směr a dál běželi rovnoběžně s proudem. Balthus si uvědomil, že barbar je pevně rozhodnut nenechat se zahnat od řeky, kterou musí za každou cenu překročit, mají-li varovat posádku pevnosti. Za nimi se začaly ozývat stále hlasitější výkřiky divochů. Balthus si pomyslel, že Piktové pravděpodobně dorazili na místo, kde leželi jejich mrtví. Další výkřiky prozrazovaly, že se Piktové rozptýlili na všechny strany, aby co nejrychleji našli uprchlíky. Nebylo to těžké, protože Balthus s Conanem zanechávali stopy, které by mohlo sledovat i malé děcko.

Conan zvýšil rychlost a Balthus se mu se zatnutými zuby držel v patách, i když cítil, že musí každou chvíli padnout. Měl pocit, že poslední sousto měl v ústech kdysi dávno. Držel se na nohou spíš silou vůle než těla. Krev mu divoce bušila ve spáncích a přehlušovala všechny ostatní zvuky. Nevšiml si ani, kdy pokřik Piktů odumřel kdesi vzadu.

Conan se náhle zastavil. Balthus se opřel o strom a divoce lapal po dechu.

„Vzdali to!“ zavrčel Cimmeřan a zamračil se.

„Plíží se, aby nás obklíčili!“ vyrazil ze sebe Balthus namáhavě.

„Když mají někoho tak malý kousek před sebou, ječí neustále. Ne. Vrátili se. Myslí, že jsem na ně slyšel někoho křičet dřív, než celý ten kravál utichl. Někdo je odvolal. To je sice dobré pro nás, ale špatné pro lidi v pevnosti. Znamená to, že všichni bojovníci jsou svolávání a brzo začne útok. Ti, na které jsme narazili, pocházeli z klanu sídlícího dole na řece. Bezpochyby mířili do Gwawely, aby se připojili k ostatním. K čertu, teď jsme ještě mnohem dál než předtím. Musíme se dostat přes tu mizernou řeku!“

Znovu zamířili k východu a prodírali se křovinami, aniž se pokoušeli skrývat. Balthus se držel Conanovi v patách a teprve teď si uvědomil bolest z ran, které mu na hrudi a jednom rameni způsobily v boji Piktovy zuby. Rozhrnoval husté větve přímo na říčním břehu, když jej Conan strhl zpět. Pak zaslechl pravidelné šplouchání, a když vyhlédl mezi listy, uviděl dlabanou kanoi, která se blížila proti proudu řeky. Seděl v ní jediný muž a pádloval ze všech sil. Byl to mohutný Pikt, s bílým volavčím perem zastrčeným za měděnou čelenkou, která držela pohromadě dlouhé černé vlasy, zastřižené nad čelem do ofiny.

„To je muž přímo z Gwawely,“ podivil se Conan. „Asi Zogarův posel, soudil bych podle toho bílého pera. Nesl mírový vzkaz kmenům dole na řece a teď se snaží dostat zpět včas, aby se zúčastnil přepadu.“

Osamělý vyslanec se teď dostal do stejné úrovně, kde se uprchlíci skrývali. Pak zažil Balthus nesmírný šok, když těsně vedle něj zazněla hrubá, hrdelní řeč Piktů. Vzápětí si uvědomil, že to mluví Conan, který zavolal na válečníka jeho vlastním jazykem. Muž

vzhlédl, podíval se jejich směrem a pak něco odpověděl. Zároveň pohlédl nahoru proti proudu. Znovu ponořil pádlo do vody a kanoé zamířila přímo k místu, kde se skrývali Balthus s Conanem. Balthus, který nechápal, co se vlastně děje, viděl, jak Conan sebral ze země ukořistěný luk a nasadil na třetivou šíp.

Pikt připlul s kanoí až ke břehu a s pohledem upřeným mezi husté listí cosi zavolal. Místo odpovědi se ozvalo zadrnčení třetivy a na prsou mu vykvetl bílý péřový květ, který se vzápětí zbarvil do ruda. S bublavým výkřikem upustil válečník pádlo a zřít se do mělkého proudu. V tom okamžiku se už Conan brodil vodou, aby zachytil prázdnou kanoi. Balthus se potácel za ním a omámeně vylezl do lodi. Conan zachytil ještě plovoucí pádlo a vylezl na přední sedačku. Pak, poháněna jeho mohutnými pažemi, vyrazila kanoé jako šíp k protějšímu, východnímu břehu. Balthus si se závistivým obdivem všiml obrovských svalů, které se napínaly pod opálenou kůží. Cimmeřan mu připadal jako muž ze železa, který nezná ani strach, ani únavu.

„Co jsi řekl tomu Piktovi?“ zeptal se po chvíli.

„Řekl jsem mu, ať zajede ke břehu, protože kus výš je někde na břehu ukryt bílý pátrač, který se ho určitě pokusí zastřelit.“

„Zdá se mi, že to nebylo tak docela fér,“ namítl Balthus, „myslel si, že na něj volá nějaký přítel. Napodobil jsi Pikta fantasticky.“

„Potřebovali jsme jeho loď,“ odpověděl Conan, aniž polevil v pádlování. „Byl to jediný způsob, jak ho dostat ke břehu. Co je podle tebe horší, podvést takovýmhle způsobem Pikta, který by z nás s potěšením stáhl kůži zaživa, nebo jim vydat napospas všechny ty lidi za řekou jenom proto, abychom se zachovali fér?“

Balthus se chvíli zabýval touto delikátní etickou záležitostí, ale pak pokrčil rameny a zeptal se: „Jak daleko to máme k pevnosti?“

Conan ukázal na potok, který se vléval do Černé řeky několik desítek metrů pod nimi z jihovýchodu.

„To je Jižní potok a od jeho ústí je k pevnosti deset mil. Ten potok tvoří zároveň jižní hranici Conajohary. Na jih od něj se táhnou míle močálů. Tam není třeba se bát, přes ty se nikdo nedostane. Devět mil nad pevností tvoří severní hranici Conajohary Severní potok. I za ním jsou močály. Proto hlavní útok musí přijít ze západu – přes Černou řeku. Conajohara vypadá trochu jako špice oštěpu s hrotem širokým asi devatenáct mil, vražená do Piktské divočiny.“

„Nemohli bychom doplout na kanoi až k pevnosti?“

„Když vezmeme v potaz proud a záhyby řeky, zjistíš, že se tam dostaneme rychleji po zemi. Kromě toho si uvědom, že Gwawela leží také na jih od pevnosti. Jestliže se touhle dobou Piktové přepravují přes řeku, přímo bychom na ně narazili.“

Snášel se soumrak, když vystupovali na východní břeh. Bez jediné chvíle odpočinku vyrazil Conan na sever, a to rychlostí, která působila Balthovým unaveným nohám pravou trýzeň.

„Valannus původně chtěl, aby byly postaveny dvě pevnosti, a to při ústí Severního i Jižního potoka,“ mluvil Conan v běhu přes rameno, „pak by se dala řeka strážit mnohem lépe a snadněji. Ale královská rada to zamítla...“

„Ti břicháči! Já ty typy dobře znám. Válejí se celý čas na sameťových polštářích, obsluhují je nahé dívky, které jim vkleče nabízejí vychlazené víno a vybrané pochoutky. Ti nevidí ani za palácové zdi. A ta jejich diplomacie! K čertu! Myslí si, že to oni bojují s Pikty pomocí teorií o územní expanzi. Valannus a muži jako on musí poslouchat příkazy toho spolku mizerných hlupáků! Nikdy neobsadí ani kousek další piktské země zrovna tak, jako nikdy nepostaví nové Venárium! Když to takhle povedou dál, mohou se dočkat časů, kdy spatří divochy na hradbách východních měst!“

Ještě před týdnem by se byl Balthus zasmál tomuto nehoráznému prohlášení. Teď neodpověděl. Viděl na vlastní oči nezdolnou divokost národa žijícího na západní hranici.

Zachvěl se a vrhl pohled na zasmušilou řeku, která místy prosvítala mezi listy v obloucích větví, sklánějících se až k hladině. Stále myslel na to, že Piktové mohli překročit řeku a teď už ležet v úkrytech mezi nimi a pevností. Rychle se stmívalo.

Slabý zvuk před nimi způsobil, že Balthovi vyskočilo srdce až do krku a v šeru se zableskl Conanův meč. Conan jej však vzápětí zastrčil do pochvy, když se z křoví před nimi vynořil pes. Bylo to veliké, silné zvíře, ale vyhublé a pokryté jizvami. Pes se zastavil a upřel na dvojici oči.

„Ten pes patřil usedlíkovi, který si postavil srub na břehu řeky, pár mil na jih od pevnosti,“ vysvětloval Conan. „Samozřejmě ho Piktové dostali a srub spálili. Usedlíka jsme našli mrtvého mezi ohořelými troskami a o kus dál ležel polomrtvý tenhle pes. Okolo něj ale také leželi tři Piktové, které zadával. Byl rozsekán skoro na kusy. Vzali jsme ho do pevnosti a dali ho trochu do pořádku. Když se z toho vylízal, utekl z pevnosti a zdivočel. Tak co, Sekáči, pořád honíš ty lumpy, co ti zabili pána?“

Mohutná hlava se kývala ze strany na stranu a oči zeleně blýskaly. Pes ani nevrčel, ani neštěkal. Náhle, tiše jako duch přišel až na dosah, několikrát zavětral a postavil se mezi oba muže.

„Jen ať jde s námi,“ uvažoval Conan. „Ten ucítí ty ďábly mnohem dřív, než je uvidíme.“

Balthus se usmál a pohládl mohutné zvíře po hlavě. Pes stáhl reflexivně zpět pysky a vycenil lesklé tesáky, pak ale sklonil dobřácky hlavu. Ocas se mu nejistě zakýval ze strany na stranu, jako by jeho majitel skoro zapomněl na to, že člověk může být přítelem.

Balthus v duchu porovnával tohle veliké a svalnaté tělo s vykrmenými a línými psy, které vídával na dvorku svého otce. Tíše si povzdechla. Hranice byla stejně tvrdá ke zvířatům jako k lidem. Ten pes opravdu téměř zapomněl, co je to přátelství a slušné zacházení.

Sekáč tíše zaujal místo v čele malého průvodu a Conan mu v tom nebránil. Poslední světlé stíny soumraku zmizely v naprosté temnotě. Udržovali vyrovnané tempo a míle za míli jim mizely za zády. Zdálo se, že Sekáč je němý. Pak se najednou zastavil, napjatý, uši vztyčené. Conan s Balthem to uslyšeli o vteřinu později. Démonický jekot přicházející po proudu řeky, ztlumený vzdáleností do pouhého šepotu.

Conan začal proklínat jako šílený.

„Zaútočili na pevnost! Jdeme pozdě. Pojd'!“

Vyrazil ještě rychleji bez ohledu na hluk, který působili. Spoléhal pevně na smysly psa, na to, že by ucítil každou léčku, která by ležela před nimi. Baltha pohltila vlna napjatého vzrušení, jež odplavila prozatím jeho hlad i únavu. Jak se přibližovali, křik pomalu sílil. Mezi ječivým pokřikem Piktů bylo možno zaslechnout hrubší hlasy vojáků. Ve chvíli, kdy se Balthus začal obávat, že narazí na divochy, jejichž křik se ozýval těsně před nimi, uhnul Conan velkým obloukem od řeky. Nová cesta je dovedla na nízké návrší, jehož vrcholek vyčníval nad korunami stromů. Viděli pevnost, ozářenou pochodněmi upevněnými na dlouhých tyčích vystrčených přes hradby z ochozů. Pochodně vrhaly blikavé světlo na holé prostranství pod hradbami a v něm bylo vidět davy nahých pomalovaných postav na okraji mýtiny. Řeka se doslova hemžila kanoemi. Pevnost byla neprodyšně obklíčena Pikty.

Krupobití šípů pršelo na opevnění jak z lesů, tak z řeky. Mezi divokým křikem bylo slyšet zřetelně ostré drnčení tětív. Náhle vyběhlo z úkrytu stromů několik set nahých bojovníků, mávajících

sekyrami, a s vlčím vytím se vrhlo k palisádám. Když byli od hradeb asi na padesát metrů, zasvištěl od pevnosti mrak šípů. Zem se pokryla mrtvými útočníky a zbytek v divokém zmatku prchal zpět do úkrytů. Piktové v kanoích se v houfech přibližovali k opevnění spadajícímu do řeky a tam byli přivítáni záplavou shozených trámů a salvou z malých katapultů umístěných v rohových věžích na této straně opevnění. Kameny a trámy létaly vzduchem, potopily několik lodí a zabily jejich posádky. Ostatní lodě se stáhly z dostřelu. Triumfální pokřik se ozval z hradeb pevnosti a divoké vytí zaznělo jako odpověď ze všech stran.

„Pokusíme se prorazit do pevnosti?“ zeptal se Balthus a třásl se horlivostí.

Conan zavrtěl hlavou. „Piktové jsou šílení pachem krve a nezastaví se, dokud nebudou všichni pobiti. A na to je jich příliš mnoho. Prorazit obklíčení by se nám nepodařilo a když, tak jedině proto, abychom zemřeli Valannovi po boku.“

„Takže nemůžeme udělat nic jiného než zachránit si vlastní kůži, co?“ zeptal se jízlivě Balthus.

„Naopak. Teď musíme varovat usedlíky. Víš, proč se Piktové zatím nepokusili zapálit pevnost zápalnými šípy? Protože nechtějí, aby září plamenů byli varováni lidé na velitrijské cestě. Chtějí zničit pevnost a pak se vrhnout dál na východ, než se lidé stačí vzpamatovat. Mohli by dokonce při troše štěstí překročit Hromovou řeku a přepadnout Velitrium. V každém případě pobijí všechno živé mezi pevnostmi a Hromovou řekou.“

„Nepodařilo se nám varovat posádku pevnosti a teď je jasné, že by jim nepomohlo, ani kdybychom dorazili včas. Pevnost nemá dost lidí na to, aby se udržela proti takovéhle přesile. Ještě pár útoků a Piktové budou na hradbách a ve vyvrácených branách. My teď musíme varovat usedlíky směrem na východ. Tak jdeme. Jsme

mimo kruh, kterým Piktové sevřeli pevnost, a musíme se mimo něj držet!“

Znovu vyrazili širokým obloukem a za sebou slyšeli sílící a slábnoucí vlny pokřiku, které označovaly každý útok i ústup. Lidé v pevnosti se zuřivě bránili, ale piktský křik neztrácel na síle. Byla v něm zřetelně cítit jistota budoucích vítězů.

Dřív, než si Balthus stačil uvědomit změnu okolí, vyrazili na cestu vedoucí k východu.

„Tak a teď během!“ nevzrušeně oznámil Conan přes rameno. Balthus zatnul zuby. Do Velitria to bylo devatenáct mil a dobrých pět k Potoku skalpů, za kterým byly první sruby usedlíků. Tauránci se zdálo, že už bojují a běží celou věčnost. Nervové napětí jej však na druhé straně povzbuzovalo k nadlidskému vypětí sil.

Sekáč, hlavu skloněnou nízko k zemi, běžel stále v čele a z hrdla se mu dralo tiché chraplavé vrčení.

„Před námi jsou Piktové!“ zasyčel Conan mezi zuby. Poklekl na jedno koleno a v měsíčním světle pečlivě prohlížel zem. Pak zavrtěl nespokojeně hlavou. „Z toho nepoznám kolik. Pravděpodobně jen malá skupinka. Těm se nechtělo čekat na dobytí pevnosti a vyrazili napřed, aby usedlíky pobili ve spánku. Jdeme!“

Za chvíli spatřili před sebou mezi stromy slabou zář a uslyšeli divoký křik. Silnice tady tvořila velkou zatáčku. Zkrátili si cestu napříč obloukem hustými křovinami. Na silnici stál vůz naložený hrubým nábytkem a skrovným majetkem, který už olizovaly plameny. Dva tažní voli leželi na zemi s podříznutými krky. Na zemi ležel muž a žena, ona spíš dítě než žena, nazí a zohavení. Kolem nich v divokém tanci křepčilo pět Piktů a točilo krvavými sekyrami. Jeden z nich mával nad hlavou světlými ženskými šaty, potřísněnými krví.

Při tom pohledu zalil Baltha pocit nesmírné nenávisti. Pozvedl luk, zamířil na poskakující postavu, tmavě se rýsující proti plameni a spustil. Muž se zapotácel a padl k zemi s šípem v srdci. Pak se dva běloši a pes vrhli na překvapenou čtveřici. Conana poháněl jeho válečnický duch a prastará kmenová nesnášenlivost, ale Balthus šílél nenávistí a touhou po pomstě.

Srazil se s prvním Piktem a mohutným úderem sekyry mu doslova rozťal pomalovanou lebku. Pak se vrhl přes padající tělo, aby se utkal s dalším. To už však Conan zabil jednoho ze dvou Piktů, které si vybral, a Aquiloňanův útok přišel pozdě. Muž, na něhož chtěl zaútočit, padl k zemi, zasažen těžkým Conanovým mečem dřív, než Balthus stačil pozvednout sekyru. Když se ohlížel po zbývajícím Piktovi, padl mu do očí Sekáč, který právě pustil mrtvé tělo své oběti. Z mohutných čelistí mu kanula krev.

Balthus pohlédl na smutný obrázek, osvětlený září dohořívajícího vozu. Mlčel. Oba mrtví byli mladí, on stěží dvacet, ona mnohem méně, Jakousi podivnou náhodou nebyla její tvář zohavena, a i když byla poznamenána smrtelnou agónií, bylo vidět, že byla krásná. Mladé tělo však bylo hrozně zohaveno mnoha řeznými ranami. Mlha zabloukla Balthovi oči a on namáhavě polknul. Zaplavil jej pocit hlubokého smutku. Nejraději by si lehnul na zem a rozplakal se.

„Nějaký mladý pár, který se rozhodl založit si vlastní rodinu,“ poznamenal Conan, který si nevzrušeně otíral meč. „Pravděpodobně putovali do pevnosti a srazili se s Pikty na cestě. Ten chlapec chtěl možná vstoupit do služby, nebo si chtěli zabrat kus půdy u řeky. Pamatuj si, že tohle potká každého muže, ženu a dítě na téhle straně Hromové řeky, když je rychle nedostaneme do Velitria.“

Balthovi se trásla kolena, když vyběhli dále po cestě. Na Cimmeňanově dlouhém vyrovnaném kroku nebyla patrná jediná

známka únavy. Jako by byl spřízněn s velkým tichým psem, který se mu držel po boku. Sekáč byl opět tichý a hlavu nesl vztyčenou. Cesta před nimi byla volná. Conan se náhle s kletbou zastavil.

Ukázal Balthovi stezku, která uhýbala z cesty na sever. Byla to stará lesní cesta, zarostlá řídce nízkými křovinami, které byly před nedávnem polámány. Balthus to ve tmě spíš vytušil, než uviděl, ale zdálo se, že Cimmeřan vidí v noci jako kočka. Conan ukázal Balthovi místo, kde z hlavní cesty uhýbaly na stezku široké stopy vozových kol, hluboko zaříznuté do měkké lesní půdy.

„Usedlíci, kteří se vydali pro čerstvou zásobu soli k soliskům,“ zavrčel, „ležícím asi devět mil severně odtud, přímo na okraji bažin. U Croma! Piktové je odříznou a zmasakrují do posledního muže! Poslyš! Jeden z nás musí varovat lidi podél cesty. Dej se do toho, probuď je a žeň je do Velitria! Já vyrazím k soliskům a pomůžu téhle skupině. Budou u soliska tábořit. Nebudeme se vracet na cestu, ale půjdeme přímo lesem.“

Bez dalších řečí se Conan rozběhl a zmizel mezi stromy. Balthus se za ním okamžik díval a pak vyrazil dál po cestě. Pes zůstal s ním a tiše se mu držel v patách. Sotva urazili kousek cesty, Sekáč podivně zavrčel. Balthus se otočil a stačil zahlédnout neskutečný světélkující obrys čehosi, co zmizelo v pralese směrem, kterým se vydal Cimmeřan. Sekáč chraplavě vrčel, srst na krku se mu ježila a oči zeleně zářily. Balthus si vzpomněl na zjevení, které nedaleko odtud ukradlo hlavu nešťastného Tiberia, a zaváhal. Ta věc pronásledovala Conana. Na druhé straně dokázal obrovský Cimmeřan mnohokrát, že se o sebe umí postarat. Balthus si připomenul svou povinnost k bezmocným a nic netušícím usedlíkům, kteří spí ve svých domovech přímo v cestě rudé bouři. Hrůza z modře světélkujícího zjevení byla zatlačena do pozadí hrůzou, již pocítil nad zohavenými těly osvětlenými plameny hořícího vozu.

Běžel dál po cestě, překročil Potok skalpů a zahlédl první srub – podlouhlou budovu, sroubenou z hrubě otesaných kmenů. Za okamžik bušil na dveře. Zevnitř se ozval ospalý hlas, který se ptal, co se děje.

„Vstávejte! Piktové překročili Černou řeku!“

Odpověď byla okamžitá. Ozval se slabý výkřik a dveře se otevřely. V nich stála žena v hrubé noční košili, rozpuštěné vlasy jí spadaly na nahá ramena. V jedné ruce držela svíčku, ve druhé sekyru. Tvář měla bílou, oči rozšířené strachem.

„Rychle dovnitř!“ naléhala. „Budeme bránit dům!“

„Ne! Musíte do Velitria. Pevnost je nezadrží. Možná, že už padla. Nezdržujte se oblékáním. Seberte děti a pojdte!“

„Ale můj muž jel s ostatními pro sůl!“ vzlykla a sepnula ruce. Za ní vykukovaly tři dětské hlavičky, rozespálé a vyděšené.

„Za nimi se vypravil Conan. Dostane je do bezpečí. Musíme si pospíšet, abychom stihli po cestě varovat ostatní.“

„Mitrovi budiž dík!“ vykřikla žena. „Jestli je šel varovat Cimmeřan, jsou v bezpečí, pokud je vůbec může smrtelník zachránit!“

Poněkud uklidněna chytila nejmenší dítě do náruče a obě větší strkala před sebou ze dveří. Balthus jí vzal z ruky svíčku, hodil na zem a zašlápl. Chvilku napjatě naslouchal. Z temnoty k nim nepronikl jediný zvuk.

„Máte koně?“

„Ve stáji,“ zakvílela. „Oh, pospěšme si!“

Odstrčil ji stranou, když začala roztřesenými prsty otvírat závoru. Vyvedl ven koně, vysadil na něj děti a řekl jim, aby se držely hřívy a jeden druhého. Dívaly se na něj vážnými očima, žádné neplakalo. Žena vzala koně za provaz, kterým byl předtím uvázán, a vykročila. V ruce stále svírala sekyru a Balthus věřil, že kdyby byla v úzkých, bojovala by se zoufalou odvahou tygřice bránící mladé.

Držel se vzadu a pozorně naslouchal. Byl pronásledován myšlenkou, že pevnost byla dobyta, že se divoké pomalované hordy ženou po cestě k Velitriu. Opilí zabíjením a žízni po další krvi budou Piktové postupovat rychlostí stepního požáru.

Za chvíli narazili na další srub u cesty. Žena začala už z dálky varovně křičet, ale Balthus ji zarazil. Dorazili ke dveřím a zabušili. I tady jim odpověděl ženský hlas. Balthus opakoval své varování a ze srubu se brzo vyrojili jeho obyvatelé. Starší žena, dvě mladé a čtyři děti. Jejich mužové se vydali také s výpravou k soliskům. Jedna z mladých žen byla jako omráčená, druhá propadala hysterii. Naštěstí starší žena byla pravá hraničářka a hrubě ji okřikla. Pomohla Balthovi vyvést jejich dva koně, ustájené v přístřešku za domem, a usadit na ně děti. Balthus jí chtěl pomoci nahoru, ale zavrtěla odmítavě hlavou. Přinutila nasednout jednu z mladších žen.

„Čeká dítě,“ vysvětlila. „Já mám dost síly, můžu jít a taky bojovat, když na to přijde.“

Když byli na cestě, jedna z mladších žen řekla: „Nějaký mladý pár projel okolo těsně před soumrakem. Nabízeli jsme jim, že u nás mohou přenocovat, ale chtěli se za každou cenu dostat ještě dnes do pevnosti. Stalo – viděl jste je...?“

„Potkali Pikty,“ odpověděl Balthus krátce a žena se v hrůze rozvzlykala.

Skoro ještě nebyli z dohledu domu, když se v dálce za nimi ozvalo divoké zavytí.

„Vlk!“ vykřikla jedna z žen.

„Pomalovaný vlk se sekyrou v ruce,“ zamumlal Balthus. „Běžte! Vyburcujte ostatní obyvatele podél cesty a vezměte je s sebou! Trochu se tady zdržím a porozhlédnu se, jak to vypadá!“

Starší žena beze slova popohnala ostatní před sebe. Chvilku ještě viděl světlé ovály dětských tváří, jak se za ním obracely přes

rameno z koňských hřbetů, a pak skupinka zmizela v temnu. Vzpomněl si na vlastní rodinu v Tauranu a na okamžik jej zaplavila vlna strachu a nevolnosti. V okamžiku chvilkové slabosti klesl na cestu a svalnatou paží obejmul Sekáčův silný krk. Na tváři ucítil dotyk drsného vlhkého psího jazyka.

Zvedl hlavu a s vypětím všech sil se usmál.

„Tak pojď, hochu,“ řekl a postavil se, „myslím, že máme před sebou pěkný kus práce!“

Mezi stromy se náhle rozlila rudá záře. Piktové zapálili první srub, ke kterému dorazili. Balthus se ušklíbl. Zogar-Sag by zuřil, kdyby věděl, že jeho bojovníci podlehlí své touze po ničení. Oheň vyplaší a varuje lidi daleko podél cesty. Až k nim dorazí uprchlíci, bude z nich většina vzhůru a ve střehu. Pak se však jeho tvář znovu zasmušila. Pěšky a se zatíženými koňmi budou ženy postupovat pomalu. Běžící Piktové je dohoní velice rychle, pokud... Vyhlédl si vhodné místo u cesty, za skupinou padlých stromů. Cesta směrem na západ byla ozářena hořícím srubem a když se Piktové objevili, uviděl je první – černé, plíživé postavy, zřetelné proti vzdálené záři. Vkleče natáhl luk a pečlivě zamířil. Tětiva zadrnčela a jedna z postav padla. Ostatní zmizely v křovinách podle cesty. Sekáč pod jeho rukou kňučel rozčilením a touhou po boji. Náhle se na okraji cesty objevila postava a plížením se přibližovala k Balthově úkrytu. Balthův luk znovu zazvonil, Pikt zaječel, zapotácel se a padl do křoví se šípem ve stehně. Sekáč vyběhl a vrhnul se za ním. Větve se divoce zazmítaly a zanedlouho se pes vrátil k Balthovi, tlamu vlhkou krví.

Cesta teď zůstávala prázdná a Balthus se začal bát toho, že Piktové obchází jeho úkryt lesem. Když uslyšel nalevo od sebe jakýsi zvuk, vystřelil naslepo a zaklel, když slyšel, jak se šíp zarazil do stromu. To už ale Sekáč opět zmizel jako stín mezi stromy a vzápětí uslyšel Balthus zvuky zápasu a pak jakési zabublání. Z křoví se opět

bez jediného zvuku vynořil Sekáč a otíral si svou velkou hlavu zastříkanou krví o Balthovo rameno. Krev mu prýštila z řezné rány vysoko na přední noze, ale Pikt, se kterým se kdesi ve tmě utkal, usnul navěky.

Ostatní bojovníci, ukrytí kolem cesty, zřejmě vycítili osud svého druhu a rozhodli se, že je lepší zaútočit přímo než se nechat zadávat v temnotách divokým psem, kterého nemohli ani vidět, ani slyšet. Vyrázili proto náhle ze svých úkrytů na obou stranách cesty. Tři z nich vzápětí padli zasažení šípy, zbývající dva zaváhali. Jeden se otočil a rozběhl se zpět po cestě, ale druhý se vrhl přes barikádu se zdviženou sekyrou v ruce. Oči a zuby mu svítily v tmavé tváři. Ve chvíli, kdy Balthus vyskočil, mu uklouzla noha a právě toto uklouznutí mu zachránilo život. Sekyra ho škrábla z boku na hlavě a odsekla mu pramen vlasů. Pikt přeletěl setrvačností nakupené kmeny, a než se stačil vzpamatovat, Sekáč mu prokousl hrdlo.

Pak následovala chvíle napjatého ticha. Balthus přemýšlel, zda uprchlík byl skutečně posledním mužem skupiny. Jednalo se pravděpodobně o malou skupinku, která buď opustila bojiště u pevnosti o své vůli, nebo byla vyslána jako předvoj hlavní piktské síly. Každá minuta, která uběhla, zvyšovala naději žen a dětí, prchajících k Velitriu, na záchranu.

Pak, bez jediného varování zasypal jeho úkryt déšť šípů. Z lesa okolo cesty se ozval divoký jakot mnoha hrdel. Buď přivedl uprchlík posily, nebo dorazila další skupina Piktů a spojila se se zbytkem té první. Hořící srub stále ještě ozařoval slabě okolí. Pak se na něj vrhli, prolétající se mezi stromy na obou stranách cesty. Vystřelil poslední tři šípy a odhodil nepotřebný luk. Piktové, jako by to vycítili, podnikli otevřený útok. Teď neřvali, byli tiší, po cestě se nesl jen rychlý dusot mnoha nohou.

Balthus letmo pohladil hlavu psa, který mu tiše vrčel po boku a zašeptal: „Tak, hochu, teď jim to ukaž!“ Vyskočil a od boku vytáhl sekyru. Pak se tmavé postavy převalily přes provizorní opevnění a ve vzduchu započala bouře padajících sekyr, bodajících nožů a trhajících tesáků.

7. OHNIVÝ DÉMON

Když Conan odbočil z velitrijské cesty, počítal s tím, že musí k soliskům běžet asi devět mil. Uběhl však sotva čtyři míle, když před sebou uslyšel zvuky skupiny lidí. Podle hluku, se kterým se pohybovali, bylo jasné, že se nejedná o Pikty. Zavolal na ně.

„Kdo je to?“ odpověděl drsný hlas. „Stůj na místě, než si tě prohlédneme, lučištníci tě mají na mušce!“

„V téhle tmě byste netrefili ani slona,“ odpověděl Conan netrpělivě. „Přestaň, hlupáku, to jsem já, Conan, Piktové zaútočili přes řeku!“

„Měli jsme nějaké podezření,“ odpověděl vůdce mužů, kteří se mezitím přiblížili ke Conanovi. Byli to většinou vysocí muži zachmuřených tváří, každý z nich svíral v ruce luk. „Jeden z chlapů střelil antilopu a pronásledoval ji skoro až k Černé řece. Slyšel Pikty ječet na řece a rychle běžel do tábora. Nechali jsme tam sůl i vozy a voly jsme zahnali do lesa. Teď se co nejrychleji vracíme. Jestli Piktové dobývají pevnost, budou skupinky válečníků postupovat po cestě k našim srubům.“

„Vaše rodiny jsou v bezpečí,“ zavrčel Conan. „Můj společník běžel napřed, aby je varoval a dostal je do Velitria. My vyrazíme jihovýchodně, přímo lesem. Na silnici bychom mohli Piktům vběh-

nout přímo do rukou. Tak na cestu! Budu se pro každý případ držet vzadu.“

Za okamžik už celá skupina spěchala jihovýchodním směrem. Conan je následoval, ale mnohem pomaleji, držel se právě na doslech. Proklínal hluk, který působili. Stejný počet Piktů nebo Cimmeřanů by v lese nenatropil víc hluku než vítr prohánějící se ve větvích.

Právě přešel malou mýtinu, když se v něm ozval jeho divošský pud a otočil se s pocitem, že jej někdo sleduje. Zůstal nehybně stát mezi stromy a slyšel, jak zvuky vydávané skupinkou mužů pomalu zanikají v dálce. Pak se ze směru, odkud přišel, ozvalo slabé volání.

„Conane! Počkej na mě, Conane!“

„Balthus!“ Conan nevěřícně zaklel. Pak zavolal: „Tady! Tady jsem!“

„Počkej na mě, Conane!“ ozval se hlas mnohem zřetelněji.

Conan vystoupil ze stínu a rozzlobeně vykřikl: „Co tady, k čertu, děláš?! – U Croma!“

Přikrčil se a cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Nebyl to Balthus, kdo se vynořil z křovin na protilehlé straně mýtiny. Mezi stromy se objevila podivná záře, modrozelené světélkování, které se ke Conanovi blížilo, řízeno nepochybně vůlí a rozumem.

Světlo se zastavilo několik kroků před Conanem a on se pokoušel rozeznat obrysy toho stvoření, rozostřené modrozeleným svitem. Chvějivá záře měla pevný základ, světélkování bylo pouze vnější vrstvou, která maskovala jakousi živoucí zlou podstatu. Cimmeřan však nebyl schopen postihnout ani její tvar, ani podobu. Pak zažil částečný šok, když se z nitra světélkující hmoty ozval hlas.

„Proč stojíš jako ovce připravená na porážku, Cimmeřane?“

Hlas byl skoro lidský, ale ozývalo se v něm podivné chvění, které tento první dojem usvědčovalo jako mylný.

„Ovce?“ Conanova zloba nabyla opět převahu nad jeho momentálním překvapením. „Ty si snad myslíš, že se bojím nějakého mizerného piktského bahenního ďábla? Slyšel jsem volat přítele!“

„To já jsem volal jeho hlasem,“ odpovědělo zjevení. „Ti, které sleduješ, náleží mému bratru, nikdy bych jeho nůž nepřipravil o to potěšení! Ale ty patříš mně! Hlupáku! Přišel jsi až ze vzdálených šedivých kopců Cimmerie, aby se tvůj osud naplnil v pralesích Conajohary!“

„Už jednou jsi měl možnost mě zabít,“ zavrčel Conan. „Proč jsi to neudělal?“

„To pro tebe ještě můj bratr nenamaloval lebku na černo a neuvrhl ji do věčného ohně planoucího na Gullahově tmavém oltáři. To ještě nezašeptal tvoje jméno černým duchům, kteří žijí na pláních Země tmy. Pak však přiletěl netopýr od Hory mrtvých a krví nakreslil tvou podobu na kožešinu bílého tygra, která visí před dlouhým domem, v němž spí čtyři Bratři noci. Obrovští hadi se jim plazí u nohou a hvězdy jim září ve vlasech jako světlušky.“

„A proč mě bohové temnot odsoudili k smrti?“ dotazoval se Conan.

Něco, ruka, noha či snad spár, se vynořilo z modré záře a zašmátralo ve vlhké hlíně. Vzápětí tam zaplál jakýsi symbol jakoby kreslený živým ohněm a pak zhasnul. Conan jej však stačil rozeznat.

„Odvážil ses zneužít znamení, které mohou používat jen Jhebbal-Sagovi kněží. Hromy zahřměly v Horách mrtvých a divoký vítr vanoucí od Jezera duchů porazil chýši s oltářem Gullahovým. Posel čtyř Bratří noci přiletěl za mnou a zašeptal mi tvé jméno. Doběhl jsi svůj poslední závod. Teď už jsi mrtvý muž. Tvá hlava bude viset v chrámové chýši mého bratra. Tvé tělo předhodíme Jhilovým dětem, které mají černá křídla a ostré zobáky.“

„A kdo, k čertu, je ten tvůj bratr?“ dotazoval se Conan. Nahý meč třímal v ruce a druhou rukou si opatrně z opasku uvolňoval sekýru.

„Zogar-Sag, dítko Jhebbal-Sagovo, který čas od času navštěvuje své posvátné háje. Gwawelská žena jednou přespala v Jhebbal-Sagově posvátném háji. Její dítě – to je Zogar-Sag. Já jsem Jhebbal-Sagův syn narozený z plamenné bytosti jiného světa. Zogar-Sag mě vyvolal ze Země mlh. Kouzly, zaklínáním a svou vlastní krví mě vtělil v hmotu svého vlastního světa. My jsme dvojedinou bytostí, jsme spoutáni neviditelnými pouty. Jeho myšlenky jsou moje myšlenky, když jej někdo udeří, i já mám podlitinu. Když já jsem zraněn, i on krvácí. Ale dost už zbytečných slov. Již brzo bude tvůj duch rozmlouvat s duchy Tmavé země. Oni ti budou vyprávět o starých bozích, kteří nevymřeli, ale sní kdesi v hlubinách dálek, aby se čas od času probudili.“

„Rád bych viděl, jak vypadáš,“ zavrčel Conan mezi zuby a vytáhl sekýru z opasku. „Ty, který zanecháváš ptačí stopu, svítíš jako živý plamen a mluvíš lidským hlasem!“

„To také uvidíš!“ ozval se hlas z plamene. „Dívej se a vezmi si ten poslední pohled s sebou do Země tmy!“

Záře se zachvěla a slábla. Nakonec pohasla docela. Tvář stvoření začala nabývat stínové formy. Zprvu si Conan myslel, že je to sám Zogar-Sag, zahalený modrým světélkováním. Tvář se však vznášela výš, než byl Conanův obličej, a vyzařovalo z ní nezměrné zlo. Conan si všiml několika odlišností proti podobě gwawelského šamana – sešikmení očí, špičatých uší a vlčí tenkosti rtů. Všechny tyto démonické rysy byly u tváře vznášející se před ním silně zdůrazněny. Oči plály ohněm jako rudé uhlíky

Pomalou se objevovaly další podrobnosti. Štíhlý trup s lidskýma rukama, od pasu nahoru pokrytý hadími šupinami, a od pasu dolů

dlouhé čapí nohy ukončené širokýma tříprstýma nohama obrovského ptáka. Kolem končetin podivného stvoření se stále objevovalo modravé světélkování. Conan měl pocit, že bytost je zahalena jemnou mlhou.

Neviděl, jak se obluda pohnula, ale najednou se tyčila přímo nad ním. Dlouhá paže, která byla ukončena silnými, srpovitě zahnutými drápy, jak si v té chvíli všiml, se bleskově zvedla do výšky a švihla dolů k jeho krku. S divokým výkřikem se probral z chvilkového omámení, vrhl se stranou a zároveň hodil sekýrou. Démon se vyhnul zbrani neuvěřitelně rychlým pohybem úzké hlavy a znovu se na Conana vrhl.

U všech ostatních obětí byl démonovým mocným spojencem strach. Conan se ale nebál. Věděl, že jakýkoliv démon vtělený v hmotnou podobu může být zničen zbraní, ať už je jeho podoba jakkoliv příšerná.

Jedna z paží ozbrojená drápy mu srazila z hlavy helmu. O něco níže a byla by z něj bezhlavá mrtvola. V Conanovi však zaplála divoká radost, když cítil, jak meč vniká obludě hluboko do slabin. Bleskově se vyhnul drtivému úderu, uskočil a současně vytrhl meč z rány. Drápy ho zasáhly do prsou a roztrhly kroužkovou košili jako papír. Conanův další útok byl útokem hladového vlka. Vnikl mezi rozhozené paže a plnou silou vbodl meč do břicha svého protivníka. Cítil, jak se kolem jeho těla svírají silné ruce, jak mu na zádech rvou ostré drápy zbroj z těla a snaží se zasáhnout některý z důležitých orgánů. Byl oslněn modravou září, chladnou jako led, pak se vytrhl celou silou z toho drtivého sevření, které začalo pomalu slábnout, a široká čepel meče opsala ve vzduchu bleskový oblouk.

Démon se zapotácel a těžce padl na bok s hlavou visící jen na cárech kůže. Modravá záře zesílila a zrudla jako krev. V jejím svitu se ztratila celá neskutečná postava a z plamenů se začal šířit zřetelný

zápach spáleného masa. Conan si otřel z očí pot a krev, otočil se a potácivě se rozběhl lesem. Krev mu stékala po rukou a zádech. Kdesi v dálce, několik míl na jih, spatřil slabou záři, jež pravděpodobně pocházela od hořícího srubu. Za ním směrem od cesty zazněl vzdálený jekot, který jej přiměl ke zrychlení běhu.

8. NENÍ JIŽ CONAJOHARY

Bojovalo se na březích Hromové řeky. Bojovalo se divoce i před branami Velitria. Nahoru a dolů po březích řeky plály pochodně a blýskaly se válečné sekyry. Většina osadnických srubů byla srovnána se zemí dříve, než se podařilo zatlačit divoce pomalovanou hordu zpět.

Po boji následoval podivný klid. Lidé se scházeli a rozprávěli ztišenými hlasy a muži s krví prosáklými obvazy tiše pili své pivo v hospodách na východním břehu.

V jedné z nich si ke Conanovi, který si zhluboka přihýbal z velikého poháru vína, přisedl zasmušilý zálesák. Kolem čela měl obvaz a ruka mu visela v pásce. Byl to jeden z těch mála, kteří přežili boj v pevnosti Tuscelan.

„Prý jsi šel s vojáky ke spáleništi pevnosti?“

Conan krátce přikývl.

„Já bych to ještě nezvládl,“ zamumlal jakoby s omluvou zálesák.

„Nenapadli vás?“ znělo to spíš jako konstatování než jako otázka.

„Piktové se stáhli zpátky za Černou řeku. Muselo se stát něco, co je pořádně vyvedlo z míry. Jen bohové vědí, co s nimi tak otrásl.“ Zálesák zamyšleně pohlédl na svou zraněnou ruku a povzdechl si. „Říkají, že tam nebylo jediné tělo, které by se dalo pohřbít.“

Conan potřásl hlavou. „Jenom popel. Piktové je naházeli do budov a celou pevnost zapálili dřív, než se stáhli přes řeku. Naházeli tam bez rozdílu své mrtvé i Valannovy muže.“

„Valannus padl mezi posledními – v boji muže proti muži – když se dostali přes valy. Chtěli jej nejdříve za každou cenu živého, ale bojoval tak, že ho museli nakonec zabít. Dost nás padlo do zajetí, a to ve chvíli, kdy jsme už byli tak zesláblí, že jsme nebyli schopni bojovat dál. Cestou se zastavili a začali nás pro vlastní potěšení mučit a pak zabíjet. Zbýval jsem poslední a čekalo mě to samozřejmě také. Právě v té chvíli však zemřel Zogar-Sag a v nastalém zmatku se mi podařilo uprchnout. Potom mě už nikdo nepronásledoval.“

„Zogar-Sag je mrtev?“ vykřikl Conan.

„Tak jest. Viděl jsem na vlastní oči, jak zemřel. Proto také Piktové neoblehli Velitrium jako Tuscelan. Bylo to podivné. V boji neutřžil ani nejmenší škrábnutí. Tančil mezi pobitými a mával nad hlavou sekyrou, kterou právě rozbil hlavu poslednímu z mých druhů. Pak vykročil ke mně, vyl jako vlk a u úst měl pěnu. Najednou se zapotácel, upustil sekyru a začal se točit dokolečka. Přitom řval tak, jak jsem neslyšel rvát ani zvíře, ani člověka za celý svůj život. Potom padl mezi mne a oheň, který rozdělali, aby mě na něm mohli péct zaživa, dusil se a zmítal a pak najednou ztuhnul. Piktové začali křičet, že je mrtev. Právě během toho zmatku jsem se zbavil pout, a když se seběhli kolem mrtvol, podařilo se mi zmizet v lese.“

„Viděl jsem jej zřetelně v záři ohně. Vím jistě, že se jej nedotkla jediná zbraň. A přece se mu na těle objevila děsivá zranění, jako by mu je někdo najednou namaloval štětcem a rudou barvou. Krev mu tekla ze slabiny, z břicha a nakonec z krku. Hlavu měl skoro oddělenou od trupu, visela mu jen na zbytcích kůže. Co si o tom myslíš?“

Conan neodpovídal a hraničář, který věděl, že jsou některé věci, o nichž Cimmeřan mluví nerad, pokračoval: „Žil za pomoci ma-

gie a jistě byl i za pomoci magie zahuben. Právě ta záhadnost jeho smrti připravila většinu Piktů o všechnu odvahu. Ani jeden z těch, kteří to zažili, nebojoval pak u Velitria. Prchali ve zmatku přes Černou řeku. Ti, již bojovali na Hromové řece, patřili k prvním skupinám, které tam dorazily ještě před Zogarovou smrtí. Naštěstí jich bylo na dobytí města málo.“

„Prchal jsem pak po cestě, hned za hlavní skupinou Piktů a byl jsem si jist, že mě nikdo od pevnosti nepronásleduje. Podařilo se mi proplížit se mezi nimi a tak jsem se dostal do města. Ti chlapi, které jsi vedl do města od solisek, tam dorazili bez potíží a v klidu. Zato ženské s dětmi se dostali k bránám města na poslední chvíli. Ti pomalovaní ďáblové už jim byli na dohled! Kdyby je byl ten Balthus se starým Sekáčem chvíli nezdrželi, byli by Piktové pobili všechny ženské a děti dřív, než by se dostali do bezpečí. Prošel jsem taky kolem místa, kde Balthus s tím psem bojovali poslední boj. Leželi doslova uprostřed hromady pobitých Piktů – těsně kolem nich jsem jich napočítal sedm, zabitých buď sekyrou, nebo potrhaných tesáky, a další leželi na cestě, zabiti šípy.“

„Balthus byl skutečný muž,“ řekl Conan. „Připíjím na jeho počest a taky na počest Sekáče, který neznal strach.“ Prolil hrdlem obrovský doušek vína a zbytek vylil na zem s podivným pohanským gestem. Pak rozbil pohár o zem. „Přísahám, že Balthova smrt bude stát Pikty deset hlav a sedm zaplatí za smrt toho psa, který byl lepším bojovníkem než mnohý muž!“

Hraničář, který pohlédl do planoucích modrých očí, nepochyboval o tom, že tato barbarská přísaha bude dodržena.

„Chtějí pevnost vybudovat znovu?“

„Ne. Aquilonie už Conajoharu ztratila. Hranice byla posunuta zpět. Novou hranici teď vytvoří Hromová řeka.“

Zálesák povzdechl a zamyšleně pohlédl na své hrubé ruce, ztvrdlé od stálého zacházení s mečem a sekyrou. Conan natáhl dlouhou paži po džbánu s vínem. Stopař se na něj díval a porovnával jej s ostatními muži okolo nich, s muži, kteří zemřeli na březích teď už ztracené řeky, a porovnával jej s divochy žijícími právě za tou řekou. Conan si jeho upřeného pohledu nevšímal.

„Divošství je přirozeným stavem lidstva,“ řekl nakonec zachmuřeně zálesák, s očima stále upřenýma do Conanovy tváře. „Civilizace je nepřirozená. Je to jen momentální shoda okolností a souhra náhod. Divošství a divochům však bude patřit konečné vítězství.“

Pro Drakkar přeložil Michal Sedlačko.

DRAKKAR

INTERNETOVÝ SBORNÍK ČLÁNKŮ O RPG HRÁCH

Vaše články uvítáme na drakkarlod@centrum.cz
Zapojte se do přípravy dalšího čísla v našich diskuzích.

REDAKCE

Čestný šéfredaktor a duchovní otec projektu: Roman „Romik“ Hora

Redaktoři: „Ecthelion²“, Jakub „boubaque“ Maruš, Tereza „Raven“ Tomášková

Korektury: Tereza „Raven“ Tomášková

Design a sazba: Jakub „boubaque“ Maruš II Obálka: (Public Domain)

Není-li uvedeno jinak, jsou použité obrázky v public domain
nebo jsou uživateli jejich práv autoři článků či členové redakce.

